

የምትመኘው ሕይወት ብቻ ሳይሆን የምትኖረው እውነት ነው። ስለዚህ ማድረግ ያለብህ ያወቅኸውን ነገር መሆን ወደሚያስችልህ የእግዚአብሔር ፀጋ ዘንበል ማለት ነው።

ይህ ሕይወት እኮ ክርስቶስ ኢየሱስ ሲበራላህ ወይም ሲገለጥህ ወይም በእውነት ሲገባህ ያለችግር የምትሆነው ድንቅ የሕይወት ሥርዓትህ ነው። ከዚህ በኋላ ያለው የጨውና የብርሃን ግንኙነትህ የዚህ የብልሶና ሕይወትህ አንዱ መገለጫ አድርገህ ልትቆጥረው ትችላለህ።

የጥዋቱና ጊዜ ጥያቄዎች

1. ብልሶና ምን ማለት ነው?
2. ጌታ ለደቀ መዛሙርቱ ያስተዋወቃቸው ስምንቱ ብልሶዎችን በቃልህ ይዘሃቸዋል? ካልያዘካቸው ደጋግመህ አጥናቸው።
3. ከብልሶዎች ሁሉ ያስገረመህ የትኛው የብልሶና ዓይነት ነው ለምን?
4. ከብልሶዎች መካከል ለመሆን የከበደህ ወይም ለማድረግ የሚችግርህ አለ? ለምን ይመስልሃል?
5. ጌታ ብፁዕ መሆንህን ለምን የፈለገ ይመስልሃል?

ክፍል ፫፣ የደቀ መዛሙርት ተልዕኮዎች፤

ጪጢና ብርሃን መሆን፤ ከ5:13 - 5:16

አንድ ሰባኪ፤ ይህንን ክፍል “የመሆን ሰዓት” የሚል ርዕስ ሰጥቶት ሲሰብክ ስምቻለሁ። በእርግጥም ይህ አስደናቂ የሆነ አባባል ነው። ጨውና ብርሃን መሆን ለአንድ የጌታ ደቀ መዛሙር ወይም ክርስቲያን አማራጭ የሌለው እውነት ነው። ስነዚህ ነገር ወደፊት ስንደምነዋቸው በተሰፈ መወከስ የተነሳሩ ሳይሆኑ፤ በጌታ በእየሱስ በማመናችን ብቻ የሆነናቸው ናቸው። ከብልሶና ትምህርቶች ቀጥሎ ጌታ ኢየሱስ ስለእነዚህ አስደናቂ የክርስቲያን “የመሆን ዕዳዎች” ማስተማሩ፤ በብልሶና ትምህርቶች እና በጨውና ብርሃን መሆን መካከል ጥብቅ የሆነ ቀርኝት እንዳለ ያሳያሉ። የጌታ የብልሶና ትምህርቶችም ሆኑ ስለ ጨውና ብርሃን መሆን የተሰጡት ገለጣዎች፤ አጠቃላይ የክርስቶስን ትምህርት ባሕርይ ያሳያሉ የሚል ጽኑ እምነት አለኝ። ተምህርቶች ምን ማድረግ ስንደሚገባን ከመናገራቸው በፊት፤ ምን መሆን ስንደሚገባን ስንገነዘብን ስጥተው ይናገራሉ፤ ይህም ማስተላለፍ ስንደሚገባን ስንደረግ ስንደረግ ስንደረግ አስቸጋሪና ከባድ ሊሆንበት ሊሆንበት አይታይም።

መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ጌታ ኢየሱስ ሕይወትና ትምህርት የሚተርክ እውነተኛ መጽሐፍ ነው። በክርስቶስ ያመነ ሰው፤ የእርሱ ደቀ መዛሙር ይባላል። ደቀ መዛሙር ደግሞ የጌታ ትምህርት እና የጌታ ሕይወት በአስተሳሰብና በኑሮው ላይ ተጽዕኖ የፈጠረበት ሰው ማለት ነው። ማንኛውም ሰው ደግሞ ተጽዕኖ ከፈጠረበት ነገር በታች ራሱን ሙሉ ለሙሉ ማስገዛቱ የግድ ነው።

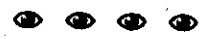
ዛሬ በዓለም ዙሪያ በቢሊዮን የሚቆጠሩ «ክርስቲያን» ተብለው የሚጠሩ ሰዎች ቢኖሩም ብዙዎች ይህንን እምነት ልክ እንደ ዘራቸው፣ ቋንቋቸው፣ ቀለማቸው፣ ባህላቸው ወይም ተከላካዮቻቸው ከሌሎች የሚለዩት በውርስ ከማግኘታቸው በቀር «ኛን» የሚሉትን እንዲሆኑ የሚያስችላቸውን እውነት የያዘውን መጽሐፍ ቅዱስን በወጉ አያውቁትም።

አንዳንዶች ደግሞ መጽሐፍ ቅዱስን የሚያጠኑትም ሆነ የሚመረምሩት እውነትን ሽተው ሳይሆን፤ ለእነርሱ ሃይማኖት ጥንታዊና ታሪካዊ ጠላቶች መስለው ለሚታዩዋቸው የሌሎች ሃይማኖት ተከታዮች መቃወሚያ የሚሆን መልስ ለማዘጋጀት መሆኑ ሌላኛው አሳዛኝና አስገራሚ ነገር ነው። እንደ እውነቱ ከሆነ የማንንም እምነት ጠለቅ ብሎ በማወቅም ሆነ በመራመር በራስ እምነት ሳይመሠረታዊ ለውጥ ማምጣት ፈጽሞ የማይቻል ነው። የሌሎች ተቃዋሚ በመሆን የሚገኝ ጽድቅ፣ ከእግዚአብሔር ዘንድ እንዳለ አድርጎ ማሰብ፣ ከመጽሐፍ ቅዱስ እውነት ጋር ለመተላለፍ ዋነኛ ምክንያት ሊሆን ይችላል። ራሳችንን «ሐሰተኞች» ከምንላቸው ሰዎች ወይም ትምህርቶች ለመጠበቅ የፈለግን እንደሆነ ሁነኛ መፍትሄው፣ መጽሐፍ ቅዱሳችንን ጠለቅ ብለን በቅጡ ማወቅ ብቻ ነው።

አንዳንዶቻችን ደግሞ ምናልባት የእግዚአብሔርን ቃል አብጠርጥረን በማወቃችንና በመናገራችን ብዛት እግዚአብሔርን ያወቅነው ሊመስለን ይችላል ይሆናል። ይሁን እንጂ ስግዚአብሔርን በማወቅና ስለ ስግዚአብሔር በማወቅ በግብርና በሰው ሕይወት የተቀረበ ነው። ሆኖም እግዚአብሔርንና ቃሉን ለማወቅ፣ መንገዱ ያን ያህል ውስብስብና አስቸጋሪም አይደለም። ጌታ ኢየሱስ ያስተማረውን ትምህርት እስቲ ልብ ብለን እንይ፤ ትምህርቱንም ሆነ ለትምህርቱ አጽንኦትን ለመስጠት የሚጠቀምባቸው ምሳሌዎች፣ ለመረዳት አስቸጋሪና ውስብስብ ያልሆኑ ቀላልና ግልጽ ናቸው። የትምህርቱ መሠረታዊ ዓላማም፣ ይህ «ማስረጃና ተጨባጭ የሆነ ነገር ካላገኘህ አላምንም» የሚለውን የሰው ልጅ አእምሮ ከዚህ በፊት ተሰምተው በማይታወቁ ልዩ ልዩ ስብከቶች አስደንቆ ወደ እምነቱ ማምጣት አልነበረም።

ክርስቲያኑም «ሃይማኖት» ወይም «እምነት» በሚለው ቃል ብቻ ሲገለጽ ያላቸውን የሞቱ መሰከታዊ መገሰጥ ነው። ከሌሎች ሃይማኖቶች፣ የክርስቲና መሠረታዊ ሰዎች፣ ስለ ስግዚአብሔርና ስለ ሷዲ ክርስቲስ ሊያስቡ ባለው መገሰጥ ባይመገቡም ሆኖ፣ ይህ «መገሰጥ» የሚባለው ነገር ደግሞ ስለ ስግዚአብሔር ከማወቅ፣ ስግዚአብሔርን ወደ ማወቅ የሚያስገባ ሁነኛ ደባደብ ነው።

ጨውና ብርሃንን በዓለም ያለ ማንኛውም ነፍስ ያወቀ ሰው በቀላሉ ሊፈጸሙ የሚችላቸው ነገሮች ናቸው። ጌታ ኢየሱስ ማንም ክርስቲያን ነኝ የሚል ሰው ሁሉ ለዚህች ምድርና ለዚህች ዓለም፣ ሆኖ ሊገለጥ የሚገባውን የሕይወት ልክ ያላቸው በእነዚህ ቀላል ምሳሌዎች መሆኑ ምንኛ የሚደንቅ ነገር ነው?

የምድር ጨው ናቸው 5:13

«አናንተ የምድር ጨው ናቸው፤ ጨው አልጫ ቢሆን ግን ምን ይጠፍጣል? ወደ ውጥ ተገቡ በሰው ከመረገጥ በቀር ወደፊት ለምንም አይጠቅምም»

ጌታ ኢየሱስ፤ ደቀ መዛሙርቱን፤ «የምድር ጨው ናቸው» ቢል፤ ያተማረውን ትምህርት በብሉይ ኪዳንም ሆነ፤ በአይሁድ ማገበረሰብ ዘንድ የጨውን ሁለ ገብነትና እጅግ አስፈላጊነት ከግምት ውስጥ በማስገባት መመልከት ስለማንነታችን የበለጠ ትኩረት ሰጥተን እንድናስብ ይረዳናል የሚል እምነት አለን። የጌታ ደቀ መዛሙርት፤ በምድር ላይ በሚኖሩበት ጊዜ ሁሉ ይህን የጨው ባህርይ በቀላሉ በመረዳት፤ ሆነው እንዲገኙ በሚገባቸው ማንነት ላይ ትኩረት እንዲያደርጉ ጌታ እንደፈለገ ግልጽ ነው። ጌታ ኢየሱስ፤ ለዚች ምድር አስደናቂ የሆነ ደንንነት አምጥቶላታል። ቀጥለን ጌታ ይህንን ቃል በተናገረበት ዘመንም ሆነ ከዚያ በፊትና በኋላ ጨውነት ሲባል ምን ሊሆን እንደሚችል እንመለከታለን።

ጨውነት መደሃኒትነት ነው፤ በጥንት ዘመን ለመድሃኒትነት እጅግ ይፈለጉ ከነበሩ ነገሮች አንዱ ጨው ነው፤ ሕፃን ሲወለድም በጨው ማሽት የተለመደ ተግባር ነበር። (ዘር/ሕዝብ 16:4) ዛሬም ድረስ እንኳ በአንዳንድ ቦታዎች ይሸው ልማድ ይከናወናል። ለምሳሌ፤ በፍልስጥኤም ምድር² እስከ 1918 ዓ.ም ድረስ በገጠሬዎቹ የአረብ ገበሬዎች ዘንድ ይህ ነገር ይዘወተር እንደነበር አንዳንድ የታሪክ መጽሐፍት ያስረዳሉ። ጨው በተለይ ለቀስል ሕክምና ለብዙ ዘመናት በጥቅም ላይ የዋለ የባህላዊ ሕክምና መድሃኒትም ነው። ዛሬም ድረስ ጨው በመቶዎች ለሚቆጠሩ በሽታዎች በመድሃኒትነት እያገለገለ ይገኛል።

ልክ እንደዚሁ የጌታ የኢየሱስ ደቀ መዛሙርት በዚህ ምድር በሕመም ለሚሰቃዩ ሰዎች መድሃኒት እንዲሆኑ በጌታ ኢየሱስ ተበይኖባቸዋል። ዓሰጹ ሁሉ በተሰዩ ሥጋዊና መንፈሳዊ ዳዌ ስየተሰቃዩ ነው፤ ሐሳቦች ደግሞ ሰዚህ መፍትሔ ስንዲያጭው ይፈስሳሉ። ለምሳሌ፤ ሰዎች በየሰፍራው በሰላም ለመኖር እንዳይችሉ ጦርነት የሚባል የማገበራዊ ሕይወትና የኢኮኖሚ በሽታ አለ። የምድር ጨው የሆኑት የጌታ ደቀ መዛሙርት ሰላምና እርቅን በማውረድ፤ ከትንሽ አንስቶ እስከ ትላልቅ ጦርነቶችን በማስቆም በብዙዎች በጥብቅ የሚፈለገውን ሰላም በማምጣት መድሃኒትነታቸውን ማስመስከር ይችላሉ። ማናችንም ብንሆን በንጹህ ሆነን በምንጸልወው ጸሎት በነገሥታቱና በመሪዎቹ አእምሮ ውስጥ ያለውን የጦርነት ፍላጎት ማቀዝቀዝ ወይም ጨርሶ ማስወገድ እንችላለን።

¹ዚህ በኋላ ስለ ጨው የተዘረዘሩት ላሳቦች ለጨው ሁለገብነት አጽንኦትን ለመስጠት በማሰብ የተጠቀሱ ናቸው። በጌታ ትምህርት መሠረት ግን በተለይ ስለ ሳይሁም በጨውነት ለትኩረት ተደርጎታል።
²የዛሬም እስራኤል ያላቸበት ቦታ ነው።

ብዙ ሰው ዘረኝነት በሚባለው በሽታ ስለተለከፈ ከእርሱ ዘር ውጪ ላለ ለማንኛውም ሰው አክብሮትም ሆነ ፍቅር የለውም። ክርስቲያኖች ግን ከኔታ በተሰማቸው ፍቅር ሁሉን እኩል በመውደድና አክብሮትን በልግሰና በመስጠት ሰላምና መተሳሰብ የሰፈነባትን ምድር ቢያንስ እነርሱ በሚኖሩበት አካባቢ መፍጠር ይችላሉ። ብዙ ሰው በቂምና በመረር በጥላቻ ተይዞ ከእርሱ ቀጥሎ ላለ ሌላ ሰው መልካም ለማድረግ ተቸግሮ በጽኑ ታሟል፤ ኔታ «የምድር ጩካ ናችሁ።» ካለን ከእኛ ክርስቲያኖች የሚጠበቀው የሕይወት መርህ ግን ይቅርታንና ምሕረትን የሚያውቅ ነው። ታዲያ ምድር ከዚህ የተሻለ መድሃኒት ከየት ልታገኝ ትችላለች?

አንድ ጊዜ ነብዩ ኤልሳዕ፣ በአንድ ከተማ ተገኝቶ ነበር፤ ነገር ግን የከተማይቱ ሰዎች ኤልሳዕን «እንደምታያት ይህች ከተማ ስታር ቅተሙች ነች፤ ይህን እንጂ ውጋው መጥፎ ሲሆን ምድሪቷም ፍሬ የማትሰጥ ናት» አሉት /25/12:19.22/ሐ.መ.ት/ ኤልሳዕ በአዲስ ማሰር ጩካ መሥራው እንዲያመጡለት አዘዘ፤ አመጡለትም። ከዚያም ጩካውን ወደ ውጋው ምንጭ ወስዶ ጣለው። በኋላም «እግዚአብሔር፤ «ይህን ውጋ ፈወሽብሁ!» ይላል። ከእንግዲህ ወዲያ ሰሞትም ስጥንገፋም አይሆንም» በማለት ትንቢት ተናገረበት። እንዳለውም ከዚያ ቀን ጀምሮ ውጋው ተፈወሰ። እንግዲህ የኤልሳዕ በዚያ መገኘትና በእርሱ የተነገረው ትንቢት ውጋውን አጣፍጦ ለከተማዋ የዘመናት ችግር መፍትሄ እንደሆነ ሁሉ የኔታ ኢየሱስ ደቀ መዛሙርት ጭንገፋና ሞት በበዛበት ቦታ ሲገኙ፤ ሁኔታውን የመለወጥ ኃላፊነት ተስጥቷቸዋል። ክርስቲያኖች፤ በመልካም አድኗራቸው ምስክርነታቸውን በማሳየትና መፍትሔ የሚሆን ነገር በመናገር የሰውን የአስተሳሰብና የአድኗር ሁኔታ መቀየር አለባቸው።

ለአብነት ያህል የዛሬውን ትውልድ አስጭንቆት ካለው ብዙ ነገሮች መኻከል ኢች.አይ.ቪ ኢድስን እንወሰድ፤ ትውልዱ መድሃኒት ፍለጋ ያልፈነቀለው ድንጋይ የለም፤ ነገር ግን መፍትሔ የሚሆን ነገር ፈጽሞ ሊያገኝ አልቻለም። ይሁን እንጂ ያለ ምንም ማጋነን ለዚህ ቀሳፊ በሽታ መፍትሔ ያለው በቤቱ ክርስቲያንና በእያንዳንዱ ክርስቲያን ዘንድ ነው። ከዚህ በሽታ አንፃር በዓለም ላይ ብዙ ጊዜ ስለ ባሕርይ ለውጥ ሲነገር ይሰማል። የሰው ባህርይ ደግሞ ከውሰደቱ የሚያገኘውና በፍጥነት ስጋዊነቱን ሲቀየር የሚችለው ስንድ ጊዜ፤ ይህም ጌታ ኢየሱስን ሲያምንና ትምህርቱን ሲቀበል ወደም ደገሞቹ ሲወስድ ብቻ ነው። በዚህም ሂደት ለራሱና ለሌሎችም ጩካ መሆን ይጀምራል። ጩካነት ደግሞ መፍትሔነት ነው። ሰው በኔታ ትምህርት ሲያምንና ራሱን በቅድስናና በሥርዓት ሲመራ ለዚህ በሽታ የመጋለጥ ዕድሉ እጅግ የጠበበ እንደሆነ ዓለም ሁሉ ያረጋገጠው እውነት ነው። እንደ ኡጋንዳ ያሉ አንዳንድ ሀገሮች የበሽታውን ስርጭት በአስገራሚ ሁኔታ መቀነስ የቻሉት፤ ሕዝቡ ራሱን ለእግዚአብሔር ትዕዛዛት እንዲያስገዛ በሕዝብ መገናኛ ብዙ-ገን ሳይቀር በግልጽ በማስተማራቸውና በመምከራቸው የተነሳ እንደሆነ የሀገር መሪዎቻቸው ሳይቀሩ በአደባባይ የሚመሰክሩት እውነት ነው።

እንግዲህ ቤተ ክርስቲያንም ሆነች እያንዳንዱ ምዕመን ጩካነቱን ለዚህ ግራ ለተጋባ ዓለም ማሳየት ያለበት ሰዓቱ አሁን ነው። ስለሁኔታው በግልጽ ከመነጋገር ጀምሮ፤ ራሱን ከዚህ ክፉ በሽታ እንዴት መጠበቅ እንደሚቻል የሚያስገነዝቡ

መንፈሳዊ መፍትሄዎችን እስከ መስጠት፤ እንዲሁም በበሽታውም ለተያዙ ሰዎች በመጸለይና በመንከባከብ ከኔታ የተቀበልነውን ፍቅር ማሳየትና ጩካነታችንን /መድሃኒትነታችንን/ በመፍትሄነታችን መግለጥ እንችላለን።

ጩካነት ሰጊቱ የጦር መሣሪያነት ነው፤ ጩካ በጥንት ዘመን እንደ ጦር መሣሪያነትም ያገለግል ነበር። በጥንት ጦርነቶች ወቅት በጦርነት ያሸነፈው ወገን፤ ተሸናፊው፤ ከዚያ በኋላ አቅሙ እንዳያንሠራራና እንዳይቋቋመው፤ በእርሻው ላይ ጩካው በመዝራት ምድሪቷ እንዳታበቅልና ፍሬ እንዳትሰጥ ያደርጋት ነበር። /መላ9:45/ በእርግጥም ጦርነቶች ሁሉ ከጀርባቸው ጠንካራ በሆነ ምጣኔ ሀብት መደገፍ ካልቻሉ፤ ስኬታማነታቸው አጠያያቂ መሆኑ አይቀርም። በወቅቱ በጦርነት ውስጥ የጩካ ጠቀሜታን የተመለከትን እንደሆነ ልክ እንደ ዛሬው ዘመን «የኬሚካል የጦር መሣሪያ» ሆኖ ያገለግል ነበር ለማለት ይቻላል።

ዛሬ ክርስቲያኖች ሁሉ “እኔ ባለሀብት ቦታ በእርግጥ እንዲህ እየሆነ ነው?” ብለን ራሳችንን መጠየቅ ይገባል። በነፍሱ በሥራ ስኬታማነቱን በምንገነዘበው የዘድቁ ሕዘወትና ነገግሮ የተነሳ በጩካና ስለመታዘዝ ስንዳያቆጠቁጥ የሚደረግ ኃላፊነት ስለብን። ደግሞም ሰዎችን ለጽድቅና ለመልካም ሥራ እንዳይበዙ እንቅፋት የሚፈሆነውን ሳይጣንን የምንዋጋበት ዋና ምክንያት በዚህ ዘመን የእግዚአብሔርን ጽድቅ በመግለጥ እንደሆነ ይታወቃል። ከዚህ የተነሳ በአንዳንድ ቦታዎች እምነታችንንና ትምህርታችንን ባይቀበሉት እንኳ፤ ሕይወታችንን በማየት ብቻ ኔታን የመፈለግ አዝማሚያ ማሳየታቸው አይቀርም። ኔታም ደቀ መዛሙርቱን፤ በምድር ላይ የሚበትናቸው ወይም የሚዘራቸው፤ እነርሱ ባለበት አካባቢ ኃጢአት፤ እርኩስትና በደል እንዳይበቅል፤ መራራ ፍሬም እንዳያፈራ ስለሚፈልግ ነው።

«በሰው ሰማዊ ምንም እንኳን የምንመሰሰስ ብንሆን፤ እንደ ሰው ሰማዊ አንዋጋም፤ የጦር ዕቃችን ሥጋዊ አይደለምና፤ ምሕግን ለመሸበር ግን በእግዚአብሔር ፊት በርቀ ነው፤ የሰውን አሳብ በእግዚአብሔርም ዕውቀት ሳይ የሚነሳውን ከፍ ያለውን ነገር ሁሉ እናፈርሳለን። ስኬታማነት ለመታዘዝ አዕምሮን ሁሉ እንማርካለን።» /2ቆሮ10:3-5/

ጩካነት ሰጊቱ ገንዘብነት ነው፤ እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስ ጩካው በብዙ ቦታዎች እንደ ገንዘብ ለመገበያየት አገልግሎት ይውል እንደነበር የምናውቅ ብዙዎች ነን ብዬ አስባለሁ። ከዚህ ተነስተን ጩካው ከፍተኛ ተፈላጊነት ከነበራቸው የጥንት መገበያየቶች አንዱ ነበር ለማለት እንችላለን።

እውነተኛ የኔታ ደቀ መዛሙርት ለእግዚአብሔር እንደ ገንዘብ ነው የሚታየት፤ እንዴት ቢሉ፤ የገንዘብ አስፈላጊነት ባሰገንና በፈለግን ጊዜ የምንፈልገውን ነገር ለራሳችን ለማድረግ መንዝረን ለመጠቀም እንደ ሆነ ሁሉ፤ እግዚአብሔርም በወደደውና በሚፈልገው ዘመንና ጊዜ ፈቃዱንና አሳቡን የሚፈጽመው የስርዐት ገንዘብ በሆነ ደቀ መዛሙርቱ ነው። «እኔ በምሠራበት ቀን እነርሱ የእኔ ገንዘብ ይሆናሉ።» /ግሪ3:17/

፤ በተለይ ይሄኛው ጩካ ትንሽ ለየት ያለ ሲሆን በብዙ ቦታዎች በልግድ አጥሎ ጩካው በመባል የሚታወቀው ነው።

በተጨማሪም መድሃኒታችን ከወመጽ ሁሉ የተቤኾን፤ መልካምን ለማድረግ የሚቀናውንና ገንዘቡም የሚሆነውን ሕዝብ ለራሱ እንዲያገኝ ነው። እርሱ በሰ እኛ ነፍሱን ሰጥቷልና ፍጹም የራሱ ሊያደርግን ትሏል።/ቴቶ2:14/ ጌታ በእኛ ሌሎችን ሊያተርፍ ወዳል።

እነዚህ ከላይ ያየናቸው ጩው በተለያዩ መልክ ሲገለጥ ሊኖረው የሚችለውን ትርጉም ነው። ነገር ግን ጩው ከዚህም ባለፈ በባህርው አስደናቂና አስገራሚ ሌሎች ነገሮችን አሟልቶ ይሄል። በተለይም ከዚህ ምድር ሕይወትና ኑሮ አንፃር ትርጉሙ ልብን በእጅጉ የሚመስጥ ነው።

ጩውነት የጥንካሬና የተሰገሰት ምዕቢነት ነው። በእርግጥ ይህ ምድር ጠንካራ የሆነ የሃይማኖት፤ የባህል፤ የማገበራዊ ሕይወት ፍልስፍናዎች...ወዘተ አሉት። ስለዚህም ከላይ ሲታይ ሰርስሮ ወይም ጠርምሶ ለመግባት አስቸጋሪ መስሎ ሲታይ ይችላል ይሆናል፤ ይሁን እንጂ ሥርዓቶቹ የቱንም ያህል እንደ ብረት የጠነከሩ ቢሆኑም፤ ጌታ ደግሞ ደቀ መዛሙርቱን የላካቸው እንደ ጩው ከመሆኑ አንፃር የዚህን ምድር የጥንካሬ እሴቶች ጥንካሬና ዋጋ ለማሳጣት እንማይቸገሩ አመለካከት ነው። ለምሳሌ ያህል ጥቂት ጩው ወስደን በብረት ላይ ለጥቂት ቀናት ብናፍር፤ የዚያ ጠንካራ ብረት ማንነት ተለውጦና እንዳልሆነ ሆኖ ልናገኘው እንችላለን።⁴ ክርስቲያኖችም የዚህ ዓለም ታላቁነት በተመሠረተባቸው ሜኖችውም ግዙፍና ጠንካራ ነገሮች ባዶ ሰዎቹት ጊዜ ብቻ ጌታ ሲያኖሩቸው፤ በዘመናት የነበረውን ታሪክ የመስወጥ ታላቁ የሆነ ኃዳሳ ከጌታ ዘንድ እንደተሰማቸው ሲያውቁና ሲጸነቁ ይገባሉ። ነገር ግን በብዙ ቦታዎች ላይ እየሆነ ያለው ከዚህ የተለየ ነውና ጊዜ ሳይሰጠው መፍትሔ ሊገኝለት የሚገባ ጉዳይ ነው።

ጩውነት ነገሮች ሳይበሳሽሱ በረጅም ጊዜ የሚቆዩት ችሎታ ነው። ጩውን በሥጋ ላይ መነሳስና ሥጋን በጩው ማሸት በጣም ጥንታዊ ሥጋን ለረጅም ጊዜ ሳይበላሽ ጥራቱን ጠብቆ እንዲቆይ የማድረጊያ መንገድ ነው። ይህም ዘዴ ሥጋውን ለረጅም ጊዜ እንዳይበላሽ ከማድረጉም በላይ መጥፎ ጠረን እንዳያወጣና እንዳይተላ ይረዳዋል።

በሌላ በኩል ይህ ዓለም ልክ እንደ ሥጋው ነው። ቶሎ ሊበላሽና መጥፎ ጠረን ሊያወጣ ይችላል። ያንን መበላሸትና መጥፎ ጠረን ደግሞ እግዚአብሔር አይፈልገውም። ነገር ግን የሰዎች ሰጌት በመታዘዝ እንዲቆይ መሆን በዚህ ምድር መበላሸት ምክንያት ሲሆን ትሏል። በዚያ ላይ ሰይጣን ሁኔታው በዚህ እንዲቀጥል ይፈልጋል። እግዚአብሔር፤ በተለያዩ ዘመን ይህ ምድር በእርሱ ፊት ሊኖረው ስለሚገባ ጠረን ለሰዎች በተለያዩ መንገድ ተናግሯል፤ ይህንን ጠረን ባጣባቸው ዘመናት አምርሮ ከሕዝቡ ጋር ተጣልቷል። እንዲያውም አንድ ጊዜ ኖህንና ቤተሰቡን ብቻ አስቀርቶ ሌላውን በጠቅላላው አስዚያጠፋ ድረስ ቀጣውን ገልጿል። /ከፍ7:1-24/ ከዚያም በኋላ ቢሆን አብራም የተባለው ሰው ከሚኖርበት ምድር

⁴ ብረት በዚህ ዓለም ካሉ ጠንካራ ነገሮች ሁሉ ጠንካራው እንደሆነ ልብ ይላል።
⁵ Amplified Bible new testament commentary page165

አውጥቶ በሕዝብ መኻከል ሰው፤ በእርሱና በልጅ ልጆቹ እንዲጠራለት፤ መዛወሩም ማረ ሕዝብን ፈልጎ ነበር።/ከፍ12:1-2/ ሕዝቡ እርሱ እንደሚፈልገው ባልሆነ ጊዜም ነብያቱን በመላክ ሕዝቡ ያንን መጥፎ ጠረን እንዲያስወግዱ ብዙ ጊዜ መክሯቸዋል፤ በዚህም ነብያቱ በሕዝቡ መኻከል ጩውነታቸውን አስመስከረዋል።⁶

ዛሬም ክርስቲያኖች የተባልን እኛ ሁላችን የእግዚአብሔር ጥሪ ዋናና ዓላማ በምድር በሚኖረው ሕዝብ መኻከል መልካም መዓዛ ኖርን ከፋ ሽታንና መበላሸትን እንድናስወግድ መሆኑን ለአፍታ እንኳ ለንዘነጋው አይገባም። ይህም እንደ ብሉይ ኪዳን ነብያት በዙሪያችን ላሉ ሰዎች በእግዚአብሔር የተወሰነባቸውን የሕይወትና የኑሮ ደረጃ ጠብቆ ሊያቆይ የሚችል ማንነት ነው።

ጩውነት ዕዘነት ነው፤ ጥቂት መጠን ያለው ጩው፤ የቱንም ያህል ብዛት ባለው ነገር ውስጥ ቢገባ፤ የነገሩን ጣዕም የመለወጥ ብቃቱ ሌላው የጩው ባህርይ መገለጫ ነው። ይህም የጩውን ልዩነት የመፍጠር ችሎታ ያሳያል።

እኛ ክርስቲያኖች በሕይወት፤ በኑሮ፤ በአመለካከትና በአስተሳሰብ ከዚህ ምድር ሰዎች የተለየን ነን። በዚህ ምድር ሰዎች መኻከል የመገኘታችን አንዱ ምክንያት ልዩነትን ለመፍጠር ነው። የብዕዕና ትምህርቶች ከዚህ ዓለም የባርከት አስተሳሰብ ፍጹም የተለዩ መሆናቸው ለዚህ እንደ አንድ ማስረጃ መጥቀስ እንችላለን። ጩው ምንም ጥቂት ቢሆን ልዩነትን ማምጣት እንደሚችል ሁሉ በአንድ አካባቢ⁷ ያሉ ጥቂት ክርስቲያኖች በአካባቢያቸው ባለ በማንኛውም ሕዝብ ላይ ተጽዕኖ የመፍጠር አቅም ከጌታ ዘንድ ተሰጥቶአቸዋል። ለምሳሌ ጌታ፤ አስራ ሁለት ደቀ መዛሙርትን ብቻ በምድር አሰለጠነ፤ እነርሱ ግን በጥቂት ጊዜ ውስጥ ምድርን በትምህርታቸው ጥሏት።⁸ በተለያዩ ጊዜ ክርስቲያኖች፤ በእስኃቂ መከራ ውስጥ ቢያልፉም እነርሱን በማሳደድ፤ በማስቃየትና በመግደል ከምድረ ገጽ ማጥፋት እንደማይቻል ብዙ የሮም ቄሳሮችና ከእነርሱም በኋላ፤ በዓለም ዙሪያ የተነሱ ነገሥታት በሕይወታቸው ፍፃሜ ያረጋገጡት እውነት ሆኖ አልፏል። እውነተኛ ክርስቲያኖች በዚህች ምድር በቆዩባቸው ዘመናት ሁሉ ታሪካዊ የተባለ ልዩነት መፍጠር መቻላቸውን ማንም ሰው ሊክደው የማይችል ሃቅ ነው። ለዚህ «አልጫ» ለሆነ ምድር፤ ጩው የግድ ካስፈለገ “ጌታ ለዚህ ጊዜ ያኖረን እኛን እንጂ ሌላ ማን ሊሆን ይችላል?”

አስገራሚው ነገር ዛሬ በምድር ላይ በክርስትና ስም የሚጠሩ ብዙ ዓይነት ድርጅቶች ቢኖሩም፤ የክርክር ማዕከሉ የዚህ ግዙፍ የማንነት ጥያቄ ሳይሆን፤ በጥቃቅን ሰው ሰራሽ አመለካከቶችና ሥርዓቶች ላይ መሆኑ ነው። አንዳንዶችም፤ ከዚህ ባለፈ በቤተ እምነታቸው ስም ሲመኩ ለተመለከተ የመንግሥተ ሰማያት መግቢያ መታወቂያ ለእነርሱ በስዉር የታደላቸው ነው፤ የሚመስሉት። በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ ግን በግልጽ ለማየት እንደሚቻለው እግዚአብሔር አርተዶክስ፤ ካቶሊክ፤

⁶ Amplified Bible new testament commentary page 165
⁷ ይሁላ በግላ ፈቃዱ ሥልጣንን መተውገንና በእርሱም ፋንታ ግቴያስ?/ለውሉስ? መቸሙን ያስታውሳል፤

ፕሮቴስታንት ወይም ሌላ እኛ ሰዎች ለራሳችን የሰጠናቸውን ሰዎች እንድንሆን አልጠራንም። በእርግጥ በዚህ ምድር ስንኖር እያንዳንዳችን በሚያመቸን መልኩ እግዚአብሔርን ለማምለክ፣ ለመገልገልና ለማገልገል በእነዚህ ሰዎች በሚጠሩ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ መገኘት በራሱ ችግር ሳይኖረው ይችላል። ነገር ግን አሁን ባለው ሁኔታ በእነዚህ ሰዎች በሚጠሩ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ መገኘት ብቻ በራሱ የዚህ ድንቅ ማንነትን ባለቤት ለመሆን አለመቻሉን ልብ ልንለው ይገባል። ይሁን እንጂ በየትኛውም ቦታ ሆነው፣ ዳህን ከዚህ ምድር ሰዎች ዕዳነት ያሰጠን ማንነት የሚገልጹ ሰዎችን እግዚአብሔርም ሆነ ሰው በቀሳሴ ዳለዋቸዋል። በእርግጥ አንድ ቀን የብዙዎች ትምክህትና ኩራት ባዶ ሆኖ መቅረቱ ስለማይቀር ጩው መሆን በሚገባን ሰዓት ጩው ሆነን መገኘታችንን ዘወትር ማረጋገጥ ይኖርብናል። ደግሞም ጌታ ያለኝን ያህል የጩውን ሥራ እየሠራሁ ነው? የሚለው ጥያቄ ለነገ የማይባልና አፋጣኝ መልስ የሚያሻው የማንነት ጥያቄ ነው።

ጩውነት ማዕምን መስጠትና የተሸጠን ማዕምን የማውጣት ብቃት ነው። ሌላው የጩው አስደናቂ ባሕርይ በምግብ ውስጥ በሚገባበት ጊዜ የሚሠራው ሥራ ነው። በማንኛውም ዓይነት ምግብ ውስጥ ጩው ብንጨምር በምግቡ ውስጥ ያለውን የተደበቀ ጣዕም ፈልፍሎ በማውጣት ለምግቡ ግሩም የሆነ ጣዕም የመስጠት ተፈጥሮአዊ ባህርይ አለው፤ ለምግቡ ጣዕም ቅባቱ፣ ቅመሙ፣ ወይም ሽንኩርቱ የየራሳቸው አስተዋፅኦ ቢኖራቸውም፤ የእነዚህን ሁሉ ማንነት በተናጥልም ሆነ በጋራ አጋኖ የሚያወጣውና የሚያጣፍጠው ግን ጩው ነው።

ጌታ ኢየሱስ በክርስቲያኖች በኩል ሊሠራ የሚፈልገው ልክ እንደዚሁ ነው። ሰዎች፣ በየትኛውም ዮሴ፣ የዕውቀት፣ የሀብት፣ የቋንቋ፣ የባህል... ወዘተ ሁኔታ ውስጥ ሆነው «አለኝ» ወይም «ነኝ» በሚሏቸው ነገሮች ውስጥ ያላገኙትን ጣዕም ጌታ፣ በደቀ መዛሙርቱ አማካኝነት ሚስጥሩን በመግለጥ ሰዎች፣ በምድር ላይ የመፈጠራቸውን ምክንያት እንዲያጣጥሙትና መኖራቸውን እንዲወዱት የማድረግ ብቃቱና ማንነቱን ሰጥቶአቸዋል። እነዚህ ጣዕሙን ያገኙ ሰዎች ደግሞ ይህንን ጣዕም ከተቀበሉ በኋላ፣ ለሌሎች ይህንን አስፈላጊ ጣዕም በመስጠት የምድርን ጣዕም መለወጥ ይችላሉ።

እንግዲህ ከላይ ከተመለከትናቸው የጩው ባህርያት አንፃር ከክርስቲያኖች የሚጠበቀው ማንነት ምን ያህል ይህኛን ምድር ሊለወጥ የሚችል ኃይል እንደሆነ ለመገንዘብ ያስችለናል የሚል ተስፋ አለኝ።

ጌታ፣ ይህንን የጩውነት ባህርይ እንድናወጣ የሚፈልገው በዚሁ በምድር ላይ ሳለን ነው። ይህ ደግሞ በሰዎች መካከል ተገኝተን እንደ ማንኛውም ሰው የዕለት ተዕለት ሕይወታችንን ስንኖር በተለየ የሕይወት ሥርዓት መመላለስን ይጠይቃል። እርግጥ ነው፤ በአንዳንዶች ዘንድ ያለው ከዓለም የመለየት አባብ በተጋነነ መልኩ የተተረጎመ ይመስላል። ከእነዚህም ውስጥ አንዳንዶቹ በብላትውና ወይም በምናኔ የሚያምኑት ሲሆኑ ሌሎቹ ደግሞ ከዚያ ብዙም ባለተለየ ሁኔታ ከሚኖሩበት ማኅበረሰብ ተነጥለው የራሳቸውን ክልል በመሥራት ወደ ዓለም እንዳይገቡና ዓለምም ወደ እነርሱ እንዳትገባ «ሲጠነቀቁ» ይታያሉ።

በመሠረቱ ጌታን በማክበር ስለፈላገው ወደም መሠረታዊው ጉዳይ ስኛ ከዓለም መውጣታችን ሳይሆን ዓለም ከስኛ መውጣቷ ነው። ስንደውም ዳህ ማዕምን ያጣ ዓለም ጌታ በስኛ ከስቀመጠው የጨውነት ስቀም ስንዲቀመም የበሰጠ ዕንቀርበው ያስፈጸሙ። ነገር ግን ጩው ውኃ ልትቀዳ ሂዳ ውኃ ሆኖ ቀረች የሚለው ተረት በእኛም እንዳይደርስ እርግብ /የዋህ/ ብቻ ሳይሆን ልባም መሆን ያሻል። ይህም እንቀይረዋለን ብለን የምናስበው ምድር እኛን እንዳያስጥመን ወይም እንዳይቀይረን እንጠነቀቅ ዘንድ የተነገረ ምሳሌ ነው።

ብዙ ሰዎች በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ አምነው በትምህርቱ የሚኖሩበት ማኅበረሰብ በእርግጥም የተባረከና የተሳካለት ማኅበረሰብ ነው። ምክንያቱም እያንዳንዱ ሰው ሰላምን፣ ደኅንነትንና ፍቅርን እጅግ ይፈልጋል፤ በሌላ አነጋገር እያንዳንዱ ሰው በመገፈቱ የሚፈጸሙና የሚጠማው በወጪ ማንነቱ ከሚገፀው ፍጹም የተሰየ ነው። አንዳንዶች ለማግኘት እጅግ ደክመውለት የነበረውን ነገር፣ ካገኙት በኋላ ያሰቡትን የድል አድራጊነት ስሜት አልፈጠረባቸውም፤ ስለዚህ ሰው ሁሉ ትርጉም ላጣው ሕይወቱ ትርጉም የሚሰጠው አንድ ነገር እየፈለገ ነው። ገባውም አልገባውም እያንዳንዱ ሰው የሚፈልገው ለሕይወቱ መጣፈጥ አስፈላጊ የሆነውን መንፈሳዊ ጩው ነው።

በሌላ በኩል ማንኛውም በክርስቶስ ትምህርት ያመነ የጌታ ደቀ መዝሙር እርሱ ለዚህች ምድር ጩው ነው። ሰዎች በክርስቶስ ኢየሱስ ካላመኑ በቀር እውነተኛ የሕይወትን ፍቺና ዮሴን ትርጉም ሊያውቁ አይችሉም። ሰው ያለክርስቶስ የሚኖር ከሆነ በሕይወቱ ጣዕም ያጣ እንደሆነ ግልጽ ነው። ያንን ጣዕም ያጣ ሕይወት ደግሞ በምንም ነገር ጣዕም እንዲያገኝ ማድረግ አይቻልም። ክርስቲያኖች ጌታ የሰጣቸውን ጣዕም ጠብቀው ቢኖሩ ለብዙ ሰዎች የሚሆን ጣዕም ሊኖራቸው ይችላል። ባንዱ ይህንን ጣዕም ጠብቀን መኖር ካልቻልን ሕይወታችን እንኳን ለሌላ፣ ለራሳችንም ጣዕም ያጣ መራራ ይሆንብናል።

ዛሬ በብዙ ቦታ፣ ሊታዘንላቸው የሚገባ ክርስቲያኖች ቁጥር ቀላል አይደለም፤ ይህም ከእግዚአብሔር ዘንድ እንዲሆኑ ከተሰየነባቸው ማንነት ላይ ያለ መገኘታቸው ውጤት ነው። ጩው፣ የጩውነትን ጣዕም ካዕጠበቀ ወደ ወጪ ከመጣዕ ሰላ ሲደቅ የሰውም፣ ብዙ «ክርስቲያኖች» ሰፊላቸውም ሆነ ሰበላው ሕይወት ማጣፈጫ የሚሆን የጩውነት ማንነት ተሰጥቷቸው ሳለ፣ ለሕይወታቸው ማጣፈጫ የሚሆን ሌላ ብዙ ነገር ሲሾ ማየት ስንዲት ስላዳኝ ነገር ነው? ለአንዳንዶች ይህ የሕይወት ማጣፈጫ የሚባለው ሥራ ሲሆን፣ ለአንዳንዶች ሲት፣ ለአንዳንዶች እውቀት/ትምህርት/፣ ለአንዳንዶች ትዳር፣ ለአንዳንዶች ደግሞ ልጅ ተደርጎ ሊታሰብ ይችላል።

ማንም ሰው፣ ለሕይወቱ ጣዕም ዳስጠኛዕ የሚሰውንና የመሰሰውን «የተሻሰ ነገር» ሲፈጸግ ደግሞም ያገኘ ሲመስሰው ይችላል። ዳህን ስንጂ ሕውነተኛ የመኖርን ጣዕም ከተደበቀበት ሕውጥ በሕይወት ዓይነተኛ ትርጉምና ፍቺን የሚሰጠው ግን ጌታ ሲየሱስ ብቻ ነው።

አንዲት ታዋቂ የሆነች ሴት፣ በአንድ ወቅት ስለ ሕይወቷ ስትናገር፣ «ዘንኛ ነኝ፣ ገንዘብ አለኝ፣ ብዙ ሰዎች በውበቴና በሙያዬ ያደንቁኛል፣ ነገር ግን ሁሉ

ጊዜ ስለ ሕይወት ሳስብ አንድ የተደለኝ ነገር አንዳለ አስባለሁ፤ በዚህም ምክንያት ሁሉ ጊዜ ባደነትና ተስፋ መቀረጥ ይሰማኛል፤ ለሕይወቴ ጣዕም የሚሰጥ ነገር የማገኘው ከየት ይሆን?» በማለት በሕይወቴ ውስጥ ያለውን ክፍተት ሳትደብቅ ራሷን አጋልጣለች።

ምንም እንኳ ብዙ ሰዎች ውጪአቸው ደስተኛና ስኬታማ ቢመስሉም በውስጣቸው ግን እንዲህ ዓይነት ባደነት እንዳለባቸው ቀረብ ብለው ቢጠይቁቸው የሚገልጡት ሚስጥራቸው እንደሆነ ብዙ ጊዜ ለመታዘብ ችለዋል። ታዲያ ይህንን ባደነት ሊሞላ ክፍተቱንም ሊደፍን የሚችለው ማነው? እግዚአብሔር፤ በእያንዳንዱ እውነተኛ የክርስትና ትምህርት አማኝ ውስጥ እንዲህ ዓይነት የሰዎችን ትርጉም ያጣ ማንነት ሊለውጥ የሚችል አትምን አስቀምጧል። በድጋሚ እሳለሁ፤ ለእያንዳንዱ ክርስቲያን ያንን መሆን ደግሞ፤ ፍላጎት ወይም ፈቃድን የሚጠይቅ ነገር ሳይሆን ግዴታ ነው። ነገር ግን ያህንን ጣዕም የሚሰጥ መዕከላዊ ነገር በማጣት ብዙዎች የሕይወትና የነፍስ ትርጉምን ስጥተው ሲባዛኑ ሕይወትን ስኛ ሕይወትን ሳንገኝ ከስግግርና ከሕይወት ፍርድ ስንዲት ሰናዕተኛ ስንታሰብ?

ዳሩ ግን ይህ ማንነት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሁኖ የአገልግሎት ሥፍራን በመያዝ የሚገኝ አይደለም። ብዙ ዓመት በእግዚአብሔር ቤት ውስጥ በመኖር ወይም ብዙዎች በተቀበሉትና ባጨበጨቡት ቤተ እምነት ወይም አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ አባል በመሆን ብቻ እንደው የሚሰጥ ገጸ በረከትም ሊሆን አይችልም። የዚህ ማንነት ባለቤት መሆን የሚቻለው ክርስቶስ በእኛ፤ እኛም በክርስቶስ ስንሆን ብቻ ነው። (ዮሐ14:20።1ኛዮሐ4:15)

ስለዚህ ጨው ማንነቱን ለሌላው ለመስጠት ራሱን ለመስዋትነት እንደ ሚያዘጋጅና እንደሚሟሟ ሁሉ ክርስቲያንም ጨውነቱ የሚታወቀው ሚዎቶ ማንነቱን መግለጥ ሲችል ነው፤ አለበለዚያ እንደተባለው ድንጋይ ተብሎ መጣሉ የማይቀር ነው። በእርግጥ ለዚህ ነገር ራስን መስጠት እንዲህ ቀላል ነገር አይደለም፤ ቢሆንም ጌታ ራሳችን ሚሙተን በሰሎች ጣዕም ስንሰጥ ዘንድ በዳናበና። ይህም መስዋትነት ራስን በመካድና በክርስቶስ በመሞት ይደደዳል።

ደግሞን ደጋግመን «በዙሪያችን ካሉ ሰዎች ልዩነታችን ምንድን ነው? ልዩነትስ ለማምጣት እንችላለን ወይ?» ብለን መጠየቅ መቻል አለብን። ምክንያቱም ምናልባት ጣዕማችንንና ተፈላጊነታችንን አጥተን ከሆነ እንኳ በጊዜ መልሰን ለማግኘት ያስችለናልና ነው፤ ጨው የጨውነት ጣዕሙን ካጣ ወደ ውጪ ይጣላል። ለምንም የማይጠቅም ይሆናል። እኛ ክርስቲያኖች የጨውነት ጣዕማችንን ጠብቀን ማቆየት ካልቻልን የሚጠብቀን አደጋ ከዚህ ያልተለየ ነው። ስለዚህም ጣዕምን ጠብቆ ጠቅሞት መቻል ስለሚቻል የሕይወቴን ጉዳይ ነው፤ ማስት ይቻላል። ልዩነቱ ደግሞ በመኖርና ባለመኖር መካከል እንዳለው ልዩነት ሰፊና ትልቅ ነው።

በአንድ ወቅት ይህን ጣዕም ለራሳቸውና ለሌሎች ያበረከቱ፤ ዛሬ ግን ነገር ዓለሙ ጠፍቶባቸው በድንገጥነጥነ ላሉና የሕይወት ጣዕምና ለዛ አጥተው ተስፋ ለቆረጡ ሰዎች፤ የእግዚአብሔር ቃል መልዕክት አንድ ነው። ወደ ጳላ ተመልሳችሁ የጠፋባችሁን ውድ ማንነታችሁን አግኙት፤ የዚያን ጊዜ የሕይወትን

ፍቺ፤ የመኖርንም ትርጉም መልሳችሁ ታገኙታላችሁ። አለበለዚያ ወደ ውጪ ከመጣልና በሰው እግር ከመረገጥ የተሻለ ዕድል እንዳለ አድርጎ ማሰብ አይቻልም።

እግዚአብሔር ሁልጊዜም ቢሆን በልጆቹ ዳግመኛ መመለስ እጅግ ደስ እንደሚሰኝ እናውቃለን። ስለዚህ መፍትሔው መመለስ ወይም ንስሃ መግባት ነው። እነዚህ ከላይ የተዘረዘሩት የጨውነት ባህርይዎች በእኛ በሙላት እንዲገለጡ ካስፈለገ ደግሞ ከእርሱ ጋር የጠበቀ ኅብረት ሊኖረን እንደሚያስፈልገን መጽሐፉ አጽንኦትን ሰጥቶ የሚናገረው ነው። የጨውነት ማንነትን ጠብቆ ማቆየት ከማንም ይወቅ ጥቅሙ ስኛው ሰፊነቱን ነው። «ጨው ለራሱ ስትል ማፍጥ አለዚያ ድንጋይ ነው ብለው ይጥሉሃል» የሚል የሀገራችን ምሳሌአዊ አነጋገር አለ። ምናልባትም አሳቡ የተወሰደው ከዚህ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ሳይሆን እንደማይቀር አስባለሁ።

«ጨው መልካም ነው፤ ጨው ጣዕሙን ካጣ ግን አንዳት ተመሰሰ የጨውነት ጣዕም ሊኖረው ይችላል? ለመሬት ማዳበሪያነትም የማይጠቅም በመሆኑ ወደ ውጥ ይጣሳል፤ ሰሚ ጆር ያለው ይሰማ። /ሉቃ 14:35/

ከላይ የተጠቀሰውን ቃል ጌታ የተናገረው ከዚህ በፊት ስለ ደቀ መዝሙርነት ባጠናነው ጥናት ላይ እንደተመለከተው ስለ መተው፤ መሸከምና መከድ ባስተማረበት ትምህርት ላይ ነው። ይህም የጌታ ደቀ መዝሙር በመሆንና በጨውነት መካከል ያለውን ጥብቅ ቀርኝት ያሳያል።

የዓለም ብርሃን ኖቺሁ፤ 14-16

አናንተ የዓለም ብርሃን ናችሁ። በተራራ ላይ ያሉት ከተማ ዕትሰወር አይቻላትም። መጠራትን አብርተው ከአንቅብ በታች አይደሉም እንደ በመቅረዙ ላይ ያኖራታል፤ በቤት ላሉት ሁሉም ያበራል። መልካሙን ሥራችሁን አይተው የሰማይ አባታችሁን እንዲያከብሩ ብርሃናችሁ እንዲሁ በሰው ሁሉ ፊት ይበራ።

ብርሃን የጨለማ ተቃራኒ የሆነ ነገር ነው። ጨለማ የቱንም ያህል ብርቱና ኃያል ቢሆን እንኳ ጉልበቱ የሚበረታው ትንሽ ብርሃን እስትገለጥ ድረስ ብቻ ነው። ብርሃን በጨለማው ላይ ሲበረታ ጨለማው ሰጠራቸው የነበሩ ነገሮች ሁሉ ከተደበቁበት ወጥተው ለዕይታ ይጋለጣሉ። በጨለማ መንዝ እያንዳንዱን እርምጃ አስፈሪና በስጋት የተሞላ እንዲሆን ያደርገዋል። ከዚህ የተነሳ ብዙ ሰዎች በጨለማ ለመንዝ ይፈራሉ፤ በእርግጥም በጨለማ ሩቅና ቅርብ አይታወቅም፤ ያለውና የሌለው አይታይም እንደው በጠቅላላው ጨለማ ማለት አለማውቅ ማለት ነው።

በመጽሐፍ ቅዱስና በሰው ልጅ ታሪክ፤ ብርሃንና ጨለማ የሚሉት ቃላት የሚገኙት ገና በዘፍጥረት መጽሐፍ ምዕራፍ አንድ ቁጥር ሁለት ጀምሮ ነው። በዚያን ጊዜ ምድርና ሰማይ ሲፈጠሩ ምድር ተሸክማው ከነበረ ሦስት ትላልቅ ችግሮች አንዱ ጨለማ ቢሆን፤ ሌሎቹ ደግሞ ቅርጽ ቢሰነትና ባደነት ነበሩ። እናም እግዚአብሔር፤ ከሦስቱ ትላልቅ የምድር ችግሮች አስቀድሞ መፍትሔ

የሰጠው ለጨለማው ነበር። «እግዚአብሔርም ብርሃን ይሁን አሰጠ ሆነም»/ዘፍ13/ በተጨማሪም እውሉስ በደኛ፡ፋር፬፡፮ ላይ የእግዚአብሔር የማዳን ሥራ በጋጢሉን በጨለማው የሰው ልጅ ልብ ውስጥ እንዴት እንደተፈጠረ ለማስረዳት ይህን ቃል ጠቅሷል።

ከላይ ለመግለጽ እንደሞከርኩት በፍጥረት መጀመሪያ ምድር በጨለማ ተወካ ነበር። ወይም «ጨለማም በጥቅ ሳይ ሰፍኔ ነበር» ይህም የሕይወትና የሕልውና ምንጭ የሆነውን ጌታ እግዚአብሔርንና ቃሉን በምጥ በመጠበቅ ላይ ለነበረችው ዓለም የነበረችበትን ሁኔታ የሚገልጽ ቃል ነው። ምድርን ቅርጽ አሳጥተዋል ከነበሩት ምክንያቶች አንዱ፣ ቅርጽ እንዲኖራት የሚያስችል የእግዚአብሔር ዘላለማዊ ብርሃን ለማግኘት ሰላልቻለች ነበር። እግዚአብሔርም ያንን በመጀመሪያ «ይሁን» በማለት ለተጣዩ የአስደናቂ የፍጥረት ሥራው መሠረትን ጥሏል።

በኋላም የሰው ጋጢት ገን ዳህንን ብርሃን ከምድር እንዲሸጋ ያደረገው ዳጠካዊ፣ በአዲስ ኪዳን መግቢያ ላይ በተደጋጋሚ የተገለጠውና በጌታ ኢየሱስ የተሸነፈው እንዲሁም ዛሬም ድረስ በእርሱ በማያምኑ ሰዎች ላይ ገዢ ያለው ጨለማ እስከዛሬ የመኖሩ ምክንያት ይህ ሊሆን ይችላል ብዬ አስባለሁ።

በሌላም በኩል ብርሃን የሚለው ቃል በብሉይ ኪዳን መጻሕፍት በብዙ ቦታዎች ላይ የተጠቀሰ ሲሆን፤ ይህም የእግዚአብሔር ፈጣሪነትና ኃይሉ በሁሉ ዘንድ እንዲታወቅና ፍጡራንም ሕልውናቸው የተመሠረተው በእርሱ /በብርሃኑ/ ላይ እንደሆነ የሚያስረዳ ሆኖ እናገኘዋለን። በተለይ የሕይወትና የበረከት ምንጭ መሆኑ ተደጋግሞ ተገልጿል። /መዝ44:6። መዝ18:28 መዝ27:1 ምላ16:15 ኢሳ25:1/

የሕይወት ምንጭ ከእነዚህ ዘንድ ነው፤ በብርሃንም ብርሃንን አናያለን። /መዝ36:9/

በአዲስ ኪዳን ደግሞ ብርሃን የሚለው ቃል በተለይ ከጌታ ከኢየሱስ ጋር ፍጹም ተዛምዶ ይገኛል፤ በእርግጥም በእርሱ ወደ ምድር መምጣት ምክንያት ይህ ብርሃን ለመጨበጥና ለመዳሰስ በቅጽል። በዚህም «በጨለማ የተቀመጠው ሕዝብ ታላቅ ብርሃን አየ፤ በሞት አገርና ጥላ ሰተቀመጡት ብርሃን ወጣላቸው»/ማቴ4:16/ የሚለው ቃል ተፈፀመ። መጥምቁ የሕንስ ስለዚህ ብርሃን አዋጅ ነጋሪ ሆኖ አስቀድሞ ተላከ። ሰዎች በእርሱ በብርሃኑ በኩል እንዲያምኑ እየመሰከረ፤ እርሱ ግን ያ ብርሃን እንዳልሆነ አጥብቆ ያስረዳ ነበር። ወንጌላዊው የሕንስም እንደመሰከረው፤

«ሰሰው ሆኖ የሚያበራው እውነተኛው ብርሃን ወደ ዓለም ሁሉ ይመጣ ነበር፤ በእርሱ ሕይወት ነበረች፤ ሕይወትም የሰው ብርሃን ነበረች። ብርሃንም በጨለማ ይበራል፤ ጨለማም አሳሽነደውም።» /ዮሐ1:4-10/

⁸ ይህ ብርሃን፤ የሕይወት ወይም የጨረቃ አልያም የከብረት ብርሃን ስለ መሆኑ አከራካሪ ነው። ምክንያቱም እነዚህ ሁሉ የተፈጠሩት የሻው ቀን ሲሆን ከዚህኛው ብርሃን ፍጹም የተለዩ እንደ ነበሩና ከአፈጣጠራቸውና ከተፈጠሩበት ዓላማ አፃፀር መረዳት እንችላለን። ይሁን እንጂ ሌሎች ደግሞ የሻው ቀን ፍጥረት የመጀመሪያው ቀን ፍጥረት ዝርዝር ነው ብለው ያስረዳሉ፤ በተጨማሪም ይህ ብርሃን ፍጡር የሆነ ብርሃን ነው፤ ወይንስ ፈጣሪ ብርሃን? የሚለው ራሱን ችሎ ሊጠና የሚገባው ነው።
⁹ የአዲሱ መደበኛ ትርጉም ማሳራሪያ /ዘፍ 1:3/

ይሁን እንጂ ብርሃን ወደ ዓለም ሲመጣ፤ ሁሉ ሰው ደስ ብሎት አልተቀበለውም። ምክንያቱም ብዙ ሰዎች ሥራቸው ከቶ ስለነበር ሲሆን፤ ለከቶ ሥራቸው ደግሞ ጨለማ እጅግ ተመቻቷቸው ነበር፤ ስለዚህም ከብርሃን ይልቅ ጨለማን ወደዱ። ብርሃንን የሚወዱ ሥራቸው እውነተኛና ትክክል የሆኑ ሰዎች ብቻ ናቸው። ሥራቸውም በእውነት ተደርጎ እንደሆነ ለማየት ወደ እርሱ ይመጣሉ። /ዮሐ3:19-21/

ደግሞም ኢየሱስ «እነ የዓለም ብርሃን ነኝ የሚከተሉኝ የሕይወት ብርሃን ይሆንበታል አንዲ በጨለማ አይመስሉም» ብሎ ተናገረ/ዮሐ8:12/ ከእርሱ የተለዩ ሕይወት የጨለማ ሕይወት ነው። ጌታ ለደቀ መዛሙርቱ /ተከታዮቹ/ ሁሉ ይህንን የተሰፋ ቃል በግልጽ ተናገረ። ለጥቆም «በእነ የሚያምን ሁሉ በጨለማ አንዲደኖር እነ ብርሃን ሆኑ ወደ ዓለም መጥቻቸው» አለ። /ዮሐ12:46/ እርሱ በዓለም ላለ የዓለም ብርሃን መሆኑን በሚገባ አሳይቷል ኑሮ ጨለማባቸውና ግራ ተጋብተው ለነበሩ ለአያሌ ሰዎች የሕይወት እንቅፋትን አስደናቂ መፍትሔና መልስ ስጥታቸዋል። በዚህም ብዙዎች በሥጋም በነፍስም በመንፈስም ዘላለማዊ የሆነ ዕረፍትን አግኝተዋል።/ዮሐ9:5/

ነገር ግን በዚያኑ ልክ ተከታዮቹን «እናንተ የዓለም ብርሃን ናችሁ» በማለት ተናገሯል። ይህ እንዴት ሊሆን ይችላል? በእውነት እርሱ ያለውን ሥላሳ ብርሃን እኛ ሊኖረን ይችላልን? ይህ የሁላችን ጥያቄ እንደሚሆን አስባለሁ። በእርግጥ ክርስቶስ የራሱ የሆነ ብርሃን አለው። የብርሃኑ ምንጭና ባለቤት ራሱ ነው፤ እኛ ክርስቲያኖች ግን በራሳችን ብርሃን የለንም፤ የብርሃናችን ምንጭና ባለቤት ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ያለ እርሱ ምንም ዓይነት ብርሃን ሊኖረን አይችልም።

አንድ ቀን ስለዚህ ጉዳይ በጥልቀት ጊዜ ሰጥቼ አስብ ነበር፤ እናም በልቤ የፀሀይንና የጨረቃን እንድነትና የብርሃን ቅብብሎሽ ማሰብና መመራመር ጀመርኩ፤ ምናልባትም መረዳቴን ያቀረብኩበት ምሳሌ ነደሉ¹⁰ እንዳይሆን እንጂ፤ የክርስቲያን ብርሃን፤ ልክ ጨረቃ ከፀሐይ ተቀብላ በምሽት ወደዚች ምድር የምትልከውን ብርሃን ይመስላል። ምክንያቱም ሳይንስ እንደሚነግረን ከሆነ ጨረቃ በራሷ የብርሃን ምንጭ አይደለችም፤ ነገር ግን ከፀሐይ የተቀበለችውን ብርሃን መልሳ ታንፀባርቃለች እንጂ።

ከዚህ አሳብ ሳንወጣ አንድ አስገራሚ ነገር ማየት እንችላለን፤ ለመሆኑ ከእኛ መካከል ፀሐይን በተጥታ መመልከት የሚችል ማንው? ይህ ለሥጋዊ ዓይኖቻችን አስቸጋሪ ከመሆኑ የተነሳ የማይቻል ነገር እንደሆነ እናውቃለን። ነገር ግን ጨረቃን ማንም ሰው በዓይኑ ሙሉ የፈለገውን ሰዓት ያህል ለመመልከት አይቻልም። እግዚአብሔር፤ የክርስቲያኖች ሕይወት፤ ልክ እንደ ጨረቃ ብርሃን ሰዎች ያለ ችግር ለመመልከትና ለማድነት ይችሉ ዘንድ ይፈልጋል። እርሱን ማንም ማየት አይችልም፤ የጌታ ኢየሱስ ሥጋ መልቦስ አስፈላጊ የሆነው ምክንያት እግዚአብሔርን በሙሉ ከብሩ ሰዎች ለማየት ስለማይችሉ ነው።

¹⁰ በተለይ ስለ መለኮታዊ ሚስጥር ለሌሎች በምሳሌ ለግብረዳት በምንጥክርበት ጊዜ ምላላው ሳናገኘው ነገር መለኮት ምናልባት የማይመጥን ሆኖ ቢገኝ ትርጉሙን ሊያቀረጠው ወይም ሕጻኑ ሊሆን ይችላል፤

ያለ ጥርጥር የእኛ ብርሃንነት አስፈላጊ የሚሆነው በዚህች ምድር ብቻ ነው። በምትመጣዋ የእግዚአብሔር መንግሥት ይህ ብርሃንነታችን አስፈላጊ አይደለም። አስፈላጊ ከሆነ ይህንን በፅሁፍና በጨረቃ ብርሃን ምሳሌነት ለማየት እንችላለን። ጨረቃ የምታስፈልገው ፀሐይ በማትኖርበት ጊዜ ወይም በሌሊት ነው። ይህም ጊዜአዊ ብርሃን እንደሆነ እናውቃለን። ይህም የክርስቲያኖች ብርሃንነት የጌታ ብርሃን በሙሉ ክብሩ እስኪገለጥ ድረስ እንደሆነ የሚያስነክብ ጥሩ ምሳሌ ነው ብዬ አስባለሁ። በምትመጣው የእግዚአብሔር መንግሥት ጌታ ከነሙሉ ክብሩ ስለሚገለጥ የአሁኑ የክርስቲያኖች ብርሃንነት አስፈላጊ አይሆንም። ለዚህም ደግሞ የመጀመሪያው ምክንያት በእዚያ ግለትም በዘላለማዊ፤ የእግዚአብሔር መንግሥት ጨለማ ጨርሶ ያለመኖሩ ሲሆን፤ በሁለተኛ ደረጃ ደግሞ ክርስቶስ ራሱ በተሰፋ ለምንጠብቃት መንግሥት ወይም አገር ብርሃኗ ስለሆነ ነው። (ሪገ22:31)

በሌላ በኩል ጌታ «እኛን ተዋግሎ በርሃን ኖቶሁ» ሲል ይህ ዓለም በጨለማ መዋጡን ለንገሥብ እንችላለን። ይህ ጨለማ ምንድን ነው?

፩ኛ፤ ጨለማ ኃጢአት ነው። ከዚህ ቀደም እንዳየነው፤ ጨለማ ለኃጢአት አመቺ ሁኔታን ይፈጥርለታል፤ ሰዎች በጨለማ ማጅራት መትተው ይዘርፋሉ። ሰዎች ለመግደል የሚፈልጉትን ሰው ገድለው ከሕግ ዕይታ ለመስወር ጨለማን ይመርጡታል። ሕጋዊ ባልሆነ ሁኔታ የግብረ ሥጋ ግንኙነት የሚፈጽሙ ሰዎች /አመንዝራዎች/ ከብርሃን ይልቅ ጨለማን ይመርጣሉ። ጨለማ የተሰወረ፤ የተደበቀና የተሸሸገ ነገር ሁሉ መገለጫ ነው። በአንፃሩ ብርሃንን የሚወዱ መልካምና በየሚያደርጉ ሰዎች ብቻ ናቸው። ክርስቶስ እኛን ከዚህ ጨለማ ያወጣን የእርሱን በነነት እንድናውጅና እንድንናገር ነው። «ከኛን ግን ከጨለማ ወደሚደነቅ በርሃን የጠራችሁ የክርስቲያን በገነት አንድነትናገሩ» (1ኛጽ22:9) እርሱ ብርሃን ሆኖ ሲመጣ፤ ሰዎች ጨለማን ተገን እድርገው ሲዘርፉ፤ ሲያመነክሩና ሲያዋብረብሩ ነበር። በተሸሸገ ሥራቸው ላይ ያበራው ብርሃን ማንነታቸውን በአደባባይ ስለገለጣቸው ብዙዎች ጠላቶቹ ሆነው ተነሱ። የሚደንቀው ደግሞ እንደዚያ ከሚያደርጉት አብዛኛዎቹ የሃይማኖት ሰዎች ሆነው መጥቻቸው ነው። እነዚህ ሰዎች ትያትረኞች ነበሩ፤ ለትያትሩ ደግሞ ደንገዝገዝ ያለ ብርሃን አስፈላጊ ነበር። የጌታ ብርሃን ደግሞ ለእንደዚህ ዓይነት ትያትር ወይም ማስመሰል የሚመች አልሆነም፤ ይህም ሃይማኖተኛ ሰዎችን ሳያበላጩባቸው አልቀረም።

እኛም በምንኖርበት አካባቢ ሁሉ ይህንን ብርሃን ሆነን ስንገኝ ብዙዎች በተቃውሞ እንደሚነሱብን ልናውቅ ይገባል። ኃጢአተኛ በሆነው በዚህ ዓለም ብርሃን ሆነን የምንገለጠው በመልካም አኗኗራችንና መጽሐፍ ቅዱስን ብቻ ባማከል ንግግራችን ነው። ይህም የጌታ ትምህርት አስተሳሰባችንን፤ አመለካከታችንንና የአኗኗራችንን ዘይቤ ምን ያህል እንደቀየረው ለሰው ሁሉ በግልጽ ያሳያል።

፪ኛ፤ ስበጃዊነት ጨለማ ነው። ሰዎች የብርሃንን ጥቅም ካላወቁና ካልተረዱ ከብርሃን ይልቅ ጨለማ መምረጣቸው አይቀርም። ልክ እንደዚሁ ብዙዎች የተሳሳተ ምርጫና ውሳኔ ሊኖራቸው የቻለው አለማወቅ በሚባለው ጨለማ ውስጥ ስላሉ ነው። አንዳንድ ሰዎች፤ አሁን እየተጓዙት ያሉት ዝቅ የት ላይ ደርሰዋል

እንደሚቀም ከግምት በቀር የሚያውቁት ነገር የለም። ሌላው ቀርቶ ብዙ፤ ብዙ ሃይማኖታዊ ሥርዓቶችን እየፈጸሙ እንኳ ለመዳናቸው እርግጠኞች አይደሉም። ያም ሆኖ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መልእክትን ለመቀበል ወደ ወደ ቅዱስ ቃሉና መንፈሱ ቀርበው ከመረዳት ይልቅ ባህላዊና ሃይማኖታዊ ትውፊቶቻቸው ላይ የሙጥኝ ብለው ሲጸኑ ይታያል። የሚያምኑትን እምነት በውል ሳይረዱ የሌላው እምነት አክራሪ ተቃዋሚ ሆነው መገለጣቸው ያለብትን የጨለማ ጽናት ያሳያል። ለምሳሌ አንድ ሰው «ከኔ ወዲያ ክርስቲያን ሳላር» እያለ፤ ስለ ሃይማኖቱ ቅናት ሌላውን ለመግደልና ለማሳደድ በልቡ ቢነሳሳ፤ ይህንንም አጋጣሚውን ሲያገኝ ቢፈጽመው፤ ይህ ሰው፤ በጨለማ ስለ መሆኑ ከድርጊቱ የበለጠ ማረጋገጫ መስጠት አስፈላጊ አይመስለኝም። ይህም ከእግዚአብሔር ተለይቶ በጨለማ ውስጥ የመኖሩ ዓይነተኛ ምልክት ነው። (1ኛኮጳ3:11-18፤ 4:20-21/)

ለምሳሌ በቡሐንስ ወንጌል ምዕራፍ ፱ ላይ የተጠቀሰውን የዓይነ ሰውሩን ሰው ታሪክ እንመልከት። ሰውየው ጌታን ያገኘው አንድ ቀን ያውም በምዕዋት ልመና ላይ ሳለ ነበር፤ ነገር ግን ጌታ ከሥጋዊ ፊውሱ ጨምሮ የመንፈስንም ፊውስ አድርገለታል። ፈሪሳውያኑ ግን ስለ ሰንበት እንጂ ስለ እርሱ ፊውስ ግድ አልነበራቸውም። ስለዚህም አጥብቀው የመረመሩት እንዴት በሰንበት ትፈወሳለህ? ብለው ነው። ጌታ ግን ሰውየውን ካለማወቅ ጨለማ ነጻ አውጥቶት ነበርና የመለሰላቸው መልስ በእርግጥ ሰው የልቡ ዓይኖች ሲበሩ ሊደርስበት ያለውን የሕይወት ልክ የሚጠቀም ነው።

በዚያው ስፍራ በፈሪሳውያኑ መካከል ስለ ኢየሱስ ማንነት በተነሳው ውዝግብ «አንተ ስለ እርሱ ምን ትላለህ?» ሲሉት፤ ሰውየው «እርሱ ነብይ ነው» አለ። ለሁለተኛ ጊዜ ደግመው «እግዚአብሔርን አክብር፤ እኛ እርሱ ኃጢአተኛ መሆኑን እናውቃለን» ባሉት ጊዜ ደግሞ «ኃጢአተኛ መሆኑን አላውቅም እውር እንደነበርኩ አሁን ግን እንደግደ ይህንን አንድ ነገር አውቃለሁ» አላቸው። ለሦስተኛ ጊዜ መልሰው በጠየቁትም ጊዜ «አንድነት ነው እኛንም የእርሱ ደቀ መዛሙርት መሆን ፈለጋችሁ አንድ?» በማለት ጠይቋቸው ነበር፤ ይሁን እንጂ ተሳናቸው ሲያበቁ፤ ራሳቸውን የሙሴ ደቀ መዛሙርት እንደ ሆኑና እግዚአብሔር ሙሴን እንደተናገረው እንደሚያውቁት ነገር ግን ይህ ሰው /ጌታ ኢየሱስን ግለታቸው ነው/ ከየት እንደሆነ እንደማያውቁ ተረኩለት። ሰውየውም ገርሞት «ከየት እንደሆነ አለማወቃችሁ ይህ ድንቅ ነው፤ ዳሩ ግን እርሱ ዓይኖቼን ሰፈተ» ብሎ በብዙ ሌላ ቃል መስከረላቸው። ይሁን እንጂ አንተ እንዴት እኛን ለማስተማር ትደኖራለህ ሲሉ ወደ ውጪ አወጡት። ኢየሱስም ሰውየውን ወደ ውጪ እንዳወጡት ሰማ፤ ባገኘውም ጊዜ፤ ሁሉ እየሰሙት «የማይዋ አንዲዋ የማይዋም አንዲታወሩ እኔ ወደእዚህ ዓለም ሰፍርዬ መጣሁ» አለ። ከፈሪሳውያንም ይህንን የሰሙ «እኛ ደግሞ ዕውሮች ነን» አሉት። ኢየሱስም «እውሮች በትሆኑ ኃጢአት ባልሆነባችሁም ነበር፤ አሁን ግን እናደሰን ትላላችሁ ኃጢአታችሁም ይኖራል።» አላቸው።

እኛም ራሳችን በአንድ ወቅት ክርስቶስን ባለማወቃችንና በኃጢአት ጸንተን በመኖራችን ምክንያት ከእግዚአብሔር ተለይተን እንኖር ስለነበር፤ በዚህ ጨለማ

ውስጥ ነበርን። አሁን ግን የክርስቶስ ብርሃን በርቶልናል። ስለዚህም ከእርሱ የተነሳ ለዚህ ጨለማ ለሆነ ዓለም፤ ብርሃን ለመሆን አቅምን አግኝተናል። ስለዚህ በጨለማ ላሉ ለሌሎች ግለትም፤ በጥላቻ፤ በእርኩስት፤ በክፋት፤ በዐመጽ ዓንተው ለሚኖሩ ሰዎች ይህንን ብርሃን በማብራት የእግዚአብሔርን የደገንነት መንገድ እንዲያዩ የማድረግ ኃላፊነት አለብን። ብርሃንነታችንም በመልካም ምስክርነታችን መታየት መቻል አለበት። ይህ ደግሞ የሚገለጠው አንድም በቃላትን ሲሆን፤ ሌላው በመልካም የሕይወት እድራችን ነው። የብዕዕና ትምህርቶችም ይህን ሕያው እውነት የሚያንፀባርቁ ናቸው። በመንፈስ ፍሬዎች በዝተን መታየታችንም ለዚህ ዓለም ብርሃንነታችንን የምንገልጥበት ሌላው መንገድ ነው።

ከብርሃኑ ባየነው ብርሃን የተነሳ ለዚህ እውነት የተገዛን በመሆን በአስተሳሰባችን በባህርያችን፤ በእመለካከታችን ከሌሎች ሰዎች ልዩነት እንዳለን ማስመስከር አለብን። ቁም ነገሩ ስፍራ ወይም አጥቢያ መቀያየር አይደለም። ብርሃን የትም ቢሆን ያው ብርሃን ነው። እግዚአብሔር በየትኛውም ምቹ ባልሆነ ቦታ ላይ ቢሆን እንኳ በርተው የሚታዩትን ሰዎች ያውቃል። ይህ ብርሃን ነው፤ እንግዲህ እኛን ከሌሎች ሰዎች የሚለየን። ስለዚህ ሌሎች ሰዎች፤ ይህንን ብርሃን በእኛ በግልጽ ማየት መቻል አለባቸው። ሁላችን ከዚህ ቀደም በጨለማ እንኖር እንደነበር ደግሜ ማስታወስ እወዳለሁ፤ አሁን ግን የጌታ ብርሃን በአስደናቂ ሁኔታ በርቶልናል ይህም በፍጥረት መጀመሪያ ላይ እግዚአብሔር «ብርሃን ይህን» ካለው ቃል ጋር ፍጹም ተመሳሳይ እንደሆነ ደግመን ይኛቶር። ላይ ያለውን ቃል መመልከት እንችላለን። እኛም እንደ ብርሃን ልጆች በእውነትና በጽድቅ፤ በመልካም እድረር ልንገለጽ የገድ ነው። በማናቸውም መልኩ ቢሆን ፍሬ ከፈለው ከጨለማ ሥራ ጋር መተባበር አያስፈልገንም። ይልቁኑ ባገኘነው አጋጣሚ ሁሉ ልንገልጠው ወይም ልናጋልጠው የተገባ ነው። በእርግጥም ሰዎች ሁሉ በጨለማ ከሚያደርጉት ነገር በንስሃ ካልተመለሱ አንድ ቀን መራር ዋጋ መክፈላቸው አይቀርም፤ ስለሆነም የብርሃን ምንጭን ጌታ የሆነውን ጌታ ኢየሱስን በመልበስ በቀን እንዳለ ሰው በአግባብ መመላለስ የተገባ ነው።

«ሲሲት አዕፎአዕ፤ ቀኑም ቀርቦአዕ። እንግዲህ የጨለማውን ሥራ አውጥተን የብርሃንን ጋሻ ጦር እንደበሰ። በቀን እንደምንሆን በአገባብ እንመስላለን።» /ሮጌ13:11-14/

«ቀደሞ በጨለማ ነበራችሁና፤ አሁን ግን በጌታ ብርሃን ናችሁ። የብርሃኑ ፍሬ በበገነትና በጽድቅ በእውነትም ሁሉ ነውና ለገታ ደስ የሚያሰኘውን እየመረመራችሁ፤ እንደ ብርሃን ልጆች ተመሳሰሉ፤ ፍሬም ከሰለው ከጨለማ ሥራ ጋር አትተባበሩ፤ ይዕቃንም ግሰጡት እንዲ፤ እነርሱ በሰው ስላሳደርጉት መናገር እንኳ ነውና፤ ሁሉ ግን በብርሃን ሲገባጥ ይታያል፤ የሚታየው ሁሉ ብርሃን ነውና።» /ሉፈ5:8-11/

ከማንኛውም ነገር በላይ ቤተ ክርስቲያን ይህንን ብርሃን ለዓለም ከፍ አድርጋ ማሳየት መቻል አለባት። እያንዳንዱ ምዕመን፤ በቤተሰቡ፤ በጎረቤቱ፤ በሥራ ቦታውና ከፍ ሲልም በአገር ደረጃ በዚህ ሕይወት መገለጡ የገድ ነው። ለመሆኑ ከብርሃንና ከድምፅ የትኛው ነው የሚፈጥነው? ብርሃን አይደለም? ከዚህ አንፃር ስኞ ስበ ራሳችን ጦሽን ከምንናገረውና በተሰዩ ጦሽን «ስኞ እንዲህ ነን» ብለን

ከምንወጃው ዳዕቁ ብርሃንነታችን ስንፀባርቅ ጦታየት ጦቻዕ ስበበት። ይህ የተፈጥሮ ሥርዓት ተዛብቶ ከተገኘ አደገኛ ነገር ውስጥ መግባታችን አይቀርም።¹¹

የኛ፤ ከስግዚአብሔር ተሰዳት ጦኖ፤ ጨለማ ነው፤ ሰዎች ሁሉ ይብዛም ይነስም የእውነት ጥግት አላቸው። ምንም እንኳ በውጫቸው ጠንካሮች፤ ሀብታሞች፤ ኃይለኞች፤ የተማሩ፤ ወይም ሌላ ይምሰሉ እንጂ፤ ውስጣቸው ግን ከዚህ ተቃራኒ እንደሆነ ጥርጥር የለውም። ጌታ ኢየሱስ በደቀ መዛሙርቱ ማንነት ውስጥ ያኖረው ይህ ብርሃን ደግሞ፤ ሰዎች በጨለማ ውስጥ ከመሆናቸው የተነሳ፤ በእነዚህ ነገሮች ውስጥ ማየት ያልቻሉትን ውበት እንዲመለከቱ ያግዛቸዋል። ሰዎች የሕይወት ውበትና ትርጉም የጠፋባቸው በጨለማ ውስጥ ስለሚኖሩ ነው። ክርስቶስ ደግሞ ለሕይወት ውበት ማግኘትና ለኑሮ ፍቺ ብቸኛ መልስ ነው። የእርሱ ብርሃን በእኛ ሲበራ ለሌሎችም ሆነ ለራሳችን የሕይወት ምንነትንም ሆነ ውበትን በጥራት ማየት እንችላለን። ቤተ ክርስቲያንም ሆነ ክርስቲያኖች በተራራ ላይ እንዳለች ከተማ ናቸው። በተራራ ላይ ያለች ከተማ ደግሞ ልትሰወር አትችልም። ልትደበቅም አይሆንላትም።

ማንም ሰው ከጋጢአት፤ ካለግወትና ከእግዚአብሔር ተለይቶ ከመኖር የጨለማ ሕይወት ማምለጥ መቻል አለበት፤ ይህንን የማስመለጥ ስቅም ስግዚአብሔር በሲዮሳክ ክርስቶስ ስማካኝነት ስዚህ ዓለም ገባዎታል። ክርስቶስ ደግሞ ይህንን ደንቅ ዘጋ «ክርስቲያን» ተብሰን በምንጠራ ሰዎች ስጥቸና። ስግዚአብሔር ክርስቶስን ባከው። ክርስቶስ ደግሞ ስኞን ባከነ።/ሉፈ17:18/ ብርሃን ደግሞ ለሰው ሁሉ እንዲያበራ ከፍ ባለ ቦታ ይቀመጣል እንጂ ከእንቅብ ወይም ከጠረጴዛ ስር አይቀመጥም። እንደዚሁም እኛ የሆነውን ብርሃን ከፍ አድርገን ማብራት መቻል አለብን። ጨው የጨውነትን ጣዕሙን ካጣ ለምንም ጥቅም ስለማይውል ድንጋይ ተብሎ እንደሚጣል እንዲሁ፤ ብርሃንም የብርሃንነቱ ምንነት የሚታወቀው ሁሉም ሊያዩት በሚችሉት ሥፍራ ላይ ሲቀመጥ ነው። ለምሳሌ አንድ ዛፍ፤ ቅጠሉ ቢንገረገግ፤ ግንዱ ቢረዝም ከእርሱ የሚጠበቅበትን ፍሬ ማፍራት እስካልቻለ ድረስ የመኖሩ ጥቅም ምኑ ላይ ነው? ብርሃን የማይሰጥ ክርስቲያንም ልክ እንዲሁ ነው። ለራሱም ሆነ ሌሎች ከእግዚአብሔር የሆነ ብርሃን ከሌለውና ፍሬ አልባ ከሆነ «ክርስቲያን» ተብሎ ቢጠራም፤ እውነተኛ ክርስቲያን ሊሆን ፈጽሞ አይችልም። ስለዚህም ሁል ጊዜ ሳናቋርጥ ራሳችንን እንዲህ ብለን መጠየቅ አለብን፤ «እውነት፤ ክርስቶስ ያለውን ያሽል ብርሃን እየሰጠሁ ነው? በመቅረዜ ወስጥሰ በቀጣይነት በቂ ብርሃን ሲሰጥ የሚችል ዘይት አለኝ?» ለጥያቄው አስተማማኝ መልስ እስክናገኝ ድረስ ጥያቄአችንን ማቆም የለብንም።

በሕይወታችን አስፈላጊ የሆነውን መብራት እንድናበራ የሚያስችለንን አቅም የሚሰጠን ደግሞ መንፈስ ቅዱስ ነው። ያለ መንፈስ ቅዱስ ኃይል እውነተኛና ከእኛ የሚጠበቀውን ያህል ብርሃን ልንሰጥ አንችልም። ስለዚህም የመንፈስ ቅዱስ ዘይት

¹¹ ከምትናገረው ደልቅ የምትናረው እጅግ ስለሚረሙ፤ ልሰጥህ አልቻልኩም፤ የሚለውን እባክል ያስታውሳል፤

በየቀኑ ልንጥላ ይገባል። «ለመሆኑ አንድ ክርስቲያን በመንፈስ ቅዱስ ለመጥፋት ማረጋገጫው ምንድን ነው? በመንፈስ ቅዱስ መጥፋታችን በሰዎች ዘንድ የሚታወቀው እንዴት ነው?» ብለን እንጠይቅ ይሆናል። መልሱ ግን አጭርና ግልጽ ነው፤ በመንፈስ ቅዱስ የተሞላ ሰው በሰዎች ዘንድ ዘወትር በእውነት የሚገልጽና ዘላቂነት ያለው መሰከር ሥራ ነው። የክርስቶስን ሕይወት በሕይወቱ የሚገልጽ፤ እግዚአብሔርን በሕይወቱ እጅግ የሚያከብር እንዲሁም፤ በሰውና በእግዚአብሔር ፊት በቃልና በሥራ ብርቱ የሆነ፤ እርሱ መንፈስ ቅዱስ ሕይወቱን የተቆጣጠረው ሰው ነው።

የጌታ ብርሃን ወደኛ የመጣበት ዓላማ እኛ በመልካም ሥራ በሰው ሁሉ ፊት እንድንገለጥ ለማድረግ ነው። ይሁን እንጂ መልካም ሥራን ማድረጋችን እኛ እንድንመሰገንበት ሊሆን አይችልም። ብርሃኑ ሁሉ ጊዜ ሲገለጥ የሚያከብረው እግዚአብሔርና ልጁን ኢየሱስ ክርስቶስን ነው። አስታውሱ፤ የብርሃኑ ባለቤት እኛ አይደለንም፤ እንዲያ ከሆነ መንፈስ ቅዱስ ሁሉ ጊዜ እኛ ጋር ይሆናል። ጻፋ ግን ለእርሱ ዘወትር ክብርን በመስጠትና እርሱን ባለማሳዘን በጥንቃቄ ልንኖን ይገባል። «ሰዎች መሰከር ሥራቸውን አይተው ይሰማሩ አባቶቻቸውን እንዲያከብሩ በርሃናቸው በሰው ሁሉ ፊት ይብራ» ማለት እንግዲህ ይህ ነው። እናንተ «ከክርስቶስ» የተጠራችሁት ሰዚህ ዓለም ብርሃን እንደተሆኑ ነው። ይህ ደግሞ የማንኛችንም ፍላጎት ወይም ጥያቄ በመሆኑ ሳይሆን፤ የእግዚአብሔር የራሱ የዘመናት አሳቡና ዕቅዱ ስለነበረ ነው።

ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ፤ በምድር ላይ በተመላለሰባቸው በእነዚያ ዘመናት ደጋግሞ «የሰው ሰጅ እንደተጻፈበት» የሚለውን ቃል ይጠቀም እንደነበር ማስተዋል ትልቅ ትምህርት አለው። ጌታ፤ አንድ ተጻፈለት ተወለደ፤ አንድ ተጻፈለት ኖረ፤ አንድ ተጻፈለትም ሞተ፤ አንድ ተጻፈለትም ከሞት ተነስቶ አረገ። ይህ ብቻ አይደለም፤ አንድ ቀን እንደተጻፈለት ተመልሶ ይመጣል።

እኛስ? በማንኛውም መመዘኛ ለጩዋነትና ብርሃንነት የተጻፈው ቃል የማይመለከተው «ክርስቲያን» የለም፤ ነገር ግን እንደተጻፈልን ጩው በመሆን ለራሳችንም ሆነ ለሌላ ጣዕም በመስጠት መኖር ከክርስቶስ የተነገረልን /የተጻፈልን/ እውነት ነው። ነገር ግን ጩው መሆን ካቃተን፤ «ድንጋይ» ተብለን ወደ ውጪ መጣል፤ በእግር መረገጥና እንቅፋት መሆን ይህም የተጻፈ እውነት ነውና ማምለጥ አይቻልም። እንደዚሁም እንደተጻፈልን ብርሃን መሆን ከቸገረን፤ እንደተጻፈው የሚቀረው አማራጭ «ጨለማ» ነውና የተጻፈልንና በእርሱ የታሰበልንን መልካም ነገር መምረጥ የእኛ ፋንታ ነው። ጩውና ብርሃን መሆን ደግሞ አማራጭ የሌለው የማንነት ወይም የመሆን ዕጽ ነው።

በጌታ ኢየሱስ አምኪ ድነትን ካገኘህ በኋላ በምድርና በዓለም የመቆየትህ ዋነኛ ዓላማ፤ በዚህ የጩውና የብርሃን ማንነትህ ሌሎችን ትጠቅም ዘንድ ነው። እንዲያ ባይሆን ኖር ገና ያኔ ጌታ ወደራሱ ይሰበሰቡህ ነበር።

ተመልከት! አንተ ራስህ ዛሬ በዚህ የሕይወት ሥርዓት ልትገኝ የቻልከው ሌሎች ይህንን ብርሃንና ጩው ስለገለጡልህ ነው። ምናልባት በአንደበታቸው አንዳች ነገር ባይሉህ እንኳ አንተ የማታውቃቸው አያሌ ሰዎች ስለአንተ ይማልዳሉ እንደነበር አትዘንጋ። ልክ እንደዚሁ አንተም ለሌሎች ይህንን ማንነትህን ያለ ከልካይ በመግለጥ የመኖርህን ምክንያትና ዓላማ በሙላት መግለጥ ይኖርብሃል።

አስተውል! በምድር ላይ ሰጠህክ የምትቸሰው ሰዎች ጊዜ ብቻ ሲሆን ያም ደግሞ ስሁን ነው። ይህንን ሰዎችን ከሰዎች ከሰዎች ከሰዎች በምንም ተዓምር ዳግመህ ሳትገኘው ስትቸሰም። ጌታ ኢየሱስ ምን ያህል እንዳከበረህ የሚገባህ እርሱ ለምድርና ለዓለም የሆነውን ድንቅ ማንነት ለአንተ በልግስናው መስጠቱን ስትገነዘብ ነው። እርሱ በምድር ሲኖር በሰውነቱ የእግዚአብሔርን መልክ እንደገለጠው አንተም በፀጋው ጉልበት ያንን ማድረግ ይጠበቅብሃል።

ከዚህ በኋላ የተዘረዘሩትን ክርስቲያን ከሕግ አንፃር ሊኖረው ስለሚገባ ሕይወት የሚናገሩት ትምህርቶችን ከዚህ አስደናቂ ማንነትህ አንፃር የተመለከትካቸው እንደሆነ በደስታ የምትፈጽማቸው ሥርዓተ ሕይወትህ መሆናቸው አይቀርም።

የጥሞና ጊዜ ጥያቄዎች

1. በዚህ ክፍል ትምህርትና በብዕሪና ትምህርቶች መካከል ያለው ጥበቅ ትስስር እንዴት ተረዳኸው?
2. የጌታ ምሳሌዎች ቀላልና ግልጽ ከመሆናቸው አንፃር በዚህ ዘመን በሰባዊዎችና በአስተማሪዎች ለሚቀርቡ ትምህርቶች የሚያስተላልፉት መልዕክት ምንድን ነው ብለህ ታስባለህ?
3. ጨውነት ምንድን ነው?
4. ብርሃንነትስ?
5. ጌታን በምታመልክበት ቤተ ክርስቲያን በአንተም ሆነ በሌሎች ይህን ዓይነት የጨውነትና የብርሃንነት ሕይወት በግልጽ እየታየ ነው? የማይታይ ከሆነ ምክንያቱ ምንድን ነው? በትርብ ከምታገኛቸው ክርስቲያን ጓደኞችህ ጋር ተወያዩበት።

ክፍል ፬፤ የሰዲሱ ኪዳን ሕግ

ከ5:17-5:48

ጌታ ኢየሱስና ሕግ 5:17-20

«እኛ ሕግና ነገሶችን ለመሻር የመጣሁ አይምሰሳችሁ፤ ሰፊዎች እንዲ ለመሻር አወመጣሁም። እውነት አላችኋለሁ ሰማይና ምድር እስኪያልፍ ድረስ፤ ከሕግ አንዲት የውጣ ወይም አንዲት ነጥብ ከት አታሰፍም፤ ሁሉ እስኪፈጸም ድረስ እንግዲህ ከነዚህ ከሁሉ ካሉት ትዕዛዛት አንዲት የሚሸር ሰሰውም አንዲሁ የሚያስተምር ማንም ሰው፤ በመንግሥተ ሰማያት ከሁሉ ታናሽ ይበላል፤ የሚያደርግ ግን የሚያስተምርም ማንም ቢሆን እርሱ በመንግሥተ ሰማያ ከሁሉ ታላቅ ይበላል።»

በዚህ ክፍል ጌታ ኢየሱስ ስለ ሕግ አጽንኦትን በመስጠት አስተምሯል። ጌታ በምድር በተመላለሰበት ወራት የአይሁድ የሃይማኖት መሪዎች ሕግን እንደ ግደቀበልና እንደሚሸር ደጋግመው ሲናገሩ ተደምጠዋል። ዳሩ ግን ይህ ሁሉ ሐሰት ነበር። ጌታ አንድም ቀን በእርጊው ኪዳን ለእስራኤል ሕዝብ የተሰጣቸውን ሕግና ሥርዓት በቃልም ሆነ በሥራ ተላልፎ አልተገኘም። ነገር ግን የአይሁድ መምህራን ለሕግ የነበራቸው አተረጓጎም ተዛብቶ ነበር። ከመጀመሪያ የነበረው የእግዚአብሔርን አሳብ ዘንግተው፤ ሕጉን በሰው ሥርዓትና አእምሮ ለመተርጎም ጥረት ያደርጉ ስለነበር በዚህ ድርጊታቸው ጌታ ደስ አልተሰኘም። «ከእነዚህም አንዳንዶች ስተው፤ የሚሉትን ወይም ስለ እርሱ የሚናገሩትን ሳያስተውሉ የሕግ አስተማሪዎች ቢሆኑ አየወደዱ፤ ወደ ክፍሉ ንግግር ፈቀቅ በስዋዕ/ጠዋ፤ 1-7/ እንደሚል የሚናገሩትንና አጥብቀው የሚከራከሩለትን ሕግ በትጡ የተረዱት አልነበሩም። እነዚህም የተነሳ አፈጻጸማቸው፤ ግብዝነት የተሞላበት ሆኖአል።

ጌታ ኢየሱስ፤ ሕግን በመፈጸም በሰው ልጆች ዘንድ ለዘመናት ያልተቻለውን ችሎ አሳይቷል። ደግሞ የሰው ልጅ ሕግን ባለመፈጸም ምክንያት ሊያገኘው

ከነበረው ቅጣት ይድን ዘንድ፣ ቅጣቱንም በሙሉ እርሱ ተቀብሏል። በተጨማሪም ሰው ለሕግ ያለው አመለካከት ምን ሊሆን እንደሚገባ ሲያስረዳ፣ «አውነት አውነት አሳቅጥሁ፤ ሰማይና ምድር አስታዩኛል፤ ደርሰ፣ ከሕግ አንዲት የወጣ ወይም አንዲት ነጥብ ከት አታወቁም፤ ሁሉ አስታይኛል» ይረስ።/5:18/ በማለት አስጠንቅቋል።

ይህም ሕግ በእግዚአብሔር የተሰጠ እንደመሆኑ መጠን፣ ማንም በዘፈቀደ ተነስቶ የሚሸረው እንዳልሆነና እግዚአብሔር በወሰነለትና በፈቀደለት ጊዜ ብቻ እልባት እንደሚያገኝ ያመለክታል። ከቃሉ መንፈስ በግልጽ እንደምንረዳው ጌታ ሲያስሉ የሕግን መፈጸም ስግግር ነው። በተጨማሪም ምንም ዓይነት የተሰየ ስፋት ስፋት ስፋት ስፋት። እንደውም ሰማይና ምድር እስኪያልፉ ድረስ በሕግ የተጻፉት ሁሉ ወደ ታላላቅነት ግብ መድረስ እንዳለባቸው በጌታ ትኩረት ተሰጥቶታል። ምናልባት ለአንዳንዶቻችን ይህ ከእዲስ ኪዳን ትምህርት ጋር የሚጋጭ ሊመስለን ይችላል ይሆናል፤ ይሁን እንጂ በእርጋታና በትዕግስት ምንባባችንን ከቀጠልን ነገሩ ምን ያህል አስደሳች ፍጻሜ እንዳለው ማየት እንችላለን። ጌታ ኢየሱስ በመቀጠል፤

እንገዳህ ከእነዚህ ከሁሉ ካሉት ትዕዛዛት አንዲት የሚሸር ሰውም አንዲሁ የሚያስተምር ማንም ሰው፤ በመንግሥተ ሰማይት ከሁሉ ታናሽ ይባላል፤ የሚያደርግ ግን የሚያስተምርም ማንም ቢሆን እርሱ በመንግሥተ ሰማይ ከሁሉ ታላቅ ይባላል።

ሲል በትምህርቱ ስለ ሕግ ያለውን ጠንካራ አመለካከት አሳይቷል።

ሕግ ከእግዚአብሔር ዘንድ እንደመውጣቱ የእግዚአብሔርን ያክል ክብርና ሥልጣን አለው። እግዚአብሔር ማንን ያህላል? ቢባል ያለ ጥርጥር «ቃሉን» ብለን መመለስ እንችላለን። ነገር ግን ይህ እውነት ምናልባት ሰውንና ቃሉን እያስተያየን አልገጣጠም ሲለን ለኖረ ለእኛ ለሰው ልጆች ይህንን ለመቀበል አስቸጋሪ ሊሆንብን ይችላል። እግዚአብሔር ከሰው ፍጹም የተለየ ነው።

ከየትኛውም የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ውስጥ ሕግን የሚያጣጥሰው ስፋት ማንንት ስለሆነም፤ እንደውም ሕግ ባይኖር ኖሮ ጋጢአት ምን እንደሆነ ባላወቅን ነበር። ሕግ እንዲህ አታድርግ ባይል የሚደረገውንና የማይደረገውን ለይተን ባላወቅን ነበር። ጽፋ ግን ሕግ መልካምና ቅዱሱ ቢሆንም ሞትን አምጥቷል። ምክንያቱም ከሕግ መኖር የተነሳ የጋጢአት ትክክለኛ መልኩ ተገልጦ ስለታየና ጋጢአትም ሕግን መሣሪያ በማድረግ ልዩ ልዩ የሆኑት ፊትና በሰው ውስጥ እንዲፈጠር ሰላደረገ ነው። ያም ቢሆን ግን ሕግ መንፈሳዊ እንደሆነ እናውቃለን።/ሮሜ 7:14/

በእርግጥ ጌታ፣ በትምህርቱ ታናናሽ ከሚባሉ ሕጎች መካከል እንኳ እንዲገኝ መሻር አልያም ለሌላ ሰው ማስተማር በእርሱ መንግሥት ካለን ሥፍራ እጅግ ዝቅ ሊያደርገን እንደሚችል አስጠንቅቋል። በሌላ በኩል የሕጉን ቃል መጠበቅና ለሌላውም ሰው እንዲጠብቅ ማስተማር በመንግሥቱ ያለንን ሥፍራ የላቀ እንዲሆን እንደሚደርገው የሚስገዝብ ማብራሪያ ሰጥቷል። በዚህም «ሕግን እየሸረ ያስተምራል» በማለት የአይሁድ መምህራን የሚከሰትን ክስ ሐሰትነትና ከንቱነት በግልጽ አሳይቷል። በምድር ዘመኑ ሁሉ ከእግዚአብሔር አፍ ለወጡ ሕግና ሥርዓቶች ታማኝነቱን በቃል ብቻ ሳይሆን በተግባር መገለጡን መጻሕፍት ሁሉ የመስከሩለት እውነት ነው። ማንም ሕግን አጠብቃለሁ ከሚለው በላይ ሕግን

ጠብቋል። በዚህም ነቀፌታ ያልተገኘበት እንደነበር አይሁድ እርሱን ለመከሰስ የሐሰት ምስክርኛ መፈለጋቸውን መመልከት ብቻ የነገሩን እውነትነት የበለጠ ያረጋግጥናል።

ላይ ላዩን ብቻ ሲመለከቱት በብሉይ ኪዳንና በጌታ ትምህርት፤ እንዲሁም በዐጋና በሕግ መሻክል ፍጹም ልዩነት እንዳለ የሚመስለውን የአዲስ ኪዳንና የብሉይ ኪዳን ተቃርኖና ስምምነት ምን ያህል እንደሆነ ለማየት ከዚህ በታች ስለ ሕግ በተወሰነ ሁኔታ ዳሳሳ ማድረግ አስፈላጊ ይመስለኛል። በእርግጥ ከሕግ ስፋትና ተልቀት እንዳር እንዲሁም በየሰፍራው ካለው የአተረጓጎም ልዩነትና ልማድ የተነሳ አሳብን በተወሰኑ ቃላት ብቻ መግለጥ አስቸጋሪ መሆኑ አልቀረም። ያም ቢሆን ግን ይኸኛው አግላጥ ስለ ሕግ ያለውን ብቻ በተወሰነ መልኩ ያጠራዋል የሚል እምነት አለኝ።

ሕግና ስብራሲ

እግዚአብሔር የሰውን ልጅ ለክብሩ እንዲሆን በምድር ከፈጠረው በኋላ ሰው፤ በእርሱ ዘንድ እንደ ነበረው አሳብ ባይመላለስም፤ ታግሶት በምድር ላይ እንዲኖር ፈቅዶለታል። ይሁን እንጂ የሁልጊዜ ጥማቱ፤ ሰው የሚጠራበትና በፍጥረቱ ያለውን ፃላማ በምድር ላይ የሚፈጽምለትን አንድ የተለየ ፍጡር ማየት ነበር። ስለዚህም ከጠቅላላው የሰው ዘር ወደ አንድ ሰው ፊትን በማዞር አብራም የተባለውን ሰው በካራን ተገለጠለትና «ከአባትህ ከዘመዶችህ በት ተሰይህ እነ ወደማሳይህ ምድር ወጣ» ሰው/ዘክር 12:1/ አብራምም የከለደውያንን ምድር ትቶ ወደ ካራን ሄደ። በዚያን ጊዜ እግዚአብሔር ለአብራም አንዲት ስንዝር መሬት እንኳ ርስት አድርጎ አልሰጠውም ነበር። ነገር ግን ገና ወደ ፊት ለእርሱና ለዘሩ እንደሚሰጠው ብቻ ቃል ገባለት። ይሁን እንጂ አብራም ይህንን የተሰፋ ቃል ሲቀበል ወራሽ የሚሆን ልጅ አልነበረውም። እግዚአብሔር ግን ዘርቆ የሆኑ ሕዝቦች ለአራት መቶ ሰላሳ ዓመት የተሰፋ ምድር ባልሆነው የባዕድ ሀገር በባርነት እንደሚገዙ አስቀድሞ ነገሮታል። በተጨማሪም በባርነት ከሚገዟቸው ሕዝቦች እንደሚታደጋቸው፤ አስጨናቂዎቻቸውንም እንደሚቀጣጥና በነጥነት ወደ ተሰፋይቱ ምድር ተመልሰው እርሱን እንደሚያመልኩት ቃል ገብተለት ነበር።

እግዚአብሔር፤ ለገባው ኪዳን በመሻከላቸው ምልክት እንዲሆንና፤ ጊዜው በርዘመ መጠን ሳይዘነጋ ዘወትር እንዲያስታውሰው የግዝረትን ሥርዓት ለአብርሃም ሰጠው። በዚህም በሽምግልናው ወራት እንደ ተሰፋ ቃሉ ያገኘውን ልጁን ይስሃቅን ባስምንተኛው ቀን በመግረዝ ታማኝነቱን አረጋገጠ። ከዚያም ይስሃቅ ያዕቆብን ወለደ፤ ያዕቆብም የአስራ ሁለቱ የአስራኤል ነገዶች አባት ሆኑ። ከእነዚህ የአስራኤል የነገድ አባቶች አስራ አንደኛ የነገድ አባት በሆነው በዩሲፍ ሕላቱነብት፤ ለምድያም ነጋዴዎች ሽጡትና ወደ ግብጽ ተወሰደ። እግዚአብሔር ግን ተልጊዜ ከዩሲፍ ጋር ነበር። ስለዚህም ከዚያ ታላቅ መከራ እውጥቶ በግብጽ ላይ የጠቅላይ ሚኒስትርነቱን ሥልጣን ሰጠው።

ከዚህም በኋላ በመካከለኛው ምሥራቅ፣ የተከሰተው ረሀብ ምክንያት ሆኖ የቦሌ፣ አባት፣ ወንድሞች እንዲሁም የወንድሞች ልጆችና የልጅ ልጆች ጨምሮ በድምሩ ሰባ አምስት የሚሆኑ ሰዎች፣ ወደ ግብጽ ሄደው ከቦሌ ጋር መኖር ጀመሩ። ቆይታም ያዕቆብ፣ ቦሌናና አባቶች የተባሉት ሌሎች አስራ አንዱ የነገድ አባቶች ሁሉ በግብጽ ሞተ። ነገር ግን እግዚአብሔር ለባሪያው ለአብርሃም በገባለት ተስፋ መሠረት በግብጽ የነበረው የእስራኤል ቁጥር እየበዛ ሄደ። የሕዝቡ በፍጥነት መብዛት እንዲሁም ቦሌናና እርሱ በግብጽ ያደረገውን የማያውቅ ንጉሥ ከመነሳቱ ጋር ተደምሮ በእስራኤላውያን ላይ ታላቅ የተባለ መራራ መከራ ይደርስባቸው ጀመር። የሚወለዱትም ሀፃናት እንዲጣሉና እንዲገደሉ በተወሰነበት በዚሁ ዘመን ሙሴ የተባለው ሰው ተወለደ፤ እርሱም እስራኤልን ነፃ እንዲያወጣ በእግዚአብሔር አስቀድሞ የተመረጠ ሰው ነበርና በፈርሐን ቤተ መንግሥት የግብጻውያንን ጥበብ እየተማረ አደገ። ነገር ግን ወደ ወገኖቹ በመጣ ጊዜ «በእኛ ላይ ሹምና ፈሪጅ አድርጎ የሸመህ ማነው?» ብለው ስለተቃወሙት በሽሽት ወደ ምድረ በዳ ተሰደደ።

ከአርባ ዓመት በኋላ በሲና ተራራ አጠገብ ባለው በረሀ በሚነድ ቁጥቋጦ መኻል እግዚአብሔር ተገልጦለት «እኔ የአባቶችህ የአብርሃም፣ የደቡቅ፣ የያዕቆብ አምላክ ነኝ። በግብጽ ያሰውን የሕዝቢን መከራ አይቻለሁ፤ አንተም ሕዝቢን ታደን ዘንድ መርጡሃለሁ» በማለት ለእስራኤል መሪና ታዳጊ አድርጎ ሙሴን ዳግመኛ ወደ ግብጽ ላከው። ሙሴም እንደ ተነገረው ወደ እስራኤል ዘንድ በተመለሰ ጊዜ ሕዝቡ ተቃወመው እንጂ አሜን ብሎ አልተቀበለውም፤ ይልቁንም በልባቸው ደጋግመው ወደ ግብጽ ተመለሱ፤ በዚህም እግዚአብሔርና አገልጋዩን ሙሴን አስመረሩ። እግዚአብሔር ግን ለዚህ ለተስፋው ሕዝብ የራሱ የሆነ ሕግና ሥርዓትን ሰጠው፤ በምድረ ዘዳም በፅላት ላይ የተጻፈ ሕግንና እስራኤልን ከሌላው አሕዛብ የሚለይ ዝርዝር ሥርዓትን ሰጣቸው። እስራኤል ግን ለዚህ ሕግና ሥርዓት አልተጠነቀቀም፤ እንደውም እግዚአብሔርን ባለመታዘዝ እርሱን ይበድል ጀመር። ስለዚህም እግዚአብሔር በነብዩ ኤርምያስ አፍ፣ ከሕዝቡ ጋር አዲስ ቃል ኪዳን እንደሚገባ ተናገረ።/ሉር31:33/ እግዚአብሔር ለእርሱ ብቻ ለተለዩት ሕዝብ የሰጣቸው ይህም ሕግና ሥርዓት ሦስት ክፍሎች ነበሩት።

፩ኛ፡ ስምዚተዊ/ሃዳማናተዊ/ ሕግ፤ ይህ ሕግ ሊመጣ ባለው የክርስቶስ አዳኝነት እንደ ጥላነት የሚያገለግሉ እንደ መስዋት፣ የሰንበት በዓል አከባበርና በዓላትን የመሳሰሉትን የሚያካትት ነው። ይህ ሥርዓታዊ ሕግ እስራኤላውያንን ከአረማውያን ወይም ከአሕዛብ/ራማሪያውን ከማያውቁ ሕዝቦች/ የሚለያቸው ሃይማኖታዊ የሆኑ ውጫዊ ሥርዓቶች ላይ ትኩረትን ያደረገ ሲሆን፤ እስራኤልን ከእነርሱ ጋር ያላቸውን ልዩነት በማግለጥ አገልግሏል። ነገር ግን በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ መምጣት ምክንያት፤ እነዚህ የሥርዓት ሕጎች ሙሉ ለሙሉ ፍፃሜን አግኝተዋል። ይህም ሕግ በአንዳንድ የመጽሐፍ ክፍሎች መሻሩ የታወጀለት ወይም የተነገረለት ዓይነት ሕግ ነው። ለምሳሌ፤ «በአዋጅ የተነገሩትን የትዕዛዛትን ሕግ ኸር በመከከል ያሰውን የጥሰ ገደግዳ በሥጋው ያፈረሰ» የሚለውን ቃል ይጠቅሳል።/ሉፈ2:14/

ለዚህ ዓይነት ሕግ መሻር ምክንያት የሆነው፤ ጌታ ኢየሱስ ሕጉን ሙሉ ለሙሉ ሚጸሙ ብቻ ሳይሆን፤ በመስቀሉ ላይ በተሠራው ሥራ በአይሁድና በአሕዛብ ሃክከል የነበረው የጥል ግድግዳ በማፍረሱም ጭምር ነው። ለምን ቢሉ የእነዚህ ብሉይ ኪዳን ሕጎች አንዱ ዓላማ እስራኤልን፤ ከሌላው አሕዛብ በአምልኮና በኑሮ ፍርዳት መለየት ነበርና ነው፤ በዚህም ምክንያት እስራኤል፤ ከሚጠጡትና የጊባሎት አንስቶ እስከ ግዙፍ ሃይማኖታዊ ሥርዓቶቻቸው ድረስ ከሌላው ሕዝብ ሌላም የተለዩ ሆነው መገኘት ነበረባቸው። ደግሞ በእነርሱ ዓይን አሕዛብ፤ ያልተገረዙ፤ ተስፋ የሌላቸውና እንግዶች ተደርገው ነበር የሚቆጠሩት። በእርግጥ እግዚአብሔር ተለይተው ይኖሩ እንደነበር የማይታብል ሐቅ ነው። ነገር ግን ርስተሰ ምንም እንኳ እርሱ ከአይሁድ መካከል ቢወለድም የእርሱ የድነት ተስፋ ግን አሕዛብን ሁሉ የሚያካትት ሆኖ ተገኘ። ይህም እስራኤላውያን «ውሾች» እያሉ በጎቀት ለሚጠሯቸው አሕዛብ ታላቅ የምሥራች ሆኖላቸዋል።

ክርስቶስ በአዋጁ የተነገረትን የትዕዛዛት ሕግ በማፍረስ፤ በአሕዛብና በአይሁድ መካከል ያሰውን የጥሰ ገደግዳ ሙሉ ለሙሉ ማስወገድ ችሏል። በዚህ የመስቀል ሳዶ ደንቅ ሥራው ከሐብርሃም ጋር የሥጋና የዘር ግንድ የሲሰንና ሐሕዛብ የተባዉን ስኞት፤ የሐብርሃም ዕዳች ስንሆን ዘንድ አደረገን። በእኛና በአይሁዳውያን መካከል የነበረውን ጥሰ ለማረጋገጥ የቆመውን ሕግ ከኛ ሳዶ በማስወገድ ከሁለታችን ስንድ ሰው፤ ማስታወሻ ስዳዜድም ሐሕዛብም ያዕቢን ስዳሕ ሰው ቢፈጥር ችሏል።

ስለዚህም ዛሬ እስራኤላውያንን የሚያመለክት ውጫዊ የሆነ ሥርዓት ተወግዶ በአዲስ የአምልኮና የሕይወት ሕግ ተቀይሯል። ይህም ፍጹም ለሆነችውና ገና ተመጣለች ብለን በናፍቆት ለምንጠባበቃት የመንግሥተ ሰማያት ሕይወትና ኑሮ እንደ ጥላ ሆኖ ያገለግለናል። ነገር ግን ይህንን ሕግ ጌታ ስለፈጸመው ተሻረ እንጂ፤ በዘፈቀደ ወይም በግብታዊነት የሆነ ጉዳይ አይደለም። የሐዲስ ኪዳን ሕግ ስፋዊ ሳዳሆን ዕዛዊ፤ ውጫዊ ሳዳሆን፤ ውስጣዊ ነው። ደግሞም አንድን ሕዝብ ብቻ ሳለተስፋ የሚያደርግ ሳይሆን፤ መላውን የሰውን ዘር በአንዱ በእግዚአብሔር ልጅ በማመን ወደ ተስፋው የሚያቀርብ ነው። እግዚአብሔር ይህ እንዲሆን በአንድያ ልጁ ላይ ከዚህ በፊት ታይቶ የማይታወቅ ጭካኔ ጨካኝበታል።

እዚህ ላይ «በአዲስ ኪዳን ሕግ አለ ወይ?» ተብሎ ጥያቄ ሊቀርብ ይችላል፤ እንደውም ብዙ ጊዜ በአዲስ ኪዳን ምንም ዓይነት ሕግ እንደሌለ ሲነገርም ይሰጣል። ይሁን እንጂ አሮጌው ግለትም የብሉይ ኪዳን ሕግ እንኳ ሳይቀር የተሻረው በአዲሱ ኪዳን ሕግ እንደሆነ መረዳት እንችላለን።/ሮጌ3:2/ በእርግጥ በተሻረው ኪዳን እንደነበረው ሕግን በመፈጸም ማንም መዳን አይችልም፤ ነገር ግን የዳነ ሰው ሕግን ከሕግ በላይ ሆኖ ይፈጸመዋል። በተጨማሪም የሐዲስ ኪዳን ሕግ ዕዋነት «የመፈጸምን» ስቅም የሚያካፍል በመሆኑ ስንጂ የነበረውን ሕግ የሻረው ሐዲስ ሕግ የበሰጠ የጠበቀ መስኮታዊ ነው።

፪ኛ፡ መንግሥታዊው ሕግ፤ ለእስራኤል የተሰጠው ሌላው የሕግ ዓይነት፤ እንደ መንግሥት ለመተዳደር የሚያስችላት ሕግ ነው። ይህም ዛሬም ድረስ በምድር ያሉት መንግሥታት ሕዝብን ለማስተዳደር እንደሚደነገጉት ሕግ

የሚመስል ሆኖ ብዙ ዓይነት ጉዳዮችን የሚመለከቱ ሕግጋትን የሚያጠቃልሉ ነው። የዚህ ዓይነት ሕግ ለአስራሒያ በልዩ ሁኔታ ከእግዚአብሔር ዘንድ የተሰጠ «ሕገ መንግሥት» በመሆን ለብዙ ዝመናት አገልግሏል። ለምሳሌ፣ ዓይን ያለ ዓይነት ይጥፋ፣ ጥርስ የሰበረ ጥርሱ ይሰበር፣ የገደለ ይሙት፣ ወዘተ የሚሉ ሕጎችን ይመለከታል። ይህንን ሕግ ተግባራዊ የሚያደርጉት ደግሞ በእግዚአብሔር የተቀረቡት መሪዎችና ሹማምንቶቻቸው ብቻ ናቸው። ስለዚህ ማንም ግለሰብ በጥንቃቄ ደረሰብኝ ለሚለው በደል፣ ጉዳዩን ማቅረብ ያለበት ወደ እነዚህ መንፈሳዊ ሹማምንቶችና እግዚአብሔራዊ የፍትህ ተቋማት ብቻ እንዲሆን በሕጉ ተደንግጓል።

ነገር ግን ይህ ዓይነት ሕግ በሕዝቡ መካከል ቀጣይነት እንዲኖረው በአስራሒያ የእግዚአብሔር ፍጹም ንጉሥነት ተፈጻሚ መሆን ይገባል። ሕዝቡ እንደ አሕዛብ ዓይነት መንግሥት ይኑረን ብለው በእግዚአብሔር ዘንድ ያቀረቡ ማመልከቻ ፍጹም ከሆነው ከእግዚአብሔር ሕግ ይልቅ በአሕዛብ ዓይነት ወጥሮ ሥርዓት መተዳደርን እንደወደዱ የልባቸውን መሻት የገለጡበት እንደመሆናቸው የልባቸውን ፈቃድና ዝንባሌም ለመጥገብ ብዙም አልቆዩም። (ዘመናዊ ሕግ፡ 8:4-8)

ይሁን እንጂ በሙሴ በኩል ለአስራሒያ የተገለጠው ሕገ መንግሥት ለአስራሒያ ብቻ ሳይሆን በየጊዜው ለተነሱ የአሕዛብ ነገሥታት ሳይቀር ለሕገ መንግሥታቸው መሠረት እንደሆነ ይታመናል። ዳሩ ግን የዚያኑ ያህል በሌሎች ሰው ሥርዓቶችና አመለካከቶች መበረዝ አልቀረምና አስራሒያም ቀስ በቀስ የሕጉ ቅርጽ ይዘት ሊበርዙት በመቻላቸው ክፍተቱን የበለጠ አስፍቶታል።

ከዚህ ከብሉይ ኪዳን ሕግ በመነሳት ከአይሁድ አብዛኛዎቹ ማዕት ይቻላል የመሰሉን መምጣት ይጠባበቁ ነበር። ነገር ግን ብዙዎቹ ጌታ ኢየሱስን አሳወቁትም፤ ለዚህም ዋናው ምክንያት ደግሞ እነርሱ በወቅቱ አስራሒያን አብዛኛውን ዓለምን አስጨንቆ ያስገብር ከነበረው የሮም ቅኝ ገዢነት ሃ እንዲያወጣቸው በማለም፤ መሰሉን ከምድራዊ ጦር ኃይል ጋር ተስፋ አድርገውት ስለ ነበር ነው። ይህም ልክ አባቶቻቸው ከግብጽ ምድር እንደወጡበት ሥርዓት በድንቅና በተወሰነ የታጀበ እንዲሆን ጨምረው መመኘታቸው አልቀረም።

እርሱ ግን በዳቁ መዛወር፣ በስምንተኛው ዘመናዊ መንግሥት ተከፎ፣ ዳህንን ዓለም ለዳንቅተና ለሰባቸውም በባዶ ስንዲሆን ዲገገሞ ስለተማረ። በምድር በኖረበት ዘመን ሁሉ የመንግሥቱ ሕግ ከዚህ ዓለም መንግሥት ሕግ ጋር ያለውን ልዩነት በሚገባ አስረድቷል። ዜጎች ለሚኖሩበት አገር ሕገ መንግሥት ታማኝ በመሆን፤ ግብርና ቀረጥ በመክፈል እንዲሁም አክብሮትና መፈራት ለሚገባቸውም የሚገባቸውን በመስጠት ኃላፊነታቸውን በመወጣት እንዲያገለግሉ፤ እርሱም ሆነ ከእርሱ በኋላ የተነሱት ሐዋርያት ደጋግመው አሳስበዋል። (ማቴ 22:15-21፣ ሮሳ 13:1-7)

ጌታ ለዚህ ዓለም ሕግም ሆነ፤ እግዚአብሔር ለአስራሒያውያን ለሰጠው ሕግ ታማኝነቱን ያረጋገጠው ሁለቱንም እንደ አመጣጣቸው በመፈጸም ነው። እርሱ ከሳቸው እንደ ከሰሱት ሰዎችን በመንግሥት ሳይ አንድም ቀን ለመጽሐፍ አልቀሰቀሰም፤ በምድራዊ ንጉሥ ፊት ሲቀርብም ከአፋ ክፉ የሆነ ቃል በጭራሽ አልወጣም። ሲሳጠስ እንኳ «እገባህም ሳይንህም ሥልጣን አለኝ» ቢለው «ከሳይ ካልተሰጠህ

በቀር አንጻሩ ለማድረግ አትችልም» በማለት የሥልጣን ሁሉ ምንጭ እርሱ እግዚአብሔር ብቻ መሆኑን አሳስበዋል።

እናም ይህኛው ዓይነት ሕግ ማለትም እግዚአብሔር ለአስራሒያውያን በሙሴ በኩል የሰጠው ሕግ በመላው ዓለም በሌላ የመንግሥታት ሕግ ስለተተካ እኛም ለዚያ የእግዚአብሔር ቃል እስከሚለው ድረስ በመታዘዝና ሕግን በመፈጸም ከጌታ ደቀ መዝሙር ሁሉ የሚገባውን ግድረግ ይጠበቅብናል።

፫ኛ፣ ንብረገባዊ/ሥነ-ምግባራዊ/ ሕገ፤ ሦስተኛው ዓይነት ሕግ «ንብረገባዊ ሕግ» በመባል የሚታወቀው የሕግ ዓይነት ነው። ይህም ሕግ፣ በሐሰት አትመስክር፤ አትገደል፤ አትሰረት የሚሉትን የዐሥርቱ ትዕዛዛትና ሌሎች ከዚህ ጋር የሚፈረጁ ዝርዝር ሕጎችን ይመለከታል። እነዚህም ሕጎች ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ እግዚአብሔር በሰዎች ላይ ሊያያቸው የሚፈልጋቸውን የሥነ ምግባር ልኮች የሚጠቀሙ ሲሆኑ ዛሬም ድረስ ቢሆን ሊፈጸሙ የሚገባቸው ናቸው። በአዲስ ኪዳን ባሉ መጻሕፍትም «ሰንበትን አክብረው» ከሚለው ሕግ በቀር ሌሎች በክርስቲያኖች ሁሉ ተግባራዊ መሆን የሚገባቸው እንደሆኑ በተደጋጋሚ ከብርቱ ማስጠንቀቂያ ጋር ተጠቅሰው ይገኛሉ። ሰንበትን ማክበር በተመለከተ ግን በጌታ ዘመንም ሆነ ከዚያ በኋላ ባሉት ከሥርዓታዊ ሕግጋት ጋር የሚፈረጅ ነው።

እነዚህ ሕግጋት፣ ውስጣዊና ዛሬም ድረስ የእግዚአብሔርን ሕዝብ ከሌላው የሚለዩ ናቸው፤ በቀጣዩ የምዕራፍ አምስት ትምህርቶች ላይ በይበልጥ ተዘርዝረው አጽንኦት ተሰጥቶባቸዋል። የጌታ ትምህርት፣ ሕጉ አዲስ ኪዳናዊ ቃና እንዲኖረው ያስቻለ ሲሆን፤ ከ፲፩ ትዕዛዛት በተጨማሪ በአይሁድ ወግ ትኩረት የሚሰጥባቸው ሌሎች ሕግጋት ማብራሪያና ትንታኔ ተሰጥቶባቸዋል።

በእርግጥ በጥንቱ የሕግ አተረጓጎም የተመለከተን እንደሆነ ማንም ሰው ፍጹም ለመሆን ወይም ለደገንነት እነዚህን ሕግጋት ጠንቅቆ ማወቅ እንዲሁም መፈጸም ይጠበቅበት ነበር። በክርስቶስ በሆነው የአዲስ ኪዳን ትምህርት ግን ከእነዚህ ሕግጋት የትኛውንም በመፈጸም ብቻ መጻን እንደማይቻል ነው መረዳት የሚቻለው። ነገር ግን ይህ ማለት ሕግን መፈጸም ምንም አይጠቅምም ማለት አይደለም። እንደውም በላቀ የሥነ ምግባር ደረጃ መገኘት የአንድ በክርስቶስ የዳነ ሰው መለያ ወይም ምልክት ነው ማለት እንችላለን።

እንግዲህ ከእነዚህ ከላይ ከተዘረዘሩት ሦስት የብሉይ ኪዳን መሠረታዊ የሕግ አተረጓጎም አሳቦች በመነሳት፤ ዛሬ በብዙ ቦታዎች ስለ ሕግ መሻርና መፈጸም ያለው ውዝግብን መፍታት የሚቻል ይመስለኛል። ሁላችን ጽንፈኝነትን አስወግደን መጽሐፍ የሚለውን በኪዳኑ አሳብ እየጠበቅን እስከኖርን ድረስ በየቦታው ያለው የነገር ጉተታና ጉንጭ አልፋ ክርክር ያን ያህል የሚያሳስብን አይሆንም።

እንግዲህ ጌታ ኢየሱስ፤ በመጀመሪያ ሕግንና ነብያትን ለመሻር እንዳልመጣ አስተማረ በሁለተኛ ደረጃ፤ እነዚህን ሕግግና ነብያትን ለመፈጸም እንደመጣ ተናገረ፤ ይህም በጌታ መምጣት፤ መኖር፤ መሞት፤ በመነሳቱ በማረጉ ፍጻሜ አግኝቷል። በሦስተኛ ደረጃ፤ ደቀ መዛሙርቱ፤ ለሕግ ሊኖራቸው ስለሚገባ

አክብሮት ከብርቱ ከማስጠንቀቂያ ጋር ገለፃ ሰጠ፤ ይህም፤ እንደ ሰው፤ ለ ቢተላለፍ ወይም ሕግን እንዲተላለፍ ለሰዎች ቢያስተምር፤ በመንግሥት ሰማያታናሽ ተብሎ እንደሚጠራ፤ ነገር ግን ሕግን ቢጠብቅ ለሰውም እንዲጠብቅ ቢያስተምር በመንግሥት ሰማያት ታላቅ እንደሚባል የሚያስታውቅ ነፃ ትምህርቱ ለአንዳንዶች ከፀጋ ትምህርትና አስተሳሰብ ጋር ተቃርኖ ያለ ሊሰመስል ቢችልም እንኳ እንደህፃናይነቱ ግምት ግን የተሳሳተ አስተሳሰብ ነው።

በዚህ «ሕግና አስራኤል» በተሰኘው ጥናታችን ሕግን በሦስት ዓይነት ክፍላማታችን ይታወሳል። ከነዚህም ውስጥ፤ በጌታ መወለድ፤ በምድር መኖርና ተመነሳት ፍጽምናን ያገኙትን አምልኮታዊ ሕጎችን ዛሬ ለመጠበቅ እንገደድም እንዲሁም ለአስራኤል እንደ መንግሥት የተሰጣቸውንም መንግሥታዊ ሕግ ለያለንበት አገር፤ መንግሥትና ሕግ በመገዛት ያንን የመፈጸም ኃላፊነት አሰብ ነገር ግን የሥነ ምግባር መመሪያዎቹ ወይም ሕጎቹ፤ ዛሬም ድረስ በሕይወታችን ተፈጻሚ ሊሆኑ ይገባል። ያም ቢሆን፤ እነዚህን ሕጎች የምንጠብቀው ግን በወጪ ሳይሆን በሰላም ነው። በዚህም ውስጣዊ ፍላጎቶቻችንን በአግባብነትና ፍላጎት የምናስገዛበት ኃይል ጌታ ሰጥቶናል። ደግሞም በክስተሉ ባገኘነው ደኅንነት በመለኩ ኃይል አማካኝነት ለሕይወትና እግዚአብሔርን ለመምሰል የሚያስፈልገውን ህግ አግኝተናል፤ በዚህ ምክንያት ደግሞ በየዕለቱ ልንጨምራቸው የሚገቡን ነገር እንድንጨምር ይጠበቅብናል። መጠራታችንና መመሪያችንን ለማጽናት መታጋ ይገባል። ምክንያቱም እነዚህ ነገሮች ኢየሱስ ክርስቶስን በማወቃችን ዳተኞች ፍሬ ቢሰጥ እንዳንሆን ይረዳናልና ነው። እነዚህን ነገሮች የበዙለት ሰው ሳይሆን ወደ ጌታ ኢየሱስ መንግሥት በመላት ለመግባት ይችላል።/2፡፩፡13-11/

ሕግ ፍጥ ያለ እውነት ነው፤ ይህንን አድርግ ይላል እንጂ ለማድረግ አቅም አይሰጥም። ምንም እንኳ መልካም የሆነና የእግዚአብሔርን ቅድስና አጉል የሚያሳይ ቢሆንም፤ አፈጻጸሙ ግን ለዘመናት የሰው ልጆች ችግር መሆኑ አልቀረም። ሕግ መሰከሩን ከክፍል፤ ወዘተ፤ ከብርሃን ይሰዳል። በዚህም ይህን ስውነት በመቀበል ሳይሆን በመኖር ተቸገሯል። ጌታ ኢየሱስ ግን ለዚህ ብቸኛ መፍትሔ ሆኖ ተገልጧል። እርሱ ፀጋና እውነትን ተሞልቶ መጥፏል። ለሕዝቡ ይገባ፤ የእግዚአብሔር ፍቅርና ምህላት መገንጠል ብቻ ሳይሆን፤ ለቅዱስ ስፍራ በዚህ የሆኑትን የሰው ልጆች ስውነትን በመፈጸም እንዲታዩ ገብተዋልና ብርቱ የሚያደርግ ነው።

ከሕግ፤ ዋነኞቹ «ጌታ አምላክህን በፍጹም ሰጠህ፤ በፍጹም ሰጠህ፤ በፍጹም አሳጠህ፤ በፍጹም ኃይልህ፤ ወደድ» የሚለውና «በሰንገራህን እንደራሰህ ወደድ» የሚለው እንደሆነ በብዙ ቦታ ተጠቅሷል። ይህም በቅድሚያ ለእግዚአብሔር፤ ጳጳም ለሰዎች ሊኖረን ስለሚገባ ፍቅር ያስገነዝበናል።/7፡22-37.39፡1፡10-27፡1፡12-33/ እንደ እውነቱ ሰው ለእግዚአብሔር እውነተኛና ጥልቅ ፍቅር ካለው ባልንጀራውን ለመውደድ አይቸገርም ደግሞም ሌላውን የሚወድ ሕግን ፈጽሞታል። አታመንዝር አትግደል፤ አትሰረት፤ በውሸት አትመስክር፤ አትመኝ የሚለው ከሌላኛይቱ ትዕዛዝ ሁሉ ጋር፤ በዚህ ባልንጀራህን እንደ ራሱ ውድድ በሚለው ቃል ተጠቅልሏል። ፍቅር ለባልንጀራው ክፉ አያደርግም፤ ስለዚህ ፍቅር የሕግ ፍጻሜ ነው።/13፡9.10/

ከዘመናዊ ክፍላዊያን

የሳቀ ዩዊቅ/ 15:20/

«አባቶቻችንና ጽድቃችሁ ከዘመናዊ ክፍላዊያን ጽድቅ ካልበለጠ፤ ወደ መንግሥት ሰማያት ከት አትገቡም።»

ክርስቶስ፤ በምድር በተመላለሰባቸው ዘመናት ፈላጊዎችና ጸሐፊት ከሌላው አይሁዳዊ ይልቅ፤ እጅግ አከራሪ ሃይማኖተኞች ነበሩ። ጸሐፊት፤ አይሁድ ሊጠብቁቸው የሚገቡትን ሕጎች ጠንቅቀው የሚያውቁ «ሊቆችና የሕግ ምሁራን» ሲሆኑ፤ ፈላጊውን ደግሞ እነዚህን ሕጎች በሙሉ እንጠብቃለን በማለት ከሌላው ሕዝብ ራሳቸውን የለዩ ሃይማኖተኞች ናቸው። ይህንን ስንመለከት፤ ጌታ ኢየሱስ ጽድቃችሁ ከእነርሱ ጽድቅ ካልበለጠ መንግሥት ሰማያት አትገቡም ማለቱ ምን ያህል ተስፋ የሚያስቀርጥና ልብ የሚያዝል አባባል ሊሆን እንደሚችል እንረዳለን።

የጌታ ትምህርት፤ አንዳችም ግንት አልነበረበትም። እነዚህ ሰዎች ግን ጌታ ኢየሱስ፤ እስኪመጣ ድረስ ውስጣቸውና ውጫቸው ምን ያህል የተለያየ እንደሆነ ማንም ያውቀው አልነበረም። ጌታ ደግሞ በፀጋው በምድር ያዘጋገፈው ደኅንነት ወይም ዩዊቅ ከወሰኑ የሚጸምርና በሕግ ጥረት ሳይ ያዕተመሠረተ ነው። ይህን የጽድቅ ሆነ የቅድስና ሥራን በሰው የሚሠራ ደግሞ ራሱ እግዚአብሔር ሲሆን፤ ዋነኛ ዓላማውም እግዚአብሔርን ማክበር እንጂ ሰውን አይደለም። የጻፎችና የፈላጊውን የጽድቅ መነሻና መድረሻ ማዕከሉ ግን ራሳቸው ከመሆናቸውም ሌላ፤ ለእግዚአብሔር አንዳች ክብር የሚያመጣ አልነበረም።²

ፈላጊውን ጅግሬላቸው ከክርስቶስ ልደት ያዩ ዓመት ቀደም ብሎ ሲሆን፤ ይህም ከባቢሎን ምርኮ በኋላ ባሉት ዘመናት የአይሁድ መምህራን የሕግ አዋቂዎች/ የሕዝቡን የዕለት ተዕለት እንቅስቃሴ ለመቆጣጠር የሚያስችላቸውን አያሌ ጥቃቅን ሃይማኖታዊ ድንጋጌዎችን ከማውጣታቸው ጋር ተያይዞ የሚገኝ የታሪክ ክፍል ነው። እነዚህ ድንጋጌዎች የሙሴ ሕግ እንዴት በሥራ ላይ እንደሚውል የሚያብራሩና ከትውልድ ወደ ትውልድ ሲተላለፉ የኖሩ ወጎች ሲሆኑ እስከ 200 ዓ.ም ድረስ ከአፈ ታሪክነት ባለፈ በጸሐፍ የተቀመጡ አልነበሩም። ከዚያ በኋላ ግን «የአባቶች ወግ» የተባሉት ትምህርቶች በብሪና ጸሐፍ ተቀነባብረውና ተጠርዘው «ምሽናህ» የሚል መጠሪያ ተሰጥቷቸዋል።

ከዚህ በፊት በነበረው የፈቀደ መዝሙርነት፤ ርዕስ እንደተመለከትነው። እነዚህ ሰዎች በጌታ ኢየሱስ የምድር አገልግሎት ዘመን ብዙ ተከታዮች ነበራቸው፤ እንደውም በጌታ ኢየሱስ ላይ ተቃውሞ ለማስነሳትም ሆነ እርሱን ለማስገደል አቅምና ጉልበት ያገኙት ከእነዚህ አያሌ ተከታዮቻቸው እንደ ነበር ይታወቃል።

¹ ከዚህ በኋላ ያሉት ትምህርቶች በአብዛኛው፤ ከሕግ አገር የክርስቲያኖች ኃላፊነት ምን መሆን እንደሚገባው የሚያመለክቱ ናቸው።
² ስለ ፈላጊውን ከዚህ በፊት በሌላ ክፍል በተወሰነ መልኩ ያንን ቢሆንም በዚህኛው ክፍልም በተጨማሪ ሌሎች አሳቦችን ጨምረን እናያለን።/ክፍል 27/

በውጫዊ ሥርዓቶች ላይ የሚያጠነክሩት ሥነ ምግባርን ማዕከል ያደረገው ትምህርታቸው በአይሁድ ዘንድ ማንም ሊደርስበት የማይችል የሕይወት ደረጃ ተደርጎ የተወሰደላቸው በመሆኑ ብዙ ደቀ መዛሙርትን ለማፍራት ያስቻላቸው ቢሆንም፤ በጌታ ዘንድ ግን ተቀባይነትን አላገኙም ነበር። በዚህም ምክንያት ትምህርታቸውንና መንፈሳዊ ልምዶቻቸውን በመቃወም ብዙ ጊዜ አስተምሯል። ለደቀ መዛሙርቱም ሕይወታቸውን እንደ ምሳሌ በመጥቀስ እንዳይመሰሏቸው በተዳጋጋሚ አስጠንቋቸዋል።

በአንፃሩ ፈሪሳዊያን ራሳቸውን የሕግ ተቆርቋሪና የሙሴ ደቀ መዛሙርት አድርገው ይቆጥሩ ስለነበር ከኢየሱስ አገልግሎትና ትምህርት ጋር ጨርሶ ለመጣጣም አልቻሉም። በዚህም ምክንያት ማለቂያ ወደሌለው ጠብ ውስጥ ለመግባት ተገደው ነበር፤/ዮሐ9:26-29/ ጻፎችና ፈሪሳውያንን የቱንም ያህል ሕጉን ያጥብቁት እንጂ፤ በሕይወታቸው ለመተግበር ግን አትም አጥተው እንደነበር ራሳቸውም የሚያውቁት ሚስጢር ነው። አሳዛኙ ነገር ይህንን እውነት አሜን ብሎ ከመቀበል ይልቅ፤ ለራሳቸው መሸከም ያቃታቸውን ከባድ ሽኩቻ በሰዎች ላይ ሲጭኑ፤ እነርሱ ግን በጣታቸው እንኳ ለመንካት አለመውደዳቸው የግብዝነታቸውን ጥልቅነት አገልጥቶ ያሳያል።

ጌታ ኢየሱስ የፈሪሳውያንና የጻፎችን ግብዝነት ደጋግሞ አጋልጧል፤ ግብዝነታቸውን የገለጠበት ቃል «ሂፖክሪት» የሚለው ሲሆን በግሪክ «ትያትረኛ» የሚል ትርጉም ያለው ነው። ልብ ይበሉ፤ ኢየሱስ የፈሪሳውያንን ሃይማኖታዊ ሥርዓትና ትምህርታቸውን የታዘበው ከራሱ ባህርይና ማንነት የተለየ ፃጸ ባህርይ ተስጥቶት እንደሚተውን የትያትር ሰው፤ «መንፈሳዊ ትያትር» በአይሁድ ምክራብና የመቅደስ አደባባዮች ሲተው ነው። እንዲያም ሆኖ ትያትሩ አስልጅና ፍጻሜ የሌለው ይመስል ነበር። ይሁን እንጂ ተዋናዮቹን /ፈሪሳውያን/ እና አዘጋጆቹ /ጸሐፍት/ በትያትር ዓለም መሆናቸውን ከመርሳታቸውና ከመመለሳቸው የተነሳ፤ ትያትራቸውን የእውነት ያህል ተቀብለውት ኖረዋል። ስለዚህ ኢየሱስ ሊያነቃቸው በወደደ ጊዜ ያን ከመሰለ ተመስጦ መባኑን ካለመፈለጋቸውም በላይ በድርጊቱ እጅግ ተቆጥተዋል።

የእሸንክታባቸውን ብዛት፤ የቀሚሳቸው ዘርፍ መርዘም ለሚጫወቱት ገጸ ባሕርይ ማዳመቂያ መሆን ብቻ ሳይሆን፤ ለተከታዮቻቸው መመኪያና ለሚያያቸውም «መቼ ይሆን እንደነሰርሱ የምሆነው?» ብለው እንዲደመሙባቸው ቢያስችላቸውም፤ የጌታ ናፍቆት ግን የዚያ አስልጅ ትያትር ፍጻሜ ነበር።

በመንግሥተ ሰማያት በር ላይ ቆመው፤ በምናባቸው ለሚያልግላቸው መንግሥት የራሳቸውን ወግ በመጠረቅ ተከታዮቻቸውን ሁሉ እንዳይገቡ መከልከላቸው፤ ዕውራን የዕውራን መሪዎች መሆናቸውን ይመሰክራል። በባህር በየብስ ዞረው፤ የእነሱን ሃይማኖት እንዲከተል ያደርጉት ሰው፤ ከእነርሱ የባለ የገሃም ልጅ ቢሆን ምን ይደንቃል? ከአዝሙድ፤ ከእንስሳልና ከከሙን ዐሥራት ሲያወጡ የተመለከተ፤ በሕጉ ዋነኛ የሆኑትን፤ ምሕረትን፤ እውነትንና ታማኝነትን ይንቃሉ ብሎ እንደት ሊጠረጥራቸው ይችላል? ትንኝ ሲያጠፋ ግመልን ሲወጡ ማን አስተዋለ? ውጭው

በተልም ያሸበረቀ፤ ውስጡ ግን፤ በዐመፅና በአፀያፊ ነገር የተሞላ መቃብርን እንደሚመስሉ፤ ያለ ኢየሱስ ማን ተረዳቸው? የነብያትን ትውልት እያስጌጡ የጻድቃንን መቃብር እያስገነቡ፤ «በአባቶቻችን ዘመን ብንኖር ኖሮ ነብያትን ሲገድሉ አንተባበራቸውም ነበር» በማለት እየተመጸደቁ፤ በዚህም የአባቶቻቸው ልጆች መሆናቸውን በራሳቸው ላይ መመስከር ብቻ ሳይሆን፤ የአባቶቻቸውን ጅምር ተግባር ከፍጻሜ ለማድረስ እየተጣደፉ እንደነበር ማን አወቀባቸው?/ዮሐ23:1-32/

ለዚህም ነበር ጌታ ኢየሱስ፤ የእርሱን ደቀ መዛሙርት ከፈሪሳዊያን ትምህርት የተጠበቁ እንዲሆኑ ያስጠነቀቀው። ትምህርታቸውን የገለጠበት ምሳሌ ደግሞ እርሾ ነው፤/ዮሐ11:66/ እንደሚታወቀው እርሾ የቱንም ያህል ጥቂት ቢሆን በብዙ ሊጥ ውስጥ ገብቶ ተጽዕኖ የመፍጠር ጉልበቱ ከፍተኛ ነው። እንደዚሁም ያን ያህል ግምት የማንሰጠው ትምህርት፤ ያልተጠበቀ አሉታዊ ተጽዕኖ ሊያሳድር እንደሚችል አመለካከት ነው። ከዚህ አንጻር የተመለከትን እንደሆነ፤ ዛሬም ቢሆን በየቤተ ክርስቲያኑ ፈሪሳዊ ግብዝነት አይጠፋም። በእርግጥ ዘርፉ የረዘመ እጅጌው ሰፊ የሆኑ ቀሚስን የለበሱ ሰዎችን ብቻ ካሰብን ተሳስተናል። በጂንስ፤ በሙሉ ልብስና በክረሻት ውስጥ ሆነው ልዩ የሆነ «መንፈሳዊ ትያትር» የሚተውኑ አያሌ ሰዎች በየአጥቢያችን አሉ። የጌታ ጠብና ጥላቻ ከዕብሉ ስር ካወጡ ሰው ስንጂ ከቀሚሱ ስንጃወህ፤ ዕብ ይሏል።

ግብዝነትና አስመሳይነት ትያትረኛነት ነው። ትያትረኛነት ደግሞ ማንነትን ያጠፋል፤ ምናልባት ማንነታችን ጠፍቶብን በእኛ ውስጥ ሊሳው እየኖረ፤ ልንሆን የቻልነውን ሳይሆን ልንሆን የምንፈልገውን የሆንን መስሉን ብንመግደቅ ደግሞ ጌታ በነእዚያ ሰዎች እንደተቆጣ በእኛም መቆጣቱ አይቀሬ ነው።

አፋችንንና ልባችን፤ ውስጣችንና ውጫችን፤ ስምምነት አጥተው ለነፍሳችን «ኦሎ» ብለው አቤት ሲሉ፤ የነፍሳችን እራታ አልሰማ ብሉን፤ ከሰዎች ዘንድ የበዛልን ውዳሴ እንዳያስታብዩን ልንጠነቀቅ ይገባል። ደግሞም አንድ ቀን ለትያትር የማያመች መድረክ እንደሚመጣና እውነተኛ እኛነታችን መገለጡ የማይቀር መሆኑን ለመረዳት «የሠራዊት ጌታ እንዲህ ይላል» ብሎ ትንቢት መናገር ወይም በህልምና በራዕይ እስኪገለጥልን መጠበቅ የለብንም። የእኛ፤ ውሸት አምነን፤ በራሳችን ድርሰትና ትያትር ተመስጦ ይዞን እውነት በእኛ ተጨቁናና ተፍታ እንዳትኖር አስተዋዮች ብንሆን ለእኛም ሆነ ለሌላውም የሚበጅ ነገር ለማትረፍ እንችላለን። ቁም ነገሩ በዙሪያችን የተከተለን የሕዝብ ብዛት ወይም ማንስ አይደለም። ፈሪሳዊያን የተከተላቸው ሕዝብ ለጻድቅነታቸውና ለእውነተኛነታቸው ማስረጃ ቢሆን ኖሮ ያን ያህል ውድታ ባልቀረበባቸው ነበር። ጌታ ኢየሱስም፤ ለአገልግሎቱ ትክክለኛነት ሰፊ ሕዝባዊ መሠረት እንዲኖረው አልጣረም። ነገር ግን ዛሬም ድረስ እርሱ ጻድቅ፤ ትምህርቱም ትክክል እንደሆነ ያመኑ አያሌ ሰዎች በፈቃዳቸው ይከተሉታል።

ብዙ ጊዜ ነገሮች በሰው ዓይን እንደሚታዩት እንደዚያው አይደሉም፤ ስለዚህ ጸገብዘነት ጥንቃቄ የተጸበነ ማንነታችን ስርቃኑን ከመገሰጠ በፊት ስለ ራሳችን ያሰንን የተጓነነ ገምት በመጣሳ በተሰጠና በሕዝብነት ፊት መቅረብን የመሰበ መሳሪያ ነገር

የሰሞኑ። እንደ በቀቀን በመቀበል የሚደረግ ጭኸት ጉባዔ ያደምት እንደሆነ እንደ ወንዝ አያሻግርም። ራሳዊያን ሕይወታቸውና ኑሮአቸው ከበቀቀን ያልተለየ ነበር።

እንግዲህ ጌታ የደቀ መዛሙርቱ ሕይወት ከነዚህ ሰዎች ሕይወት መብለጡን ለምን እንደ መመዘኛ እንዳቀረበ በግልጽ የተቀመጠ ጉዳይ ነው። የፈራሳውያን ጽድቅ የተመሠረተው መልካም ባልሆነ አሳብ መሆኑ የማይካድ ነው። ለራስ ከብር የሚደረግ የጽድቅ ሩጫ ከሰው ጊዜአዊ ጭብጨባንና ከበራታን ያስገኛ እንደሆነ እንጂ የእግዚአብሔር መንግሥት ዜጎች ማንነትን የሚወክል ሆኖ አናገኘውም።

በእርግጥ ማንም በራሱ ተነስቶ ጽድቅን ለመፈጸም የሚችል የለም፤ ሰው ጽድቅ ለመሆን በራሱ ምንም ጉልበት የለውም። ይልቁኑ በእግዚአብሔር ፊት ጽድቅ ሆኖ መገኘት አስቸጋሪ እንደውም የማይቻል ነው። ነገር ግን ይህ ለክርስቶስ ተችሎታል። እኛ በእግዚአብሔር ፊት ትክክለኛ ሆነን እንድንቀርብ ክርስቶስ መካከለኛ ሆኖአል። (1ኛ ማጢ. 2:2)

የጽድቃችን ማዕከል ራሱ ክርስቶስ ነው። ካለ እርሱ ምንም ለማድረግ እንደማንችል ማሰባችን በራሱ ከፈራሳውያን አስተሳሰብ የተለየ አስተሳሰብ ነው። በራሳችን አንዳች ለማድረግ እንደማንችል ከተረዳን ደግሞ ያገኘነው ትክክለኛነት ዘቅ ጊዜም ቢሆን ሰፊሱ በባሰቡት ከብር ማዋሰድ ይገባል። የትክክለኛነታችን ምንጭም ምክንያት የሆነውን እግዚአብሔርን በተገለጠ ውስጣዊ ጽድቅ ብቻ እናከብራለን። ይህም የክርስቶስ ጽድቅ ዓላማ ነው።

አንዳንድ ሰዎች ስለ ጽድቅ ውስጣዊነት በሚገባ የተረዱት አይመስሉም፤ ለምሳሌ፤ እንደነዚህ ዓይነት ሰዎች «እኔ ለሴ ገደብ ነው፤ ነገር ግን አንዳንድ ሰናደድ በአፈ እናገራለሁ እንጂ፤ ለሴ ወስጥ ምንም ነገር የለም» ይላሉ፤ ይህ ግን የተሳሳተ አስተሳሰብና ስህተትንም ለመሸፋፈን የሚደረግ ጥረት ነው። ሰው በልቡ ነጥላው በቀር በአቶ እንዴት ሊወጣ ይችላል? ስለዚህም ውስጣችን የሆነውን ብቻ ውጣችን ሊሆነው ትጋደ።

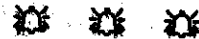
ሴትየዋ ወደ ቄሱ ሄዳ፤ ችግር እንዳለባት ሰዎችም ብዙ ጊዜ እንደሚርቋትና በዚህም ከማገበራዊ ሕይወት እንደተገለለች ገለጠችላቸው። ቄሱም ችግርሽ ምን ይሆን? እስቲ ስለ ፀባይሽ ትንሽ ገንሬኝ አልዋት፤ እርስዋም «ይኸውልዎ አባቴ እኔ ለሴ ገደብ ነው፤ በእርግጥ አንዳንድ በአፈ እናገራለሁ ነገር ግን ወዲያው ነው የምረሳው» አለቻቸው። ቄሱም፤ «አይ ለጄ ደግሟትም እኮ ልክ እንደዚሁ እንዳንኛ አንድ ብቻ ነው የሚፈነዳው።» አሏት ይባላል። የውጪ ማንነታችን የውስጥ አስተሳሰባችንን አመልካክታችንና እውቀታችን መገለጫ ነው። ከዚህ በታች የምናያቸው ትምህርቶችም ይህንን የበለጠ ግልጽ ያደርጉልናል።

፩ኛ የሕዳሴ ኪዳን ሕጎች

ጌታ ኢየሱስ ስለ ሕጎቹ ባስተማረበት ክፍል ውስጥ «በቀደመት አንዳህ አንደተባባሰ ሰምታችኋል... እኔ ግን አሳችኋለሁ» የሚሉ ቃላትን በተደጋጋሚ ተጠቅሟል። በዚህም የሕዳሴ ኪዳን የሕግ አተረጓጎምን ከብሉይ ኪዳንም ሆነ ከአይሁድ መምህራን አተረጓጎም በተለየ ይዘትና ቅርጽ እንዲኖረው አስችሎታል።

ጌታ፤ እነዚህ የብሉይ ኪዳን ሕጎች ከሕዳሴ ኪዳን አንፃር ሊኖራቸው ስለሚገባ አንድምታ ያስረዳል። ይህም የሕጎቹን መሠረታዊ አሳብ ሳይቀየር በአይሁድ ማኅበረሰብ ዘንድ የነበራቸው ውጪአዊ አተረጓጎምና አተገባበር በተቃራኒው ማለትም ከውስጥ ወደ ውጪ አተረጓጎም እንዲቀየር የሆነበት ሁኔታ ነው ያለው። ይህ ብቻ ሳይሆን፤ አዲሱ ሕግ ከድርጊቱ በፊት ያለው የልብ ፍላጎት ላይ የሚያተኩር ሲሆን፤ ይህም ኃጢአት የሆነው ነገር ከተፈጸመ በኋላ ይኮሃናና ዲፎይ ብቻ የነበረውን ስርገሙን ሕግ ኃጢአት ሰመደዋል። የሚያስቸሰውን ሥነጥ በመደረግ ኃጢአትን በማግኘቱ የተዘጋጀ የሕዳሴ ኪዳን ስምምነት ነው።

ይህ ዓይነት አስተሳሰብ ደግሞ አንዳንድ ጊዜ ለኃጢአት ምክንያት ሊሆኑ ከሚችሉ ነገሮች አንፃር የሚታየውን የጀብደኝነት ስሜት በማስወገድ ዘወትር በእግዚአብሔር ፊት በፍጹም ዕርዳታ ፈላጊነትና ተደጋፊነት ወደ እርሱ በእምነት እንዲቀርቡ ደቀ መዛሙርቱን ሁሉ የሚያበረታታ ነው። ጌታ፤ የሕጌን ውስጣዊ ክፍል ወይም የሕጌን መንፈስ በመረዳት አንድንፈጽመው አስተማረ፤ ይህ ደግሞ ሕግ ትክክለኛ የሆነ ትርጉም በውስጣችን እንዲፈጥር ሁኔታዎችን ያመቻችለታልና ሕግን ደስ እያለን የምንፈጽመው አስደናቂ መገለጥ ያደርግዋል።

ጥላቻና ነፍስ መገደብ 5:21.26

በቀደመት አትገደብ አንደተባብ ሰምታችኋለሁ፤ የገደብም ሁሉ ፍርድ ይገባል። እኔ ግን አሳችኋለሁ፤ በወንድሙ ላይ የሚቆጣ ሁሉ ፍርድ ይገባል፤ ወንድሙን ጠርቃም የሚለው ሁሉ የሸገገ ፍርድ ይገባል፤ ደንቅር የሚለውም ሁሉ የገሃነም አሳት ፍርድ ይገባል። አንገዳህ መባህን በመሰዊያ ላይ ብታቀርብ፤ በዚያም ወንድም አንዳች በአንተ አንዳለው ብታስብ፤ በዚያ መሰዊያው ፊት መባህን ትተህ ሃደ፤ አስቀድመህ ከወንድምህ ጋር ታረቅ፤ በኋላም መጥተህ መባህን አቅርብ። አበረከው በመንገድ ሳለህ ከባላጋሪህ ጋር ፈጥህ ተስማማ፤ በላጋሪ ሰዳፍ አንዳደሰጥህ ዳፍም ሰሎሊው፤ ወደ ወገኔም ትጣሳለህ፤ አውነት አሳሳቢህ የመጨረሻዋን ሳንተም አስከትከፍል ደረሰ ከዚያ ከት አትወጣም

አንድ ሰባኪ «በቀደመት... እኔ ግን አሳችኋለሁ...» የሚለውን አሳብ በአንድ የሰብከት ጊዜው ሲያስረዳ፤ «እኛ ክርስቲያኖች አትገደል የሚል ሥርዓትን ወይም ሕግን ከእግዚአብሔር አልተሠጠንም፤ አትቆጣ እንጂ፤ አታመንዝር የሚል ትዕዛዝ አልተሰጠንም አትመኝ እንጂ...» በማለት ተናገሯል። ይህንንም እውነት በድንት ምሳሌ እንዲህ በማለት ገልጦታል፤ «ግናችንም ቢሆን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ “ግጧስ ከልክል ነው” የሚል ምልክት ተለጥፎ ግዮት አልቻልንም። ይህ የሆነው ግን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ግጧስ የተፈቀደ ነገር ስለሆነ ሳይሆን፤ ጨርሰውት ለማሰብ እንኳ ስለማንችል ነው። ልክ እንደዚህ ለአንድ ክርስቲያን «መገደል» የሚለው አሳብን ለማሰብ እንኳ የማይገባው ነገር አድርጎ ሊቆጥረው ይገባል» በማለት ተናገሯል።

እኔ፤ በዚህ ምሳሌ እስማማለሁ፤ ጌታም በትምህርቱ የገለጠው ከዚህ የተለየ አይደለምና። በአዲሱ ሕግ መሠረት ስንደ ሰው፤ በአሳብ የተነሳ ምህት ቢኖረው ስካላዊ ጥቃት ስድርሶ ሰውየውን በስካላ ስስካላገደለው ድርሱ ሕግ ሰውየው ስንዳች በደሰ ስንደፈጸመው ስድቅጥረውም። ይህ ማለት ሰው፤ አካላዊ ጉዳት አድርጎ ሌላውን ከገደለ ብቻ ተመጣጣኝ የሆነው የሞት ፍርድ ይፈረድበታል ማለት ነው። ጌታ ኢየሱስ ግን፤ የአዲሱን ኪዳን የሕግ አተረጓጎምን ሲገልጽ፤ የመገደልን አሳብ ሙሉ ለሙሉ ለማሰብ ይችላል። በጌታ ትምህርትና በስዲቱ የሕግ ስተረጓጎም መሠረት ቁጣና መገደብ ጥብቅ የሆነ ቁርኝት ስሳችው። ሰዎች ዜቡ ሲሳውን ሰው ከመገደባቸው ስለቀደሞ ወደዚያ ገደብ የሚመራቸውና ራሳቸውን መገዛት ስለከማደቱ ድርሱ የሚቆጣጠራቸው የቁጣ ስሜታቸው ነው። ለምሳሌ ዛሬ በዓለማችን አያሌ ጓደኛዎች፤ ሌላው ቀርቶ የትዳር ጓደኛዎች እንኳ እርስ በእርስ ሲገዳደሉ ማየት የተለመደ ነው። ይሁን እንጂ ከእነዚያ በብዙ እጥፍ የሚበዙቱ በጽኑ ቁጣ እርስ በእርስ ተሳብረው የሚኖሩ ቢሆንም የዚህ ዓለም የወንጀል መከላከል ሠራተኞች ሁሉም ትኩረት የሚያደርጉት ግን የግድያ ወንጀል ሲፈጸም አልያም ሙከራ ሲደረግ ነው። ነገር ግን ዓለም ዘወትር የማታስተውለው ነገር እነዚህን የሚመስሉ አያሌ ሰዎች በጽኑ ቁጣ ተሞልተው አካላዊ ጥቃት ለማድረስ አጋጣሚ እየፈለጉ እንደሆነ ነው።

ቁጣ በሰድብ ይገለጣል፤ ስለዚህም ጌታ ኢየሱስ የሚቆጣ ፍርድ እንደሚገባው ነው ያስተግረው። ለምን ቢባል «ሰድብ» በውስጥ የታመቀን ጥላቻንና ለሰው ያለንን አመለካከት የምንገልጽበት ቀላሉ መንገድ ነውና። ሰው በልቡ ውስጥ የሞላውን ጥላቻ ይገልጻል፤ ብሉ የሚያስበውን ስድብ በመጠቀም ሰውን ይረግጣል ይላደባል። ከዚያም አጋጣሚውን ሲያገኝ በቁጣው ተነሳሳቶ ወደ መገደል ይራመዳል። በተጨማሪም ስድብ የሰውን የውስጥ ቅስም ይሰብራል። መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚል የአንደበት ቃል ሩጫን እንኳ የማቃጠል ኃይልና ጉልበት አለው። (ያዕ3:6)

ጌታ የተቃወመው ቁጣ፤ ለምንጠላው ሰው፤ ጥላቻችንን የምንገልጽበትን መንገድ ነው። የምንወደውን ሰው፤ በፍጹም ልንረግመው ወይም ልንሰድበው አንችልም። በጥላቻ፤ በቁጣና በመላደባችን ደግሞ እግዚአብሔርን እንበድላለን። ኢየሱስ፤ አንድን ሰው «ደደብ» ወይም «የግትረባ» ብሎ መላደብ ለሰውየው ያለንን ንቀት የምንገልጥበት ከመሆኑ አንፃር ከባድ ቅጣት ይገባል አለ። ይኸውም አስፈሪ የሆነው የገሃነም ፍርድ ነው።

ይህ ማለት ግን ሰዎች ሲያጠፉ በምንም ዓይነት መንገድ አንገስጻቸውም ማለት አይደለም። እንደውም አንድን ሰው ወደ ፍጹምና ለግምጣት ግላዬና ዘላፋ ወሳኝ የሆኑ ነገሮች ናቸው። በዚህም የሰውየውን ሥራ ልንነቅፈውና ከዚያም አንፃር ልንናገረው እንችላለን። ይሁን እንጂ የቀንም ያኸል ምክንያት ቢኖረን የሰውየውን ስብዕና በሚነካ ሁኔታ መላደብ በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት የሌለው ጉዳይ ነው። አንዳንድ ጊዜ «ሳናስበው» በሆነ ነገር ስንሰላጭ የሚወጣን ስድብም ቢሆን ከልባችን ሙሉ ለሙሉ ሙሉም አድርጎ እንዲያስወግድልን መንፈስ ቅዱስን መለመን አለብን፤ ለነገሩ ሰው የሚላደበው የሚያውቀውን ስድብ እንደሆነ ምንም አያከራክርም።

ጌታ፤ ስፊስ በመቆናትና በወቅት ሰማስጠበቅ የሆነውን ቁጣ ተቃወሙ ስንጂ፤ ሰፍተህ፤ ሰድቅቅና ሰስውነት በመቆናት የሆነውን ቁጣ ሰስተቃወሙም። እርሱ ራሱ ቤተ መቅደሱ በለዋጮችና በወንበደዎች ተሞልቶ ባየ ጊዜ ቁጣው ልክ አልነበረውም። ይህንን ቁጣውንም ምንም ሳይደብኩ በግልጽ አሳይቷል። የፈሪሳውያንን ግብዝነትና አስመሳይነትም በመረሩ የወደቃ ቃላት ተቃውሟል። ይሁን እንጂ ጌታ ሁሉንም ሲያደርግ እጅግ በፍቅር ተሞልቶ ነበር።

የእግዚአብሔር ሰው ሙሉም፤ በአንድ ወቅት ታላቅ ቁጣን ተቆጥቶአል፤ የቁጣው ድካም ከእግዚአብሔር የተቀበለውን ጽላት እስኪወረወር ድረስ አስፈሪ ነበር፤ ይሁን እንጂ እግዚአብሔር ሙሉ በመቆጣቱ ምክንያት ያዘነበት ወይም የተቆጣው ስለመሆኑ ምንም የተባለ ነገር የለም። የሙሴ የቁጣው ምክንያት የእግዚአብሔር ሕዝብ የሠራው በደልና ኃጢአት እንጂ የራሱ መብት ተነካብኝ ብሎ አልነበረም። ስለዚህም ሙሉ የተቆጣው የእግዚአብሔርን ቁጣ ነበር። የሚገርመው በዚያ ሁሉ ቁጣ ሙሉ ለሕዝቡ የነበረው አስደናቂ ፍቅር ነው። ያም ፍቅር የእግዚአብሔርን ቁጣ ሳይቀር ያቀዘቀዘ ነበር። (ዘ32:9-20)

በሌላ በኩል ሙሴ፣ መብቱ ሲነካበትና እርሱን በሚመለከት ነገር ትሁትና ቀጣ የማያውቀው ሰው ነበር። ለምሳሌ በአንድ ወቅት ኢትዮጵያዊቷን በማግባት ግርያምና አርን በእርሱ ላይ ብዙ ነገር ቢናገሩም ሙሴ ግን አንዳች አልመለሰላቸውም። በዚህ ምክንያት የባሪያው መነካትን ያልወደደው እግዚአብሔር በመኻል ገብቶ በአርንና በግርያም ላይ ተናገረ። እንደውም የቀጣው ምልክት በግርያም ላይ እንደ አመጸደ በመታት ለምሳሌ በግልጽ ይታይ ነበር። ሙሴም ያንን በተመለከተ ጊዜ «አቤቱ ማራት» እያለ በብርቱ ወደ እግዚአብሔር ለመነ።

ዘገ12:1-15/

ደግሞም መጽሐፍ ቅዱስ በሌላ ስፍራ፣ «ተቆጡ ኃጢአትን አታደርጉ፤ በቀጣችሁ ላይ ፀሐይ አይገባ፤ ለዲያቢሶስም ፈንታ አትሰጡት።» (ዕፈ4:26-27) ይላል። ይህም ማናችንም ቢሆን መቆጣት ጨርሶ እንዳልተከለከለን ያሳያል፤ ነገር ግን ቀጣችን በተፈጠረው ስህተት ስንጂ በሰውነቱ ላይ የሚገኝ የሰበከትም። እንዲያ የማናደርግ ከሆነ ግን እኛ ራሳችን ኃጢአትን እየወራን ነው፤ ስንቆጣ ሰውነቱን በመጥላትና ሆነ ብሰን ስርዐትን ስመገዛትና በማበላጠትም ከሆነ ይህም ከፋ ኃጢአት ነው። ሌላ ቀርቶ ትክክለኛ ቀጣ እንኳ ከተቆጣን በኋላ ነገሩን ደጋግመን በማሻሻል እንደ ሐምሌ ዝናም «እኝን» በማለት ውለን ማደር የለብንም። እዚያ ከተቆጣንበት ስፍራ ቀጣችንን እርግፍ አድርገን መተው መቻል አለብን። የአንድ ቀን አዳር እንኳ ከተቆጣችን ማደር ለክርስቲያን ሁሉ የተገባ አይደለም። ደግሞም በልባችን ቂም ዳጥረን ራሳችንንም ሆነ ሌላውን መገዳት ትልቅ ስህተት ነው። ይህም ለዲያቢሶስ ፅድል ፈንታ መስጠት ነው። እርሱ ሁልጊዜ በቤተ ክርስቲያንና በጌታ ኢየሱስ ተከታዮች መካከል እንዲህ ዓይነቱ ነገር እንዲኖር ይፈልጋል፤ ሰዎች እርስ በእርስ ተቆጥተውና ተጣልተው እንዲሰነብቱ ብዙ ማሰራጀቶች በማቅረብና እኔነታቸውን በመንተራስ ሁኔታውን እንደ መልካም አጋጣሚ ይጠቀሙበታል።

እውነታው ይሄ ቢሆንም ዛሬ በብዙ አብያተ ክርስቲያናት የሚያገለግሉ የእግዚአብሔር ካህናት /አገልጋዮች/ በመራር ቀጣ እርስ በእርስ ተያይዘውና ተከራከረው በቅዱስ አምላክ ፊት ለመቀደስ ደፋ ቀና ሲሉ ይታያሉ፤ ይህን ዓይነት መስዋዕትም ሆነ አገልግሎት ደግሞ ጌታ እንዲያቀበለው አስቀድሞ ነግርናል። ስርዐቱ ፍቅር ነውና ሰዎች ሁሉ በፊት በፍቅር ሆነው እንዲያገኙበት ይፈቃድ። ከሁሉ የከፋው ደግሞ አንዱ በአንዱ ላይ ያለው ጥላቻ፣ የእግዚአብሔርን ቃል ለማስተላለፍ በተሰጠው ዐውደ ምህረት ላይ ለመግለጽ አለማፈቱ ነው። እንደ እውነቱ ከሆነ በዚህ ሁል ጊዜም ቢሆን ተጠቃሚ የሚሆነው ዲያቢሶስ ነው፤ የዚህ ሁሉ መንስኤ ደግሞ ሌላ ላይሆን ውሉ ያደፈ ቀጣና ጥላቻ ነው።

አንገዲህ መባህን በመስዋዕት ላይ ብታቀርብ፣ በዚያም ወንድም አንዳች በአንተ አንዳለው ብታስብ፣ በዚያ መስዋዕት ፊት መባህን ትተህ ሃደ፣ አስቀድመህ ከወንድምህ ጋር ታረቅ፣ በኋላም መጥቶህ መባህን አቅርብ። አብረኸው በመገንደ ሳላህ ከባላጋሪህ ጋር ፈጥህ ተሰማማ፤ በባላጋሪ ልዩና አንዳይሰጥህ ዳኛም ለሱለው ወደ ወንጌም ትጣላለህ፤ እውነት እስካሁን የመጨረሻውን ሳንቲም አስከትክ፤ ደርሰ ከዚያ ከት አትወጣም።

በተጨማሪም ጌታ፣ በወንድማችን ላይ ቂም ይዘን እንዳናድር አጥብቆ ይመክረናል። ወደ እግዚአብሔር ፊት ስትቀርብ ስጦታ ወይም የጸሎት ርዕስ ይዘህ ሊሆን ይችላል። ነገር ግን ያንን ሁሉ ለማድረግ ስትሄድ ድንገት ወንድምህ በአንተ ላይ ያለው ቅሬታ ትዝ ካለህ ወይም ከተሰማህ ወደዚያ /ወደ እግዚአብሔር ዘንድ/ መቅረብህን ተውና አስቀድመህ ከወንድምህ ጋር ያለህን ነገር ጨርስ ነው የሚለው። ከዚያ በኋላ ሳይረፍድብህ መባህንም ጸሎትህንም በእኔ ፊት ልታቀርብ ትችላለህ በማለት ጨምሮ አስተማረ። ነገር ግን ይህንን ማድረግ ያልቻለ ሰው፣ ጌታ በግልጽ እንደተናገረው ጸሎቱም አይሰማለትም፤ ስጦታውም ተቀባይ አያገኝም። ከዚህ በመነሳት ይመስለኛል አበው፤ «ቂም ይዞ ጸሎት፣ ሳል ይዞ ስርቆት» በማለት የተናገሩት።

ሌላው ማስተዋል የሚገባን እኛ ከባልንጀራችን ጋር ቅሬታ ካለን በግልጽ ተነጋግረን ቅሬታችንን መፍታት ነው እንጂ፤ በደልን ንቆ ወይም በውስጥ ቀላር ማለፍ አግባብነት ያለው ዓይነት አለመሆኑን ነው። ከዚህም ባለፈ እኛ «ስህተተኛው ግን ነው?» ብለን በራሳችን ፍርድ በመስጠት፤ «እኔ ንጹሕ ከሆንኩ የራሱ ጉዳይ ነው።» ወይም «እኔ ምን አገባኝ?» በሚል የቸልተንን ስሜት ተሞልተን መቀመጥ እንደማይገባና ባልንጀራችን በእኛ ላይ አንዳች እንዳለው ካወቅን ሳንውል ሳናድር ራሳችንን ዝቅ አድርገን ይቅርታን ለመጠየቅ ሆነ ይቅርታን ለመስጠት መዘጋጀት እንዳለብን ነው።

ይህንን በሕይወት ለመተግበር ምን ያህል አስቸጋሪ እንደሆነ እኔ ራሴ በሕይወቴ ብዙ ጊዜ ፈትኝዋለሁ። በተለይም በአብዛኛው ሰው እምነት የዚህ ዓይነቱ ነገር ፊት ለፊት ከመነጋገር ይልቅ፤ ከሌላ ሦስተኛ ሰው ጋር መነጋገር ቀላል ሆኖ በተገኘበት አስተሳሰብ በሰፊነት ሁኔታ ውስጥ መኖራችን ለዚህ ትልቅ አስተዋጽኦ ያደረገ ነው የሚመስለኝ። ሰዎች በእኛ ላይ ቅሬታ ሲኖራቸው መጥተው በግልጽ እኛን ለማነጋገር እንደማይደፍሩት ሁሉ፤ እኛም እንደዚሁ ቀጥተኛና ግልጽ ሆነን አንገኝም። ምናልባትም በዚህ ጉዳይ ያደግገበት ማህበረሰብ ባህልና አስተሳሰብ ተጽዕኖ ውጤቶች ነን ለማለት ያስደፍራል። «ዝምታ ወርቅ ነው» በሚለው ብሄል የተሸበበ የሚመስለው ሰው ሁሉ፤ ከሌላው ሦስተኛ ሰው ጋር ለመነጋገር ቀሎት ሲታይ፤ የጀርን ለባለቤቱ ባዕድነት ለማረጋገጥ የሚፈጥን መስሎ ይታያል።

ይህ ግን በመንፈሳዊ ሕይወታችን ትልቅ አደጋ ጋርጠብናል። በጊዜ ሊታረም የሚገባው የሰዎች ችግር በዚህ አገል ባህላዊ አስተሳሰባችን የተነሳ ስር ከሰደደና መፍትሄ የማግኘት ዕድሉ ከመነሳት በኋላ ባለቤቱ ጀር መድረሱ ለብዙዎች መጥፋትና መዋት ምክንያት እየሆነ ነው። ጌታ ግን ሁልጊዜም ቢሆን በዳኝነት ዙፋኑ ላይ አለ። እርሱ በመንገድ ሳለን ከባልንጀራችን ጋር ፈጥን እንድንሰማማና ሰላምን እንድናደርግ ይፈልጋል። ይህም ምናልባት አንዳንድ መብትንና የራሱን ጥቅም በክፍል አለያም ሙሉ ለሙሉ ማጣት ያስከትላል፤ ቢያስፈልገንም ተበድለን እንኳ መከሰ ይኖርብን ይሆናል፤ ይህም ጸድቅ ፈራጅ ወደ ሆነው ዳኛ ፊት ከመቅረባችን በፊት እኛ የምንከውነው ትንሽ ነገር ነው። ማንም ቢሆን በእርሱ ፊት ንጹሕና በደል የለብንም ብሎ ሊቀርብ እንደሚችል የታወቀ ነገር ነው።

ይሁን እንጂ ዛሬም ድረስ ብዙ ሰዎች የሌላውን በደል አንቀው ይቅር ለማለት ስለተቸገሩ በሥጋዊና መንፈሳዊ በረከታቸው ላይ እስራትን ፈርደው አሉ። ጌታ ይቅር እንድል የሚፈልገው አንድም ለራሳችን መፈታት በንል መሆን እንዳለበት ደጋግሞ ነግርናል። ብዙ ክርስቲያን ነን የሚሉ ሰዎች ለብዙ ዘመን ይቅር ለማለት የተቸገሩትን የሰዎችን በደልና ጋጢአት በልባቸው እያኖሩ በአፋቸው ግን ጌታን አንደሚወዱ ይናገራሉ። አንዳንዶች ደግሞ ያንን በደል ይቅር ከሚሉ መንግሥተ ሰማያት እንኳ ቀርቶባቸው ሲሄዱ ቢወርዱ እንደሚመርጡ ሲናገሩ መስማት ምን ያህል የሚዘገንን እንደሆነ መገመት አስቸጋሪ አይመስለንም። ይባስ ብሎ የአንዳንዶች ጥላቻ ምሬትና ቁጣ ፍጹም መሠረት የሌለውና እንደውም በምድራዊው ሥርዓት እንኳ በእነርሱ ላይ የሚያስፈርድ ሆኖ መገኘቱን በቅርብ ሆኖ ለታዘበ የክርስትና ትምህርትና እውነት ምን ያህል እንዳልገባንና እንዳልተረዳነው በግልጽ ያሳያል።

አንድ ቀን ፍጹምና ጽድቅ ወደሆነው ጻፉ ፊት መቅረባችንን አይቀርም እርሱ ደግሞ ከዚያ በፊት የመጨረሻዋን ሳንቲም እንኳ ሳይቀር እንድንከፍል ይፈልጋል፤ ስለዚህም ለባልንጀራችን ከልባችን ይቅርታ እንድናደርግና በጌታ ፊትም ዘወትር ስለ እርሱ ጥሩ ልብ እንዳለን ማረጋገጥ አለብን፤ ይህንንም ለማድረግና ለመሆን ግን ሰውየው ለእኛ ጥሩ የሆነ አቀባበል ስለማይኖረው እጅግ ልንፈተን እንችላለን፤ ጌታ ግን ስለ ሌላው ሰው ዘወትር በልባችን ጥሩ አሳብ እንደኖረን ይጠብቅብናል። ስለዚህም በየቀኑ የምንኖረው ሕይወት በምህረትና በጸቅሮታ የተሞላ ስለ መሆኑ ሁሉ ጊዜ ራሳችንን መመርመር ይኖርብናል። መቼም ሰው፣ ለመቆጣት፣ ለመጣጣትም ሆነ ይቅር ላለ ግለት የሆነ ነገር ማግኘቱ የግድ ነው። ነገር ደግሞ የትም አለች ፈልገዋት ቀርቶ ሳይፈልጓትም በደጅ ነች።

ሰውየው አሉ በመንገድ ሲሄድ ነገርን አገኛት፤ እናም «አንሳኝ አንሳኝ» አለችው። እርሱም በትንሽነቷ ተገርሞ «ግንሽ አንቺ?» አላት እርሷም «ነገር ነኝ፤ ነገር እባለሁ» አለችው። እርሱም የበለጠ ድንቅ ብሎት «አንደዚህ ትንሽ ነሽ አንደ?» በማለት ጠየቃት፤ ነገርም ጥድፍ ብላ «አንሳኝና ትልቅ እሆንልሁለሁ» አለችው ይባላል።

ልክ እንዲሁ ቁጣችን የሚመነጨው በየጊዜው ከምናየውና ከምንሰማው ነገር ነው፤ ከዚህ የተነሳ ምናልባትም አንዳንዶቻችን እጅግ ሲበዛ ስሜታውያን ሆነን እንቸገር ይሆናል፤ ቁጣችንንም የምንገልጽበት መንገድ ደግሞ የተለያየ መሆኑ ግልጽ ነው፤ ይህም በስድብ፣ በጨካኝነት፣ ወይም በኩርፊያ ሊሆን ይችላል፤ ጌታ ግን ይህንን ሁሉ እንድናስወግድ ነው የሚፈልገው። አንዳንዶች ግን ልክ ያለፈ ቁጣችንንና ጥላቻዎቻችንን መቆጣጠር ካለመቻላችን የተነሳ ከጊዜ በኋላ መሪዎች ምሳሌዎች የተገደድንበት ሁኔታም ይታያል። ሌላውን ትተን በየቀኑ በዚያ ግሰራጫዎች የምንሰማቸውን የነፍስ ግድያ ወንጀሎች ጠለቅ ብለን ብናጠና ጌታ ይህንን ትምህርት ለምን እንደነሱን ሰጥቶ እንዳስተማረ ለመገንዘብ እንችላለን።

እስራት ራሳችንን አሁን እንመርምረው፤ በእውነት ንጹሕና ቀኝ የሆነ ልብ አለንን ምናልባት እንዳንደ ጊዜ የጠፋ የሚመስል ግን የተደረገ ቁጣ ወይም ጥላቻ ስለመኖሩ

ሳናስተውለው ከስኞ ጋር ሲኖር ይችላል። ይህ የሚታወቀው ደግሞ ስንደ አገጣሚ ስጥኝት ስመገባት ሲደርስ የሆነበት ቀን ነው። ይህን ለማስወገድ መፍትሄው ሌላ ሳይሆን በጌታ ትምህርት ተደጋግሞ የተገለጠው ለራስ መብትና ጥቅም ሞቶ ለክርስቶስ መኖር ነው። የዚያን ጊዜ ሌላው ቀርቶ የቀንም ያክል በደል ቢደርስብን እንኳ በደሉ የማይሰግንን የምህረት ሰዎች እንሆናለን። የሞተ ሰው እኩ ከሞተ በኋላ አንዳች አይሰግም፤ አይሰማውም።

የሆዋትና ምንግርና 5:28.30

«አታመንዝር አንደተባለ ሰምታችኋል። እኔ ግን አባችኋለሁ፤ ወደ ሴት ያዩ ሁሉ የተመዘገቡ ያን ጊዜ በባሉ ከአርሳ ጋር ስመንዝሯል። ቀኝ ዓይንህ ብታሰናክሰህ አውጥተህ ከአንተ ጣት፤ መብ ሰውነትህ በገሃም ከሚጣል ይወቅ ከአንድህ አንድ ቢጠፋ ይሸላሃልና። ቀኝ አድህም ብታሰናክሰህ ቅርጠህ ከአንተ ጣት፤ መብ ሰውነትህ በገሃም ከሚጣል ይወቅ ከአንድህ አንድ ቢጠፋ ይሸላሃልና።

አታመንዝር የሚለው ቃል በብሉይ ኪዳን የ፲ቱ ትዕዛዛት ላይ ከሌሎች ሕጎች ጋር በግልጽ ይገኛል፤/ዘ፩20:14/ የጌታ ትምህርት፤ በዚህኛውም ሕግ ላይ አንዳንድ የሚሰጠው ግን በድርጊቱ መፈጸም አለመፈጸም ሳይሆን፤ ገና በአሳብ ደረጃ መፅክሉ ላይ ነው። እንደሚታወቀው ማመንዝር የሚጀመረው በልብ አሳብና ዝንባሌ ነው። ከድርጊቱ በፊት የልብ ምኞትና ፈቃደኝነት ሊኖር የግድ ነው።

በእርግጥ በብሉይ ኪዳንም «አትመን» የሚለው ትዕዛዝ ዐሥረኛ ትዕዛዝ ሆኖ ቀርቧል፤ ነገር ግን ከሰባተኛው ሕግ ግለትም «አታመንዝር» ከሚለው ጋር ያለው ጠንካራ ትስስር በግልጽ የተቀመጠበት ሁኔታ አልነበረም ማለት ይቻላል። ስለዚህም በብሉይ ኪዳን የነበሩ ሰዎች ይህንን ትዕዛዝ ተላለፉ የሚባሉት በአካል ተገኝተው ተግባሩን ሲፈጽሙት ብቻ ተደርጎ ይታሰብ ነበር። በጌታ ትምህርት ግን ምንግርና በልብ ምኞት የሚጀምር ነገር ስለሆነ ትኩረት ሊሰጠው የሚገባው ለምንጩ እንደሆነ የሚያስገነዝብ ነው። ከዚህም ሌላ ወደ ሴት ያዩና የሚመዘገቡ ሁሉ ምንም እንኳ ከአርሳ ጋር በአልጋ ላይ ለመውደቅ ባይችሉም፤ በአሳቡ ግን ወድቋል ወይም ለመንዝሯል ግለት ነው። ምናልባትም ሰውየው አካላዊ ምንግርናን ለመፈጸም ያልቻለው አጋጣሚውን ስላላገኘና ሁኔታው ስላልተመቻቸለት እንጂ፤ ድርጊቱን ከመፈጸም የሚከለክለው አንዳች ውስጣዊ ምክንያት ሳይኖረው ይችላል።

ከዚህ ጋር አብረን ማንሳት የሚገባን ነገር ማየትና መመልከት ከመመኘት ፍጹም የተለያዩ ነገሮች መሆናቸውን ነው። ማንንም ሴት ልንመለከት ከዚያም አልፎ ወቅቷን ለናደንቅ እንችላለን፤ ነገር ግን አንሳላ ለመጋፈፍ እስከ መመኘት መድረስ የለብንም። የጌታ እየሱስ ትምህርት፤ ለአድናቆታችንም ቢሆን ልንም እንድናበጅለት ያሳስባል። በሐሳባችን ሰፊ ጊዜን ሰጥተን ስለምናስብሰብና ትክክል ስንዳሰር፤ ስያወቅን በወቅታችን ስለምናበስሰሰው ስንዳንደ የረከሰ ስላብ ጥንቃቄ ማድረግ ይገባል። ቸጉሩ ይህንን የልብ ዝንባሌና ፍላጎት እኛ ካላወራነው በቀር

ከእኛና ከእግዚአብሔር በቀር ማንም ሰው በምንም ዓይነት መንገድ ሊያውቀው አለመቻሉ ነው። በዚህም ምክንያት ያለ ከልካይ የፈለገውን ብናስብ ማንም የማይመለከተን አድርገን እንቆጥር ይሆናል፤ እግዚአብሔር ግን ሁሉን ይመረምራል ሁሉን ደግሞ ያውቃል። እኛን በሚቆጣጠሩ በእርሱ ዓይኖች ፊት ነገር ሁሉ የተራቀቀ ነው፤ እናም ይህም ትምህርት የክርስቲናን ውስጣዊነት የበበወ ያሳያል።

«የግዢያ» ማለት፤ አንድ ሰው፤ የእርሱ ካልሆነች ወይም የሌላ ሰው ሚስት ከሆነች ሴት ጋር የሚያደርገው የግብረ ሥጋ ግንኙነት ነው። ከዚህ ጋር ተመሳሳይ የሆነው «በዘብ» የሚለው ቃል ደግሞ ከሕጋዊ ጋብቻ ውጪ የሚደረግ ለማናቸውም ዓይነት የግብረ ሥጋ ግንኙነት የተሰጠ ስያሜ ሆኖ በብዙ ቦታዎች ላይ ይገኛል። በተጨማሪም በሚስት ላይ ሌላ ሴት መመልከት ወይም አንዲትን ሴት በዝሙት ዓይን መከታተልና ከብዙ የተለያዩ ሴቶች ጋር በተለያዩ ጊዜ በዝሙት መውደቅ «ሰፊነት» ይባላል። ከዚህ በተለየ ሥጋን ርካሽ ለሆነ ወሲብ ለሽያጭ ማቅረብ «ጋብቻነት» ተብሎ ተጠቅሷል።

በመሠረቱ እንዲትን ሴት ከጋብቻ በፊት በተቀደሰ ሁኔታ መከታተልና ስለ እርሷም የተለየ ስሜት ቢሰማን ይሄ ከላይ ከተጠቀሱት የረከሱ ተግባራት መኻል አንዱም ሊሆን አይችልም። ስግዚአብሔር ሴት ሲጋብቻ ተወቅ ስክበርት ስሰው። በዘመናዊ ሰው ብቻውን ይህን ዘንድ መሳሪያ ስንዳልሆነ ያየ ሐዋንንም ስለዳም በሰጠታ ያመጣበት ሴት ስግዚአብሔር ነው።/ዘፍ2:15-19/ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ በምድር ላይ የመጀመሪያውን ምልክትና ተዐምር በማሳየት ከብሩን የገለጠውም በሰርግ ሴት ውስጥ ነበር።/ዮሐ2:11/ እንዲሁም በእግዚአብሔርና በሕዝቡ መካከል ያለውን ዘላለማዊ ቃል ኪዳንና እግዚአብሔርም ለሕዝቡ ያለውን ፍቅር የገለጠው በዚህ በቅዱስ ጋብቻ ምሳሌነት ነው።/ዮሐ21:2-9/ ሕዝቡ ከእግዚአብሔር በራቀባቸው ዘመናት ሁሉ እግዚአብሔር ድርጊቱን የገለጠው በጋብቻዋ ላይ እንዳመነዘረች ሴት ምሳሌ አድርጎ ነው።/ሐር3:9/

ጌታ በዚህኛው ትምህርቱ የእግዚአብሔርን ጥላቻና በጥልቀት አሳይቶናል። እንደዚሁም ሥርዓት ያለው ወሲብ ከእግዚአብሔር ዘንድ የተሰጠ ፀጋ ሲሆን ይህም የእግዚአብሔርን ቅድስና አጉልቶ ያሳያል። የሰው የወብ ዝንባሌና ዳርጊት ግን ይህንን ቅዱስ ነገር ሲያረከበ ዳታሳ። የወሲብ ብልቶቻችንን ሁሉ የፈጠረ እግዚአብሔር ስለሆነ በምንም ዓይነት መመዘኛ የሚያሳፍሩ አይደሉም። እግዚአብሔር ግን እንደሌሎቹ የአካል ብልቶቻችን ሁሉ ሁልጊዜ ለእርሱ የተቀደሱ እንዲሆኑ ይፈልጋል። ይሁን እንጂ ብዙዎች ይህን የእግዚአብሔር አሳብ በሚገባ የተረዱት አይመስሉም። እንደ ምሳሌ ለመጥቀስ፤ ብዙ ወሳጆች ስለተቀደሱ የግብረ ሥጋ ብልቶቻቸውም ሆነ ጾታዊ ፍጥረታቸው ከልጆቻቸው ጋር በግልጽ ለማውራት ሲደፍሩ አይታዩም። የአብዛኞቻችን አስተዳደግ ሁሉ ነገር ሚስጥር ስለደረገብን ትክክለኛውን የእግዚአብሔር የፍጥረት ዓላማ ምንነት ለመረዳት ብዙ ተቸግረናል ለማለት ይቻላል። የነገሩ ሚስጥራዊ መሆን ደግሞ የቱ የተቀደሰ የቱ የረከሰ እንደሆነ እንዳናውቅ የራሱን የሆነ አስተዋፅኦ አድርጋል ብዬ አስባለሁ። አንዳንድ ጊዜም አንዳንድ ወጣቶች፤ ልጁም አልባ በሆነው የምኞታቸው ፈረስ ላይ ሲጋልቡ የሚታዩትና የሚስቱት ትክክለኛውን የእግዚአብሔርን አሳብ ካለመረዳታቸው

የተነሳ ነው። ከዚያ በኋላ ደግሞ እነርሱ «ነፃነት» በሚሉት ለከት የሌለው ልዩነት ውስጥ ተዘፍቀው ሳሉ፤ ሳናታ እንኳ በዚህ ምክንያት ሊመጣባቸው የሚችለውን ትግትና ፍርድ ለማስተዋል አለመቻላቸው ወይም አለመፈለጋቸው አንዱ ምክንያት ከመጀመሪያው የነገሩ ግልጽ አለመሆን ወይም ሚስጥራዊነት መስሎ ይታየዋል።

በእግዚአብሔር ላይ የሚያምፁና ከአሳቡ የሚያፈነግጡ ሁሉ ከእግዚአብሔር ዘንድ አስፈሪ ትግት ይጠብቃቸዋል። ከዚህ አንፃር የሰው መሳት የሚጀምረው ስልብ ነውና ጌታ የልብ ምኞታችንን ቸል እንዳንል እንዲሁም የትጋ ግቆም እንዳለብን መከረን። ከዚህም ሌላ ምንም እንኳ ትጽባታዊ ዕይታ ወይም ፈር ያልለቀቀ ውበትን ግድነት ጋጢአት ተብሎ ባይፈረጅም፤ ሁኔታው ስር ሲሰድ ወይም ወደ ጠንካራ ክትትል ሊያልፍ ከሆነና የተቀደሰ ዓላማ ከሌለበት በአጭሩ ማጋታት አለበት ማለት ነው።

የሰው ሰውነት ፈቱ የተፈጠረው የእግዚአብሔር ግድሪያ እንዲሆን ነው እንጂ ለዝሙት እንዳልሆነ ግልጽ ነው። ሰውነታችን ደግሞ የክርስቶስ የአካል ክፍል እንደሆነ አድርገን ልንቆጥረው ይገባናል። ይህንን የአካል ክፍል ደግሞ በምንዝርና ልናረክበው የተገባ አይደለም። አንድ ሰው ከእንዲት ሴት ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት ቢያደርግ «ሁሉን አንድ አካል ይሆናል» ተብሎ በቅዱሳን መጻሕፍት ተጽፏል። ነገር ግን በአካሉ ክርስቶስ እንዲያጠበት ለእርሱ ፈቃድ አካሉን የሚያስገዛለት ሰው ከክርስቶስ አካል ጋር አንድ አድርጎታል። ስለዚህ ከዝሙት አጥብቀን ልንሸሽ ይገባናል። ለምን ቢሉ፤ ሰው የሚሠራቸው ሴት ጋጢአት ሁሉ ከአካሉ ውጪ ሲሆኑ፤ ዝሙትን የሚፈጽም ሰው ግን በገዛ አካሉ ይጠቀማል፤ በዚህም አካሉን ይገዳል። እንደ ዝሙት የሰውን አካልና መንፈስ የሚያረክስ ጋጢአት ያለም። ሰውነታችን ደግሞ ከእግዚአብሔር የተቀበልነው ሴት መቅደስ ነው። እግዚአብሔር ሰውነታችንን በውድና አስደናቂ ዋጋ የዝው ስለሆነ፤ ሰውነታችን የእርሱ እንጂ የእኛ አይደለም፤ ስለዚህም በሰውነታችን እግዚአብሔርን የማክበር ገደብ አለብን። /1ቆ6:13-20/

«ቀን አይንህ ብታስናክህህ አውጥተህ ከአንተ ጣሳት፤ ሰውነትህ በገሃነም ከሚጣል ይወቅ ከአካላህ አንድ ቢጠፋ ይሸላሃል። ቀን አይህም ብታስናክህህ ቆርጠህ ከአንተ ጣሳት፤ ሙሉ ሰውነትህ በገሃነም ከሚጣል ይወቅ ከአካላህ አንድ ቢጠፋ ይሸላሃል።/5:29-30/

ምንም እንኳ ከጋጢአት ለማምለጥ የእግዚአብሔር ፀጋ አስፈላጊነት ምንም የሚያጠያይቅ ባይሆንም ከእኛ ስለሚጠበቀው ነገር ግን ቸልተኞች ሆነን መገኘት አይገባንም። ጌታ ኢየሱስ፤ በዚህ ፍጹም በተሻሻለው የአዲስ ኪዳን የሥነ ምግባር ያሕግ/ ትምህርቱ፤ ምን ግድረግ እንዳለብን ብቻ ባይሆን ያንን የተባልነውን ለማድረግ ቅድመ ጥንቃቄነትን ምን ሊሆን እንደሚገባው አስታውቆናል። ይህም ለጋጢአት ያለንን የተጋነን ድፍረትና ጀብደኝነት ለማስወገድ እንድንችል ይረዳናል። ከዚህ ክፉ ጋጢአት ለመጠበቅ የሚያስችልና መወሰድ የሚገባቸው ጥንቃቄዎችን በተመለከተ ሁለት ምሳሌዎች አገላለጽን ተጠቅሟል። ይህም ዓይንህ ብታስናክህህ አውጣት፤ እጅህም ብታስናክህህ ቀረጣት፤ የሚል ነው። ይህም በግርድፋ ሲታይ ሙሉ ሰውነትን በገሃነም ከሚጣል ጥቂቱን ብቻ ለማጣት

መሰናጸፉን ያሳያል፤ ደግሞም በሚበወጥና የተሻለ ሰምንሰው ነገር ብንገኝውና ብንወደው ስንኳ ከዚያ ያነሰውን ነገር መስዋትና ማጣት ያንደህል ጉዳት ስንደሰጠው የሚያስፈልግ ነው። ይህ ማለት ግን በሥጋዊ አካላችን ላይ ጉዳት እንድናደርስ የሚጋብዝ ሳይሆን በምሳሌዊ አቀራረብ በጣም የሚያስፈልጉና ከእኛ ጋር እንዲሆኑ የምንፈልጋቸውን ነገሮች እንኳ ከእኛ ማስወገድ ካለብን የተገኘው ያህል ዋጋ ከፍለን ማስወገድ እንዳለብን የሚጠቁም የእውነት ትምህርት ነው።

ይሁን እንጂ ይህን ክፍል ቃል በቃል እንተርጉመው ብለን ብንነሳ እንኳ ሊመጣ የምንፈልገውን ውጤት ለማግኘት እንደማንችል ከዚህ ትምህርት ዓላማ አንፃር ለመረዳት አንቸገርም። በአካባቢያችን ብዙ ዓይነት ሰውራን አሉ። ነገር ግን ሁሉም ማለት ይቻላል ውስጣዊ የሆነ የፍትወት ስሜት አላቸው። ስለሆነም የቃሉ መንፈስ ስለ አካላዊ ዓይነት ሰውነትም ሆነ ስለ ጉንድሽነት የሚናገር አይደለም። ጻፋ ግን ለፈተና ምክንያት የሚሆኑ የምንሰማቸው የምንነካቸውን የምናያቸው ወይም የያዝናቸውን ነገሮች እናስወግድ ወይም ከዚያ እንራት ማለት ነው።

የሴፍ የተባለው ጽድቅ ሰው፤ በዚያ በግብፃዊው ሰው ቤት ሳለ፤ የጌታው ሚስት አጥብቃ ከእርሷ ጋር እንዲተኛ ብትወተውተውም እንቢ ብሏት ነበር፤ የሴፍ ከጌታው ሚስት የመጣለትን ጥያቄ ወደ ውስጥ አስገብቶ «ምን አለበት? ጌታዬ ከሌለኝ ግንም ካላየን ምንም አይመጣብኝም» ብሎ ለማሰብ ጉዳዩን ጊዜም የሰጠው አይመስልም። ጌታው ምን ያህል እንዳመነውና ከእርሷም ጋር መተኛት አግባብ እንዳልሆነ በመናገር ጥያቄዋን ውድቅ አደረገው። አንድ ቀንም ምቹ ጊዜ ጠብቃ ትግል ስትገጥመው የያዘችውን ጨርቁን ትቶላት ሸሽቶ ወጣ። የልብሱ ውድነት ሳያሳስበውና በኋላም ለሐሰተኛ ክሳ ማጠናከሪያ ሆኗት ብዙ ዋጋ ያስከፈለው ቢሆንም እንኳ ለእርሱ ግን ሸሽቶ ከማምለጥ ውጭ ሌላ አማራጭ አልነበረውም። (ዘፍ39:7-20)

ከየሴፍ፤ የምንማረው ትልቁ ቁም ነገር ከስቅጡ በላይ የሆነ ነገር በጃብደኝነት ከመጓጓዣ ደቂቅ ጥሱ መሸሽ ስንዳና ትዕቁ ስማራዋም መሆኑን ነው። ሃሬ በብዙ ቦታዎች ብዙ ሰዎች መሸሽ በሚገባን ሰዓት ከመሸሽ ይልቅ በኃጢአት ላይ ጀብዱ ለመሥራትና «እኔ» ብለን ለመፎከር ሲቃጣን ይታያል። በተለይ ወጣቶች በዚህ ይጠቀሳሉ። ነገር ግን በኃጢአት ከሚመጣ የሥጋና የመንፈስ ስቃይ ለመጻን ነፍሳችንን በእንደነዚህ ዓይነት አጋጣሚ መሸሽ ብናስተምራት ነው የሚሻለው። ይህም ፍርሃት ሳይሆን ጥበብ፤ በእግዚአብሔር ፀጋ አለመደገፍ ሳይሆን ራስን ከፈተና ማሸነፍ ነው። ጌታ ራሱ፤ «ወደ ፈተና እንዳትገቡ ትንና ዳዕዎ» ብሎን ሳለ እኛ ራሳችንን እንደ አሳት ራት ወደ ጥፋት መማገጻችን ለጤና ነው ብሎ ለመቀበል ይከብዳል።

ምኞታችን በእግዚአብሔር ፊት እንደ ማመንዘር የሚቆጠር ሆኖ ከተገኘ፤ «ታዲያ በዚህ ዓይን ማረፊያ እስኪያጣ ድረስ በአደግባይ የተራቀተን ሥጋ በሚጋብዝ ዓለም ውስጥ እንዴት ንጹሕ ሆኖ መገኘት ይቻላል?» የሚለው፤ የብዙዎች ጥያቄ ሊሆን እንደሚችል አስባለሁ። በእርግጥ ማናችንም ብንሆን ከዚህ ጥያቄ አናመልጥም ሆኖም ችግሩ በዓይናችን መመልከቱ ብቻ ሳይሆን በልባችን

ሥፍራ የሰጠው እንደሆነ ነው። ስለዚህ ሁሉ ጊዜ የምንሰማቸውንና የምናያቸውን የምናነባቸውንም ነገሮች መምረጥ ካልቻልን አስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ መዘፈቃችን አይቀሬ ነው። ነገር ግን ጊዜአችንን በእግዚአብሔር ፊት የምናጠፋ ወይም ቃሉና ከመንፈሱ ቅርብ ከሆንን እንደዚህ ዓይነት ምኞት ወደ ልባችን ገብቶ ስፍራ ለማግኘት ይቸገራል። አለምር ደግሞ የተቀለበውን ነገር ማመንገዝ የተለመደ ተግባር ነው። ጠዋትና ማታ በቀትርም ከእግዚአብሔር የምናገኘውን ነገር ማመንገዝ መለማመድ ለዚህ ዓለም ነገር ይልቁንም ምንዝርና ለተባለው ለዓይን ምኞት ተላልፈን እንዳንሰጥ ፍቅን መፍትሄ ነው። ከዚህም በተጨማሪ፤ እኛ ከወሰንን የጌታ ፀጋ ሁሉ ጊዜ ይረዳናል። አንድ ታላቅ የቤተ ክርስቲያን «አባት» «ወደችን በላይ ላይ እንዳይበሩ መከላከል አልችልም፤ ነገር ግን ራሴ ላይ ትጽፋቸውን እንዲሠሩ ፈቃድ አልሰጣቸውም፤» በማለት እንደተናገረ በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ላይ ይጠቀሳል።

አንዳንድ ጊዜ ድንገት በዚህ ኃጢአት በተባለ ነገር ራሳችንን ወድቀን ብናገኘው እንኳ ተሎ በጌታ ፊት በንስሃ በመቅረብ ራሳችንን ማጽዳት ወደ ቀጣይ ውድቀት እንዳንፈጥን ለመንፈሳዊ ሕይወታችን ታኮ እንደማድረግ ይቆጠራል። ምናልባት ካለፈው የሕይወት ልምዶችን የወረሰናቸው አንዳንድ እንቅፋት የሆኑ ነገሮች ካሉ ጨርሶ ማስወገድም ይጠበቅብናል። ለቅጽበት ያየናትን ቤት አልፈን እንደ መሄድ ካለፈችም በኋላ ዓይናችን ወደ ጓላ ዞር ሲንከራተት ብናገኘው ወዲያው አፋጣኝ እርምጃ በጌታ ፊት እንዲወሰድበት ራሳችንን ለጌታ መስጠት ይጠበቅብናል።

ጻፋ ግን እግዚአብሔር ኃጢአት ያለውን «ኃጢአት» በማለት ፈጥነን ከእርሱ ጋር እንደመስማማት «ሊበሉሉት ያስቧትን አምራ ይሏታል ጅግራ» እንዲሉ፤ አምራዋን ጅግራ ናት እያልን ራሳችንን ደግመን እንዳናታልል እንጠንቀቅ። ስህተት ከሆነው ነገር በመመለስ ለእግዚአብሔር የሚመች ማንነት እንዲኖረን ዘወትር እንትጋ፤ የቀድሞ የኃጢአት ልምድ ከሆኑ ተግባሮቻችን እንታቀብ፤ እንጂ አናመቻምች።

አንድ ወጣት አንድ ጊዜ የጌታ ኢየሱስ ደቀ መዝሙር ለመሆን ወደ፤ ወደ ቤተክርስቲያን ተቀላቀለ። ይሁን እንጂ ይህ ወጣት ዘፈንና ጭፈራ በጣም ይወድ ነበር፤ በዚህም ለብዙ ጊዜ በጣም ተቸገረ። እናም አንድ ቀን እንዲህ ብሎ ጸለየ «ጌታ ሆይ፤ በጣም እወድሃለሁ። ነገር ግን ዘፈንና ጭፈራ በጣም እወዳለሁ፤ ስለዚህ አሁን እኔ ወደ ጭፈራ ቤት እሄዳለሁ፤ እኔ በጭፈራ ቤቱ እንድገባ ፈቃድህ ካልሆነ ጥንቅቅ ቤቱን ዝጋው» በማለት ጸለየ።

የዚህ ልጅ ጸሎት በጣም አስቂኝ ይመስላል። ነገር ግን የዚያኑ ያህል አሳዛኝ ነው። ሃሬም ቢሆን የብዙዎች ሕይወት ከዓለም ጋር ባለመፋታቱ ምክንያት፤ ዓለም ውስጣቸውን እየበላች ዕድገት የሚባለውን ነገር ተምኔታዊ አድርጋባቸዋለች።

«ሰዎችን ሁሉ የሚያደን የእግዚአብሔር ፀጋ ተገባጧል፤ ይህም ፀጋ፤ ኃጢአተኝነትና ዓለማዊ ምኞትን ከደን፤ የተባረከውን ተስፋችንን እርሱም የታላቁ የአምሳካችንን የኢየሱስ ክርስቶስን ክብር መገባደጥ እየተጠበቀን፤ ራሳችንን በመግዛትና በጽድቅ

እነዚህ አባቶችም በመምሰድ በአሁኑ ዘመን እንደነበሩ ያስተምረናል፤ መደሃኒታችን ከዓመፅ ሁሉ እንዲበዘን፤ መዕካሙን ለማድረግ የሚቀናውን ገንዘቡም የሚሆነውን ሕዝብ ስራ ለማድረግ ስለ እኛ ሆኖ ስለተፈጸመ» /ቴቶ2:11-14/

ይህ ቃል የሚናገረው ሰዎችን ሁሉ የሚያድን ፀጋ ለሰው ሁሉ እንዲሰጥና እንዲሰጠው ነው። ይህም ፀጋ ደግሞ ጋጢአተኝነትንና ዓለማዊ ምቹትን የሚያስከድ ነው። ከዚህ ውስጥ በተለይ መካድ የሚለውን እንኳ ለብቻው ነጥሉን ብንመለከት አንድ ያለን ነገር እንደሌለ መቀጠር ወይም ዕውቅና አለመስጠት ሆኖ ሊተረጎም ይችላል። ይህም ደግሞ ክርስቲያን በዚህ ምድር ሲኖር በዚህ ዓለም ያሉ ነገሮች ግለትም ሰውን ወደ ምቹት የሚጋበዙ ሁሉ እነርሱ ይጠፋሉ ወይም ይለወጣሉ ግለት እንዳልሆነ፤ ነገር ግን ጌታ በልጆቹ ላይ ከሚያበዛው ፀጋ የተነሳ የሚካዱ ወይም እውቅና የሚፈታቸው እንደሆኑ የሚያስረዳ ነው። ምንድነቱን በተመለከተም ቢሆን ጌታ ጠንካራ የሆነ መመሪያ ለደቀ መዛሙርቱ የሰጠ ቢሆንም የዚያኑ ያህል ይህንን ዓለምና በውስጡ ለምቹት የሚጋበዙትን ሁሉ የሚያስከድ ታላቅ ፀጋን አብሮ እንደሰጠን ሁልጊዜ ማስታወስ ይገባል። የሐንሰም «አናንተ ብርቱዎች ስለሆናችሁና የእነዚህ አባቶችም ቃል በውስጥዎ ስለሚኖር ዓለምን እስከገዛችኋል ድረስ ይበላችሁ» የሚለው በዘመናቸው በዕድሜያቸው ወጣት ለነበሩ ክርስቲያኖች ነው። /1ኛኖሐ2:14/

ፍቺና ሰተዳሮ ሲኖሩ የሚገባ ታዛዥነት 5:31.32

ሚስቱን የሚፈታ ሁሉ የፍቶዋን ጽሕፈት ይሰጣት ተባለ። እነ ገን አሳትገሰሁ፤ ያሰ ዝመት ምክንያት ሚስቱን የሚፈታ ሁሉ አመንዝራ ያደርጋታል፤ የተፈታቸውንም የሚያገባ ሁሉ ያመነዝራል።

ጌታ፤ በዚህ ክፍል ላይ የሚጠቅሰው ቃል የሚገኘው በዘጸ: ፬፥፩-፬ ባለው ክፍል ውስጥ ነው። የቃሉ አሳብ እንደሚያስረዳው አንድ ሰው ሚስት ካገባ በኋላ የትዳር ዓደኛውን ለሚስቱነት ባጫት ጊዜ ያልተመለከተው አዲስ ነገር ቢገጥመውና ነገሩም ከእርሷ ጋር አብሮ ለመኖር የማያስችለው ሆኖ ቢያገኘው የተፈታችበትን ምክንያት በግልጽ የሚያስረዳ ጽሕፈት ብቻ ሰጥቶ ከዚህ ሊያወጣት መብትን የሚያሳናጽፈው ሕግ ሆኖ ይገኛል። ሕጉ የፍቺው ጽሕፈት ለምን እንደሚሰጥ በግልጽ ባያስረዳም ምናልባት ለፍቺው አንዱ ምክንያት የልጅቷ ድንግል አለመሆን ሊሆን እንደሚችል በሌላ ክፍል ላይ ተጽፎ እናገኛለን። ከዚህም ሌላ የፍቺው ጽሕፈት ሌላ ሰው ለማግባት እንደ ማስረጃ ሳያገለግላት አይቀርም፤ /ዘጸ22:13፤24:2/

ነገር ግን በአይሁድ መኻከል ስለ ዘጸም አፈታት የተለየ አመለካከት እንደ ነበር ይታወቃል። ይኸውም «አንድ ሰው ሚስት ቢያገባ የሚያሳፍር ነገር ቢያገኝበት ወይም በፊቱ ምገብ ባታገኝ ወይም ይህ በይስኝበት» የሚለው ቃል ምንነትን በተመለከተ ነው። በእርግጥም ቃሉ በተፈው የሚያሳፍር ወይም አሳፋሪ ነገር የተገኘበት እንደሆነ ይላል እንጂ፤ ይህ አሳፋሪ ነገር ምን ሊሆን እንደሚችል አልተጠቀሰም።

በተጨማሪም ሞገስ ልታጣበት የምትችልበት ምክንያትም አልተዘረዘረም። በዚህም ምክንያት አንዳንድ አይሁድ ሲቲቱ፤ በጋብቻ ውስጥ ታማኝ ሆኖ ካልተገኘች አሳፋሪ ነገርና በፊቱ ሞገስ የሚያሳጣት ይህ ብቻ ነው፤ ብለው ሲያምኑ፤ ሌሎች ደግሞ «ባይደሰትባትም ወይም በፊቱ ሞገስ ባታገኝ» የሚለውን አሳብ የበለጠ በግንኙነት በማንኛውም ወቅት በእርሷ ደስ ካልተሰኘ፤ ለምሳሌ በፀባይዋ፤ በሙያዋ ወይም በማንኛውም ባሏ ባመነበት ነገር ሚስቱን ለመፍታት መብት አለው፤ የሚል መከራከሪያ ነበራቸው። በአይሁድ ማኅበረሰብ ዘንድ የመጀመሪያው ዓይነት አመለካከት ያላቸው «ሸማይ» ሲባሉ፤ የሁለተኛው ዓይነት አመለካከት ያላቸው ደግሞ «ሂለል» በመባል ይታወቃሉ።

ከፈረሳውያን አንዳንዶች በዚሁ አስተሳሰብ ውስጥ ሆነው ጌታን በዚህ የፍቺ ጥያቄ ሊፈትኑት መጥተው ነበር።/ማቴ19:3-12::ማር10:2-11/ ጥያቄው በተለይ በሁለቱ አመለካከቶች ሸማይና ሂለል / መኻከል ያለውን ልዩነት ገንድ ያወጣና ወደ አንድ ወገን ያዘነዘል መልስ አስገኝቷል። የፈረሳውያን ጥያቄ «ሰው በሆነው ምክንያት ሚስቱን ሲፈታ ተፈቅዶበታል?» የሚል ነበር። /ማቴ19:3/ በማርቆስ ወንጌል ላይ ጌታ ሊየሱስ ለዚህ ጥያቄአቸው «መሴ ምን አዘዛችሁ?» የሚል ጥያቄ ጌታ እንደ ጠየቃቸው እናነባለን። እነርሱም «መሴ የፍቶዋን ጽሕፈት ያፍ አንዳፈታት ፈቀደ» አሉ።/ማር10:3-4/ ከዚህ በኋላ ጌታ ሊየሱስ አስደናቂ የጋብቻ ትምህርት አስተማረ።

«ፈጣሪ ስለመጀመሪያ ወንድና ሴት አደረጋቸው። አለም፤ ስለዚህም ሰው አባትና አናትን ይተዋል፤ ከሚስቱም ጋር ይተባበራል፤ ሁለቱም ጭዶ ሥጋ ይሆናሉ፤ የሚለውን ቃል አሳዘበባችሁም? ስለዚህ አንድ ሥጋ ናቸው አንድ ወደ ፊት ሁለት አይደሉም። እነዚህ አባቶች ያመረከውን እንገዳህ ሰው አይሰየውም» ይህ አስደናቂ የጋብቻ ምሥጢር ነው። ሕውሉም በኋላ ላይ «ይህ ምሥጢር ታላቅ ነው» በማለት አረጋግጧል።/ሉጊ5:32/

ጋብቻ በእግዚአብሔር የተመሠረተና ለእግዚአብሔር ክብርና ዓላማ መፈጸሚያ እንደሆነ ከዚህ ቀደም ተመልክተናል። ጋብቻን፤ ጋብቻ የሚያስከት ደግሞ ሦስት ቃላቅ ምስሉዎች ናቸው። ስነህሉም፤ ስባትና ስናትን መተው፤ ከሚስት ጋር መጣበቅና ልንደ ሥጋ መሆን፤ የሚሰኙ ናቸው። ከእነዚህ ሦስት ምሥራቾች አንዱ ሲኖጋ የጋብቻ መሠረቱ ይኖራል። ሦስቱም ሰላም ከሆኑ ግን ሁሌም ሰላም እንደሆነ ይኖራል። እስቲ ይህንን በዝርዝር ግን በአጭሩ ለማየት እንሞክር።

ስባትና ስናትን ይተዋል፤

የተፈጠረው ሰው ለአቅመ አዳም ደርሶ ለማግባት ሲወሰን ከወላጅ ሞግዚትና ተንከባካቢነት ወጥቶ ራሱን ግስተዳደር እንደ ጀመረ የሚያሳይ አንዱ ምልክት ነው። ይህ ብቻ ሳይሆን ጋብቻ፤ ከወላጅ እናቱና አባቱ ይልቅ የምትጠጋጋ ወዳጅ ዓደኛ ማግኘቱን የሚያውቅበት፤ ይህንንም በግልጽ የሚመሰክርበት ዕድል እንደተፈጠረለት የሚያስታውቅበት ነው። በዚህም ምክንያት ሙሉ ለሙሉ ከወላጅ ቅጥር ስር በመውጣት ወደ ራሱ ጎጆ መግባት ብቻ ሳይሆን፤ ለብዙ ዓመታት

በእርሱ ላይ ተጽዕኖ ከነበራቸው ወላጆች ጥላ ነፃ ወጥቶ እርሱም በተራው ከሚሰቱ ጋር በመሆን የመወሰንና የማስተዳደር ኃላፊነትን የሚቀበልበት ነው።⁶

ይሁን እንጂ አንዳንድ ወላጆች፣ ልጃቸው ከእነርሱ የተሻለ የትርብ ሰው እንዳገኘና ከእነርሱም ይልቅ የሚወዳትንና የምትወደው ሴት እንደመረጠ መቀበል ይከብዳቸዋል። አልፎ አልፎም ልጃቸውን እንደ ትንሽ ልጅ በማየት፣ በኑሮው ውስጥ ጣልቃ የመግባት አዝማሚያ ሲያሳዩና በልጆቻቸው ትዳር ለመወሰን፣ ለመቆጣጠርና ለማስተዳደር ሲሞክሩ ይታያል። ይህም ምናልባት ለባለቤቱ በቀና መልኩ ሊታየው ቢችልም ለሚሰቱት ግን የማይዋጥና ለመቀበል አስቸጋሪ ይሆንባታል።/በነገራችን ላይ ይህ በባለቤቱ ያለው ችግር በሚሰቱትም እንዳለ ይታወቃል።/ ይህ ጉዳይ ማለትም የቤተሰብ ጣዕቃ ገብነት ስለተካሄደ ሲሄድ የትዳር የሥላሴ መነቃነቅ ይጀምራል። እንዲያ እንዳይሆን ታዲያ ባልና ሚስት ዘወትር እንዲለክዱ ከማንም ይልቅ ቅርብ እንደሆኑና ያለ ማንም ጣልቃ ገብነት በራሳቸው ነገሮችን መፍታትና ችግሮችንም በመጋፈጥ ሊያምኑ ይገባል።

አባትና እናትን መተው ማለት ለእነርሱ ጨርሶ አለማሰብ፣ አለመጠንቀቅ ወይም ዕርዳታ በሚያስፈልጋቸው ጊዜ አለመርዳት ማለት ሳይሆን፣ በቤታችሁ ላይ ዋና ባለ ሥልጣን እንዲሆኑ አለመፍቀድ፣ እርስ በርስ ከሚኖራችሁ ቀረቤታ ይልቅ እነርሱን አለማቅረብና በተቻለ መጠን ከእነርሱ ዘንድ ከሚገኝ ማንኛውም ቀጥተኛ የገንዘብና የንብረት ድጋፍና ዕርዳታ ተላቆ ራስን መቻል ማለት ነው። በእርግጥ አንዳንድ ጊዜ ባል ወይም ሚስት ከወላጆች ጋር፣ ቀላላይ በሆነ መንገድ ጠንካራ ትስስር ሊኖራቸው ይችላል። ነገር ግን በጥንቃቄ ካልተያዘ ይህ በጣም አደገኛ ነገር ነው። ምክንያቱም ስነ ስህተት የሆነውን ነገር የሚያቀርቡት ስነ ስህተት ከሆነ በማናቸውም ጊዜ ፊትቸውን ባለ ሥልጣን ሳይሆን የመሆኑን ስህተት ይገባል። ወጣቶችም የቱንም ያህል ጥቂት ብትሆን «የራሴ» የሚሏት የገቢ ምንጭ ሊኖራቸው እስካልቻለ ድርሰ ለጋብቻ መቸኮል ተገቢነት የለውም። በምግቢትና ተንከባካቢ ስር ሆኖ ባለቤቱ ባልተለየ የሀብት ምንጭ ትዳርን ለመመሥረት መሞከር፣ ለወጡት እጅግ የሚከብድ ማጥ ውስጥ ራስን በገዛ እጅ መዘፈን ይሆናል።⁷

በብዙ ጥናቶች እንደ ተረጋግጠው፣ በተለይ በታዲያ አገሮች ውስጥ የቤተሰብ ጣልቃ ገብነት ለጋብቻ መፍረስና መበተን ዋነኛ ምክንያት መሆኑ ታውቋል። ነገር ግን ከጥንት የተገለጠው የእግዚአብሔር ዓላማ ሰው ወደ ጋብቻ ሲገባ አባትና እናቱን መተው እንዳለበት በግልጥ አስቀምጦታልና ለፍቺ እንደኛውን ምክንያትን በዚህ ማስወገድ ይቻላል።

⁶ በእርግጥ በዘመናችን ካለው የተለያዩ አስተሳሰብ የተነሳ ሰው ወደ ጋብቻ የሚገባው እጅግ ዘግይቶ ከመሆኑ አንጻር፣ ለዚህ ዘመን ሰው ይህንን ለመቀበል ትንሽ አስቸጋሪ ሊሆንበት ይችላል።

⁷ ከዚህ የተለየ ሁኔታ በእምነት ስለሚደረግ ጋብቻ ምንም ለማለት ያልፈለኩት እምነትን በራሱ እንደ አንድ የሀብት ምንጭ በመቀጠር ብቻ ሳይሆን ብዙ ጊዜ የሚታየውን እምነት የሚመስል ድፍረት ለማበረታታት ሰላወደድኩኝ ነው። ደግሞም ነገሩ ከእግዚአብሔር ከሆነ ይህ ትምህርት ቀርቶ በዓለም ላይ ያለ ማንኛውም ጋደል እምነትን ያስገፈዋል የሚል ስጋት የለችም።

በአንድ ወቅት ይህንን አሳብ አንስተን በተነጋገርንበት አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ላይ ነገሩ የቱንም ያህል እውነትነት ያለው ቢሆንም እንኳ ሚዛናዊ ማድረግ ግን እንደሚገባ ያላቸውን አስተያየት የሰጡ የጥናት ቡድኑ አባላት ነበሩ። እነዚህ ሰዎች ደግሞ ከመንፈሳዊነታቸው ባሻገር ዕድሜ ብዙ ነገር ያስተማራቸው እንደ መሆናቸው መጠን ያቀረቡትን አሳብ ቸል ለማለት አልቻሉም፤ እንደእነርሱ አሳብ ከሆነ ወላጆች ለልጆቻቸው የሚያካፍሉትና ለመክሩ የሚችሉት ብዙ መልካም ነገሮች አሏቸው፤ ስለዚህ አንዳንድ ጊዜ በባለትዳር ልጆቻቸው መካከል ጣልቃ ቢገቡ ክፋት የለውም። ነገር ግን ይህንን ሲያደርጉ ሁልጊዜም ቢሆን ለራሳቸው ልጅ ማድላት ወይም ወገንተኛ መሆን የለባቸውም፤ በዚያ ፈንታ ሁለቱንም ማለትም ባልና ሚስቱን እንደራሳቸው ልጅ በማየት ሊሆን ይገባል። እንደውም አንዳንድ ወላጆች ብዙውን ጊዜ የራሳቸውን ልጅ በተለይ እንደሚወትሱና እንደሚገቡ ከውይይታችን ለመረዳት ችለናል። ይህ ደግሞ እጅግ ሊበረታታ የሚገባው ሆኖ አግኝተነዋል። የቤተሰብ ጣልቃ ገብነት ሁለቱን ባለትዳሮች በእኩል ሊጠቅምና ሊያንጽ በሚችል መልክ እስከሆነ ድረስ አንዳች ጉዳት የለውም፤ ነገር ግን ሁልጊዜም ቢሆን ወላጆች የመጨረሻውን ውሳኔ ለልጆቻቸው መተው መቻል አለባቸው። ያም ጤናማ የሆነ ቤተሰብን ከዚያም ሲያልፍ ኅብረተሰብን ለመፍጠር ቀላል የማይባል አስተዋጽኦ አለው። እናም የቤተሰብን ጣዕቃ ገብነት ስናስወግድ ሲባል፣ ስንዲ ስስንዲ ድብቁ በመሆን በወላጆቻቸው የሚኖራቸውን ፈፍ የሰቀቁ ወደም የተጋነነ ገባደነትና ቀረቤታ ስናስወግድ ማስታትን ነው ስንጂ፤ ከወላጆች ምንም ዓይነት ዕርዳታና ምክር ሳያስፈልገንም በማሰት ስንዳወር፤ ይሰጠዋል።

ከሚሰቱም ጋር ይጣበቃል

በሌላ በኩል ጋብቻ መተው ብቻ ሳይሆን፣ መጣበቅም ይጨምራል። ሰው አባትና እናቱን ከተወ በኋላ ከሚሰቱ ጋር ፍጹም መጣበቅ አለበት። ምንም እንኳ በተለያዩ ቤተሰብ ያደጉት ሁለቱም የየራሳቸው የሆነ ባህልና የአድኗር ዘይቤ፣ እንዲሁም የተለያዩ ብዙ ነገሮች ቢኖራቸውም እንኳ ከእንግዲህ አንድ ናቸው እንጂ፤ ሁለት ሊሆኑ አይችሉም። መጣበቅ የሚለው ስላሳ የነፍስ፣ የመንፈስና የሥጋ ስንደነት በገደብ የሚገደባቸውን ደንቅ የመስከት ጥበብ ውህደት ነው። ባል የራሱ የሆነ ስሜት፣ ፈቃድና ዕውቀት ሳይኖረው ከሚሰቱ ጋር አስገራሚ መተሳሰርን ይፈጥራል። ስታዝን ያዝናል፤ ስትደሰት ይደሰታል፤ ፈቃዱ ፈቃዷ፣ ዕውቀቱ ዕውቀቷ፣ ሆኖ በሰውና በእግዚአብሔር ፊት ይገለጣል።

ባልና ሚስት ከማግኘታቸው በፊት የራሱ የሚሏቸው ብዙ መርሆችና ፀባዮች የነበሯቸው ቢሆን እንኳ፤ ከተጋቡ በኋላ፤ ግን «የእኛ» ወደሚባል መርሆና ፀባይ መሻገር ይጠበቅባቸዋል። ይልቁንም መንፈሳዊያን ለሆኑ ሰዎች በሁለቱ መካከል ከምንነት አግኝቶ ወደ እግዚአብሔር በጸሎት የሚቀርብ ማንኛውም ነገር ስላለው ዓይነት አንድነት ይልቅ በጌታ ፊት ትልቅ ዋጋ እንዳለው ለማየት ይቻላል። በዚህም ምክንያት ከማንኛውም ዓይነት ወዳጅ ጋር ሊኖር የማይችል

ያላገቡ ወጣቶች ጸሎት ልብ ብላችሁ ብትሰሙ፤ እግዚአብሔር ጥሩ ባል ወይም ሚስት እንዲሰጣቸው ሲለምኑ ይደመጡ እንደሆነ እንጂ፤ ጥሩ ባል ወይም ሚስት አድርገን ብለው ሲጻፉ ለመስማት የቻለ ሰው ዕድለኛ መሆን አለበት፤ እኔ ራሴ ይህንን በደንብ ያስተዋልኩት አንድ ሰባኪ በመድረክ ላይ ሲናገር ከሰማሁ በኋላ ነው። ብዙ ባለ ተዳድሮች በሆኑ ባለ ወጃም ሚስት ጥሪ እንዲሆን ወጃም እንደተሆነው በማለት ሲጠኝ ይታያል። ስንሽ እነርሱ ሰበሰቡ ጥሪና የተጠኙ ሆኖ ለሰጠገነታቸው ያን ያህል ሲያሳስባቸው ስታታዩ። ታዲያ ይህ ፍጹም ራስ ወዳድነት አይደለም ትላላችሁ?

በሌላም በኩል አንዳንድ ሰዎች ራሳቸውን ለሌላው የሚመች አድርገው ለማቅረብ ካለመፈለጋቸው የተነሳ ጋብቻን በሩት ሲፈሩትና ሲሸሹት ይታያል። የጋብቻ ሕይወትን እንደ እስር ቤት አድርገው የሚቆጥሩትም ቀላል አይደሉም። ሌሎች ደግሞ ወደ ጋብቻ ከገቡ በኋላ ትዳር የገነነመ እሳት አንድ ክፍል ሆኖባቸው ሲያግርሩ ይታያሉ። የዚህ ሁሉ ምክንያቱ ደግሞ አንዳችን ከሌላው አንዳች ሳንጠብቅ ለሌላው ለመኖር ያለመዘጋጀታችን ነው። ስኞ ፍጹም እንዳሳያችን ገደብን እንዳሳያችን ሁሉ ከሌላው ፍጹምና መጠበቅችን ስንገልግል ስላፈረ ነው። ጻፋ ግን ይህ ነገር ከማግባትም በፊት ሆነ በኋላ በብዙዎች ላይ መንፀባረቁ አልቀረም።

አንድ ወጣት ወደ አንድ መነኩሴ ዘንድ ሄዶ «አባቴ ትዳር ለመያዝ አፈላግ ነበር፤ ነገር ግን ለእኔ የምትሆን ሚስት ማግኘት አልቻልኩም» በማለት አማከራቸው። መነኩሴውም «ለመሆኑ ምን ዓይነት ሚስት ነበር የፈለግኸው?» ቢሉ ጠየቁት፤ እርሱም «ሥራ ያላት፤ ቀንጃ፤ ባለጥያ፤ ፀገይዋ ጥሩ የሆነ፤ ከፈረክ ከመንደሩ ሰው ሁሉ ጋር ተግባረ...» እያለ ለመቀጠል ሲጣደፍ መነኩሴው አጃረጠትና «ተወው ልጄ፤ ይበቃሃል፤ ይበቃሃል፤ እንደዚህች ዓይነት ሴት ብትኖር ኖሮ እኔ መቼ እመነኩሴ ነበር» በማለት መሰሉለት ይባላል። እኔም ብሆን፤ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በማግኘር አገልግሎት ካገለገልኳቸው ወጣቶች አብዛኛዎቹ የሚፈልጓቸው የትዳር ዓደኞች ከዚህ ወጣት ስዕል ጋር ፍጹም ተመሳሳይ መሆኑ ሁሉም የሚያስገርሙን ጉዳይ ነው። ይህ ደግሞ ዘወትር ለመቀበል እንጂ ለመስጠት ያለመዘጋጀትን ያመለክታል።

ያም ሆኖ ጋብቻ መልካም ነው። ደግሞም «ሰው በቻውን ይሆን ዘንድ መስካም አይደለም» ያለ ፊሉ እግዚአብሔር ነው። ለደቀ መዛሙርቱ ጌታ ኢየሱስ የጋብቻን መሠረታዊ ዓላማ በገለጠላቸው ጊዜ፤ «የባልና ሚስት ሥርዓት እንዲህ ከሆነ መጋባት አይጠቅምም» ማለታቸው ለዘመናት በልባቸው ውስጥ የሰረገ የተሳሳተ የጋብቻ አሳብ እንደነበራቸው ይጠቁማል። ጌታ ግን ይህ በተለይ ለተሰማቸው ካልሆነ በስተቀር ለሌላው ግን ሥርዓቱ የማይለወጥ መሆኑን አስገንዝባቸው። (ማቴ 19:12)

በአጭሩ ጋብቻ በእግዚአብሔር የተሠራ፤ እግዚአብሔራዊ የሆነ አወቃቀርና ሥርዓት ያለው ትልቁ ማገበሬዊ ተቋም ነው። ጋብቻ በማናቸውም መልኩ እንዳይፈርስ ተደርጎ የተመሠረተ ከመሆኑም ሌላ በምንም ዓይነት መንገድ ቢፈርስ እግዚአብሔር ደስተኛ አይደለም። ሰው በዝሙት ምክንያት ፍቺን ለመፈለግ የሚችልበት ትንሽ ክፍተት ብቻ የተሰጠው ቢሆንም፤ ፍቅር ግን ከዚህ ሁሉ በላይ መሆኑን በመቀበል በይቅርታና በምህረት ለማለፍ ራስን ማሠልጠን ይገባል። ግናችንም ብንሆን ፍጹም ሰላህንን ከሌላው ዘንድ ፍጹምና መጠበቅ የለብንም።

ራሳችንን ለትዳር ዓደኞቻችን ምቹ አድርገን በማቅረብ ቤታችንን በላም የሰፈነበትና ፍቺ የማይታሰብበት ልናደርገው እንችላለን። ራስ ወዳድነትን በማስወገድና ለትዳር ዓደኛ ድብቅ ባለመሆን እንዲሁም በትዳር ውስጥ ችግሮች በሚፈጠሩበት ጊዜ በግልጽ በመወያየት ትልልቅ የሚባሉ የትዳር እንቅፋቶችን ሳይቀር ልናስወግድ እንችላለን። በተጨማሪም የትዳር ዓደኞቻችንን ከጽታዊ ፍላጎታችን ማርኪያነት ባለፈ ከማንም በላይ የቅርብ አጋርና ዓደኛ አድርገን ልናቀርባቸው ይገባል። ልጆች እንኳ ቢሆኑ ከዚያ በኋላ የሚገኙ የትዳር ስጦታዎች እንጂ የትዳር መሠረቶች ሊሆኑ አይችሉም። በብዙ ሰዎች ዘንድ ትዳር ያለ ዕጽ ወቅም እንደሚታወቅ ጣዕም የሰጠው ተደርጎ የሚታሰበውን ስላብ ወርሶ ማስወገድ ስለሚገባ፤ በዚህ ነገር በወጃዊ ሴቲን ብቻ ተጠያቂ የሚያደርገው ለመስከት በራስ ተከካሪ ስለሚሆን። ስለዚህ የሐኪምን ምክር ለማግኘት ራሱን ነፃ ማድረግ፤ ከምክሩም በኋላ ሁኔታዎች ሊሻሻሉና ሊለወጡ የማይችሉ እንኳ ከሆነ፤ ሁኔታውን በፀጋ በመቀበል ኑሮን ጣፋጭ ለማድረግ መዘጋጀት፤ ከሁለቱም የትዳር ዓደኞቻች ይጠበቃል።

ማንም የትዳር ዓደኛውን ቢያታልል እግዚአብሔርን ይበድላል፤ የቱንም ያህል የከበደ ችግር ቢገጥመንና አብረን ለመኖር እንኳ አስቸጋሪ ቢሆንብን እግዚአብሔር ግን ሁልጊዜም ቢሆን ፍቺን ይጠባል።

«ሚስትህ ባልንደረህና የቃል ኪዳን ወዳጅህ ሚስት ሆና ሳላት አርስዋን ስታስጠላትና እግዚአብሔር በአንተና በልጅነት ሚስትህ መካከል ምሥክር ስለሆነ ነው... ማንም የልጅነት ሚስትን አያታልስ። መፋታትን አጠላብሁ፤ ይላል ይሠራዊት አምባክ እግዚአብሔር፤ (ሚ02:14-16)

ፍቺን በተመለከተ ከዚህ ጉዳይ ጋር ተደጋግሞ የሚነሳ ሌላ አሳብ አለ፤ ይኸውም አንድ ሰው፤ በጌታ ኢየሱስ ከማመኑ በፊት ብዙ ሚስቶች ቢኖሩትና በሕይወቱ እኩሌታ በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ቢያምን፤ እነዚያን ሚስቶቹን ሁሉ ፈትቶ እንዲቷን ብቻ ማስቀረት አለበት ወይስ ከሁሉም ሚስቶቹ ጋር መቀጠል ይችላል? የሚል ነው። በመሠረቱ ይህ በአብያተ ክርስቲያናት ሁሉ እጅግ አጨቃጫቂ ከሚባሉ ጉዳዮች መኻከል አንዱ ከመሆኑ አንፃር እንዲህ ማድረግ ነው ያለበት ብሎ የአንድን ወገን አመለካከትን ማንፀባረቁን አልወደድኩትም፤ ይሁን እንጂ በዚህ ጉዳይ እጅግ አጣብቂኝ ውስጥ ገብቶ ስለነበረ አንድ የወንጌል አገልጋይ ጉዳይ የሰማሁትን ላጫውታችሁና በዚህ ጉዳይ እናንተ ብትሆኑ ምን ልታደርጉ ትችሉ እንደነበር ፍርዱን ለአንባቢ ልተው።

በታው በገጠራማው የደቡብ የኢትዮጵያ የአገሪቱ ክፍል ነው። አንድ የወንጌል አገልጋይ በዚያ ቦታ ቤተክርስቲያኑ ለአገልግሎት ልካው ይሄዳል፤ በዚያ ቦታ ከዚህ በፊት ክርስቲያንም ሆነ ቤተ ክርስቲያን አልነበረም፤ ነገር ግን የጌታ ዕርዳታ ሆኖለት ወንጌልን መስበክ ሲጀምር፤ ከእነዚያ አረማውያን ብዙዎች ጌታ ኢየሱስን በማመን ትምህርቱን ይቀበላሉ። ታዲያ ከእነዚያ ሰዎች ውስጥ አንዱ የነሳው መሪ ነበር፤ እርሱም ይህንን ውሳኔ ሲወስን ፲፪ ሚስቶች የነበሩት ቢሆን ከሁለቱ ደግሞ ልጆች ወልደዋል። በዚያ የወንጌል አገልጋይ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መተዳደሪያ ደንብና ሥርዓት መሠረት ደግሞ አንድ ሰው፤ በጌታ ትምህርት አምኖ ለጠመቅ የሚችለው የአንዲት ሚስት ባል ከሆነ ብቻ ነው። ይህ ሰው ደግሞ ዐሥሩን ለመፍታት ፈቃደኛ ቢሆንም፤ ሁለቱን ግን ለመፍታት መወሰን እጅግ ተቸገረ።

ምክንያቱም አንደኛ በጣም ይወዳቸዋል ሁለተኛ የልጆቹ እናቶች ናቸው። ሦስተኛ በዚያ ሀገር ባህል መሠረት ማንም ሴት የልዩ ክብር የሌላትና በማንኛውም ሰዓት ማንኛውም ወንድ ገብተ በግብረ ሥጋ ሊገናኝባቸው የሚችሉት ሕግ ነው ያለው። ይህንን እያወቀ በጣም የሚወዳቸውንና የልጆቹ እናቶች የሆኑትን እነዚያን ሴቶች ለዚህ ዓይነት አስነዋሪ ተግባር አሳልፎ መስጠቱ ህሊናው ሊቀበል ተቸገረ። እንዲህ ይህ የወንጌል አገልጋይ በዚህ ሰው ሕይወት ላይ ምን ሊወስን ይችላል? እኔ ግን ጥያቄውን ከተነሳበት ከፍቺ ጥያቄ አንፃር አንባቢ በጥላቀት እንዲያስብበት እንዲሁም እንዲወያይበት በማለት የእኔን አመለካከት ሳልገልጽና ሳልመለከው ለማለፍ መርጋለሁ።

ሀሳብና ታላላቅ ነገር 5:33.37

ደግሞም ሰቀደሙት በወሽት አትማል፤ ነገር ግን መሐላዎችን ለገታ አደራ ስጥ አንደተባበሰ ሰምታችኋል። እኔ ግን አላችኋለሁ፤ ከቶ አትማሉ፤ በሰማይ አይሆንም የአገዛዝነት ሁሉን ነው፤ በምድርም አይሆንም የአገራ መረገጫ ናትና፤ በአዋራሳሊምም አይሆንም የታላቁ ንጉሥ ከተማ ናትና፤ በራሱም አትማል፤ አንዳትን ጠገር ነጥ ወይም ጥቁር ዕታደርግ አትቆምም። ነገር ግን ቃላቶቹ አምን አምን ወይም አይደሉም፤ አይደሉም ይሁን፤ ከነዚህም የወጣው ከክፋው ነው።

መሐላ ሰው የሚናገረውን ቃል እውነተኛነት ለማረጋገጥ ወደ የሚጠቀምበትና ከእርሱ በላይ የሆነ የአንድ ነገርን ስም በመጥራት የተናገረውን ቃል የሚያስርበት ሥርዓት ሲሆን በጥንት ዘመንም ሆነ በአሁን ጊዜ ይህ በብዙ አገሮች የተለመደ ነው። በጌታ ኢየሱስ የምድር አገልግሎት ዘመንም አይሁዶች አብዝተው ይምሉ ነበር፤ ነገር ግን በመሐላቸው ሁሉ የእግዚአብሔርን ስም አይጠሩም። ነገር ግን በዚህ ፈንታ በሰማይ፤ በምድር አልያም በኢየሱሳም በመግል የተናገሩትን ያጽናሉ። በተጨማሪም በራሳቸውም ማለትም የአካል ክፍሎቻቸውን በመጥራት የመግል ልማድ ነበራቸው። «የእግዚአብሔር የአምላካዊን ስም በከንቱ አትጥረ። እግዚአብሔር ስሙን በከንቱ የሚጠራውን ከበደሰ አይጠራውምና»/ዘፀ20:7/

ጌታ ኢየሱስ ግን፤ ሰው፤ በማናቸውም ሁኔታ መግል እንደሌለበት አስተማረ። በሰማይም ሲሆን በምድር፤ እንዲሁም በኢየሱሳም መግል፤ በራሱ በእግዚአብሔር መግል እንደሆነና ሰው፤ በራሱ ቢምልም መሐላውን ለመጠበቅ ምንም ዓይነት አቅም እንደሌለው በማስገንዘብ መሐላን ተቃወመ።

አይሁድ፤ በሕጉ መሐላ ለምን እንዳስፈለገ ፈጽመው ዘንግተውት ነበር ማለት ይቻላል። ለምሳሌ በዘሌዋውያን መጽሐፍ ላይ «እርስ በርሳቸው ወሽት አትነጋገሩ፤ በሰማይም በሐሰት አትማሉ። የአምላካቸውን ስም አታርክሱ»/ዘክ19:12/ የሚል ቃል ተጽፏል፤ ይህም በእስራኤል ማንበረሰብ ዘንድ እግዚአብሔር አጥብቆ የሚጠላው ወሽት እንዳይሰፋፋና ሕዝቡም እርስ በርሱ ታማኝነትን እንዳያገድል መጠበቂያ ይሆን ዘንድ የተሰጠ ሥርዓት ነበር። ከዚህም ባለፈ አይሁድ፤ የእግዚአብሔርን ቃሉን

ጠባቂነትና ታማኝነት ለመግለጥ ከሚጠቀሙባቸው ቃላት መካከል «መሐላ» የሚለው ቃል አንዱ እንደሆነ በእዲስ ኪዳን መጽሐፍ ያለውንና ዘክርያስ በመንፈስ ቅዱስ ተሞልቶ የጸለየውን ጸሎት በመመልከት መረዳት ይቻላል። «ስለባታችን ለስብርሃምም የማሰውን መሐላውን ቅዱሱን ኪዳን አስበደ።/ዘክ1:73/

ሌላው የመሐላ ትርጉምና አስፈላጊነት እስራኤላውያን፤ ለእግዚአብሔር፤ ወደ ፊት ሊያደርጉ ከሚወዱትና ከሚወጡት አላብ ጋር በተያያዘ ስለሚሳሉት ስለት የሚያመለክት ሆኖ ይገኛል። «ሰው ለእግዚአብሔር ስለት ቢሳል ወይም ራሱን በመሐላ ቢያስር፤ ቃሉን አይሰበር እንደወጣው ሁሉ ያደርግ»/ዘሀ30:2/ ይህም ቀስ በቀስ ሰው ለሰው ስለሚገባው ቃል ኪዳን ላይቀር ትርጉም ሊኖረው ቻሏል።

ይሁን እንጂ ከዚህ አላብ በመነሳትም ቢሆን እንኳ የጌታ ደቀ መዛሙርት መግል እንደሌለባቸው ጌታ ኢየሱስ ገለግ አድርጓል። ይህም ሰው በራሱ ለእግዚአብሔርም ሆነ ለሰው የገባውን ቃል መጠበቅ ፍጹም አቅም እንደሌለው በሚያስገንዝብ ቃል ታስሯል። «የራሳችሁን ፀገር እንኳ ነጥ ወይም ጥቁር ዕታደርግ አትችሉምና» በእርግጥም ይህ ትዕዛዝ የተሰጠው ደቀ መዛሙርቱ በመሐላ ያሠሯቸውን ነገሮች ለመፈጸም አቅም ስሌላቸው ያለ መሐላ በእግዚአብሔር ላይ ፍጹም ተደጋፊ ሆነው እንዲገኙ ለማበረታታት ነው፤ የጌታ ትምህርት መሐላን የተቃወመው ሰዎች ያለ መሐላ ስሙንተኛና ታላላቅና ቃላቸውንም የሚጠብቁ ሆነው እንዲገኙ በማሳሰብ ብቻ ሳይሆን በመካከላቸውም ሆነ ከቀረው ዓለም ጋር ባላቸው ግንኙነት ውስታቸውን ወርሶ እንዲያስወግዱ በማስገንዘብም ነው። ከዚህ ቀጥለን እነዚህን አላቦች በዝርዝር ለማየት እንሞክራለን።

ክርስቲያን ፈጽሞ ውዋሽት የሰበትም

«ፈጽማችሁ አትማሉ» የሚለው ቃል «ፈጽማችሁ አትዋሹ» የሚል አንድምታ አለው። ሰው በማናቸውም ሁኔታ ውስጥ ሆኖ እንዲዋሽ የእግዚአብሔር ፈቃድ አይደለም። ይህ ግን ብዙ ሰዎች ለመቀበል ይከብዳቸዋል። ለምሳሌ፤ በአንድ ወቅት ይህንን የተራራውን ትምህርት ስናጠና እንዲት ሴት «የእኔ የሆኑና ለናገራቸው የማልፈልጋቸው ሚስጥራዊ ጉዳዮቼን ሰዎች ለግወቅ ቢፈልጉ በምን መንገድ ነው ላልፋቸው የምቻለው?» በማለት ጠይቃ፤ ብዙ እንደ ተወያየንበት አስታውሳለሁ፤ ይህም የአብዛኞቻችን ችግር ሊሆን እንደሚችል እገምታለሁ።

ከዚህም ሌላ ብዙ ሰዎች «ለሰዎች ቀና በሆነና ከፋት በሌለው መንገድ ብንዋሽ፤ ምን ችግር አለው?» ብለው ይጠይቃሉ። እንደውም መጠየቅ ብቻ አይደለም ድርጊቱ በገሃድና በአደባባይ ሲፈጽሙት ምንም የሕሊና ወቀላ የማይሰማቸው ሰዎች ቁጥር የትየለሌ ነው። ይህም «ዋሽቶ ማስታረት» እንደሚባለው ማለት ነው፤ ስለዚህም በእነዚህ መሠረታዊና አስጨናቂ በሆኑ ሁኔታዎች ውስጥ ራስን ለአደጋ ከማጋለጥ ለምን በቀላሉ ዋሽተን አናልፈውም የምንል ሰዎች ቁጥር ቀላል አይደለም ብዬ አስባለሁ። ከነዚህ ጥያቄዎች አንፃር በክርስቶስ ትምህርት ጥላ ስር ሊኖረን ስለሚገባ እውነተኛነትና ታማኝነት እንዲሁም ለእውነት ልንከፍለው ስለሚገባ ዋጋ ከመነጋገራችን በፊት አስቀድመን

በሰውነትና የውስጥ ምንጭ ጌታ ያስተማረውን ትምህርት እንይ። «ነገር ግን ቃላትሁን አዋገጥ አዋገጥ ወይም አይደለም፤ አይደለም ይሁን፤ ከነዚህ የወጣ ከከፋው ነው።»/537/

እስቲ በዙሪያችን ያሉ ሰዎች ልብ ብለን እንይ፤ ደግሞ ራሳችንን እንመርምር። ምን ያህል ከመሐላ የፀዳን ነን? «ይህንን ለማድረግ ግለትም እንድንገምል ያስገደደን ምንድን ነው?» ብለን ጠይቀንስ እናውቃለን? ምናልባት ታግኝነታችንን ለማረጋገጥና ሰዎች እውነተኛ አድርገው እንዲቆጥሩን ስለምንገባ ሊሆን ይችላል። ለምን ቢባል ብዙ ሰዎች በዚህ ዓለም ይዋሻሉና ነው። ትላልቅ የሚባሉ ሰዎች ይዋሻሉ፤ ሕፃናት ይዋሻሉ፤ ወላጆች ይዋሻሉ፤ ፖለቲከኞች ይዋሻሉ፤ የሃይማኖት መሪዎች ይዋሻሉ። ይህንንም ከልጅነታችን ጀምሮ የተለማመድነው ስለሆነ እንደ ጤነኛነት ሁሉ ልንቆጥረው ቢዳዳን አይደንቀንም። ለምሳሌ፤ ሕፃን ሆነን ወላጆቻችን ከእኛ እንዳይለዩ ስናለቅስ «ሰመጣ ከረሟልን፤ ሙዚ... ገዝቼልህ እመጣለሁ» እንባላለን። እናም ሳንረሳው ሲመለሱ ሰንጠይቃቸው «ወይ ጅቡ በላው ወይም የሙዚን እናት ውኃ ወሰዳት» እየተባለን ነው ያደገው። ይህንንም እየዋለ ሲያድር ውስት እንደሆነና ለብዙ ጊዜ እንደ ተዋሸን ደመኑላችን ሊነግረን ይጀምራል፤ ከዚያም ተጠራጣሪና ሰውን የማናምን ሆነን እናድጋለን፤ ይህም ብቻ ሳይሆን እኛ ራሳችን ዋሽዎች መሆናችን አይቀርም። እንግዲህ፤ አስተዳደራችን ራሱ ታግኞች እንዳንሆንና ሰውንም እንዳናምን ተጽዕኖ ሲያሳድርብን ነው የኖረው። ትግሩ እኛም ራሳችንን ካደገን በኋላ ታናናሾቻችንን እና ልጆቻችንን በዚያ ዓይነት ሁኔታ ግጭታችንን መቀጠላችን ነው። ይህም የሚያሳየን ነገሩ ምን ያህል ከእኛ ጋር እንደተዋሃደን ነው። ከዚህ የተነሳ ደጋግመን ብንምልና የዚህ ያህል ከሌላውም መሐላን ብንጠይቅ ምን የሚገርም ነገር እለው?

ሰውየው በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እየሰበከ ሳለ፤ ድንገት የተናገረውን አንድ ነገር እውነተኛነት ለሚሰበከው ገባዜ ለማረጋገጥ ፈልጎ «አባቴ ይመት» ግለት፤ ወዲያው ከገባዜው ውስጥ የተወሰኑት ሰዎች ሲበቁበት ደነገጠና ስህተቱን ለማስተባበል ተጣድፎ «የሰግደን ግለቷ ነው» በማለት የበለጠ ነገሩን አደናገርታል። ታዲያ ይኼ የመሐላ ልግዳችን ምን ያህል ስር እንደ ሰደደ አይገልጽም ትላላችሁ?

ጌታ ኢየሱስ፤ ስለ ራሱና ስለ ተልኮው ከተናገረባቸው ክፍሎች አንዱ፤ የፍላጎት ወንጌል ምዕራፍ ፰ ዋነኛ ተጠቃሽ ነው። ታዲያ በዚያ ክፍል ላይ ደቀ መዛሙርቱ፤ ወይም ተከታዮቹ፤ በቃሉ ቢኖሩ እውነትን እንደሚያውቁና እውነትም ዐርነት እንደሚያወጣቸው አስተምሯል። በዚህ እውነት የማይኖሩ ሰዎች ደግሞ የአብርሃም ዘር ነን ቢሉ እንኳ የአብርሃም ዘር እንዳልሆኑና ይልቁንም «አባታችሁ ዲዋቢሶስ ነው» ብሏቸዋል። ስለ ሰይጣን ውስተኛነት ሲናገርም «ከርሱ ከመጀመሪያው ነፍስ ገዳይ ነበር፤ እውነትም በእርሱ ዘንድ ስለሰለ በእውነት አቆመም። ሐሰትን ሲናገር ከራሱ ይናገራል፤ ሐሰተኛ የሐሰትም አባት ነውና።» ቢል ለዘመናት የተደበቀውን ሚስጥር ገልጦታል።/ዮሐ8:44-45/

በጌታ ትምህርት መሠረት የውስጥ ሁሉ አባትና ምንጭ ሁሉ ዲያቢሶስ ነው። ብዙ ሰው የማያስተውለው አንድ ነገር በሕይወቱ ውስጥን ሲለግመድ ሰይጣን ያንን ሰዓት ተውሶት እየተገለገለበት እንደሆነ ነው። ይህም የሰውየውን ሕይወት

በግባጭ ወደ መንፈሳዊ ሞት ያጣድፈዋል። መጽሐፍ ቅዱስ ደግሞ ለውስተኞችና ውስጥን ለሚወዱ ሰዎች ጠንካራ ማስጠንቀቂያ ነው የሚሰጠው። በየትኛውም ምክንያት ቢሆን ውስጥን መለማመድና ማድረግ የለብንም። የዐርነት ቀልፍ ሊሆን የሚችለው፤ እውነትና እውነት ብቻ ነው፤ ምንም እንኳ ለጊዜው ነገንትን የሚያሳናጽፍ መስሎ ቢታየንም ስር እየሰደደ ሲሄድ ልንወጣው ወደማንችለው አዘቅት ይመራናል።

የውስጥ ሌላ አስከፊ ገጽታ ደግሞ መዋለዱና መራባቱ ነው። አንድ ነገር በውስጥ ከተጀመረ ሌላ ውስጥ መውለዱ አይቀርም። ከዚህ የተነሳ የብዙ ክርስቲያኖች ሕይወት መልክተፋና ቅርጽ የሌለው ሊሆን ችሏል። ለአብነት ያህል ብዙዎች እንደ ቀላል ነገር በመቀጠር የማያስተውሉትን አንድ የውስጥ ርቢን እንይ፤ ብዙ ኢትዮጵያውያን፤ በሆነው ምክንያት ወደ ውጪ ሀገር መሄድና በዚያ የተሻለ ኑሮ ለመኖር ፍላጎት እንዳላቸው ይታወቃል። ስለዚህም ቪዛ ለማግኘት ሲሉ ከባህር ማዶ ካለ ወዳጅ ዘመዳቸው የጉብኝት ወይም ሌላ ዓይነት ደብዳቤ እንዲላክላቸው ያደርጋሉ። ልብ ይበሉ፤ ነገሩ ገና ሲጀመር በውስጥ ተጠንስሶ ነው። እናም ኢንባሲ ሲገቡ እንደሚመለሱ የሚያረጋግጥ የባንክ ደብተርና የቤት ይዞታ ማረጋገጫ ካርታን የመሳሰሉ ዋስትናዎችን በማቅረብ ይከራከራሉ። ምናልባትም ማጭበርበራቸው «ተሳክተዋል» ወደ ውጪ ሀገር ከወጡ፤ ከአውሮፕላን ማረፊያ የሚቀበሏቸው ሰዎች በዚያ ሀገር ለመሰንበት የሚያስችላቸውን «ዘዴና ጥበብ» ማስጠናት ይጀምራሉ። ከዚህ ውስጥ አንዱን እንኳ ብንጠቅስ እዚህ ሀገር «ፖለቲካና ኢኮኖሚክስ በሩቁ» የምትለዋ ሴት፤ ከአጠናቸው ጥናት የተነሳ ቅልጥ ያለች የመንግሥት ተቃዋሚና ለግድያ በጥብቅ የምትፈለግ የፖለቲካ ሰደተኛ አድርጋ ራሷን በማቅረብ በየጊዜው በየፍርድ ቤቱ መከራከሩ ግድ ሊሆንባት ይችላል። ይህም ለወራት ሳይሆን ለዓመታት በሰሚቀጥል ውስጥ መሆኑን እንኳ ፈጽሞ ልትረሳውም ትችላለች። ከዚህ ጋር የተያያዙ ሌሎች ጣጣዎችም አይጠፉም፤ ዕድሜ መቀነስ መጨመር፤ ስምን ሽምጥ አድርጎ መካድና በሌላ ስምና ወላጅ መጠራት፤ ለውስጥ አሳማኝነት አዳማቂ ተደርገው ከሚቀርቡት ምክንያቶች ጥቂቶቹ ናቸው። ለምሳሌ አንድ እንግሊዝ አገር ያለች ወዳጅ እንደነገረች፤ አንዲት እንግሊዝ አገር ከገባች ጀምሮ የአዕምሮ ሕመምተኛ እንደሆነች ያስታወቀች ጤነኛ ሴት ለብዙ ዓመታት እንደ አዕምሮ በሽተኛ እንክብካቤ እየተደረገላት ለመኖር መገደዷንና በዚህም የአዕምሮዋ ጤንነት ዕለት ተዕለት እየተቃወሰ መምጣቱን ተረድቻለች። እስቲ አስቡት ፍጹም ጤነኛ ለሆነች ሴት፤ በየጊዜው ሐኪሞችዋ እየመጡ፤ «አንድት ነን? አሁን ተሻለን? መድሃኒቱን በሚገባ እየወሰድሽ ነው?...?» የሚሉ አስልቺ ጥያቄዎችን ማስተናገድ ምን ያህል መራር ሊሆንባት እንደሚችል። ምናልባትም እነዚህ ሰዎች በሀገራቸው ሳሉ ጥበቅ ሃይማኖተኛና ይህንንም ስህተት የፈጸሙት ከአንድ በላይ እንደማይደግሙት ወስነውና ለዚህም በንስሃ እንደሚቀርቡ አስበው ሊሆን ይችላል። እየዋለ ሲያድር ግን ውስጥነቱ እየተረሳና እየተዘነጋ፤ እንደውም «ነገራቸው

1 «ዘዴና ጥበብ» የተለያየ ሊሆን እንደሆነ ሀገሩ መንግሥት ፍላጎት ይቀያየራል፤

አንዳይሳካ» የሚቃወማቸውን አጋንንት አምርረው መገሰፅና ማስገሰፅ ሊለማመዱ ይችላሉ። ሳም ባልዋለበት ኩባት ለቀማ ማለት እንግዲህ ይህን ነው መነኩሴው አሉ፤ በአንድ የጾም ወቅት እንቁላል በጣም ያምራቸዋል ያሉት ጥ ውስጥ በመሆኑ ጢስ ቢያጤሱ ሁሉ ሰው የሆነ ነገር እያበሰሱ መሆኑ ሊያውቅባቸው ሆነ፤ እናም እንቁላልዋን አንደት ጠብሰው መብላት እንደሚ ሲያውጡና ሲያወርዱ ይቆያሉ፤ በመጨረሻም አንድ አሳብ ይመጣላቸዋል እንቁላልዋን ማንኪያ ላይ አድርገው በጣፍ መብራት እያገላበጡ መጥበስ። እጅግ ትዕግሥት ቢጠይቅም የሚከፍሉትን ዋጋ ከፍለው ያማራቸውን እንግዲህ ከአፋቸው ለማድረስ ትጋታቸውን ተያያዙት። በዚህ መኻል የገዳሙ አበጽ ድንገት ይደርስባቸዋል። እኚህ አበጽኔት ደግሞ «የበቁ» የሚባሉ ናቸው፤ እ «አባ ምነው? በጾም፤ እንቁላል?» ቢሏቸው መነኩሴው ደንገጠው «ምን ላድርግ ሰይጣን አስቶኝ እኮ ነው» አሏቸው። አበጽኔቱ ዞር ብለው ቢመለከቱ በ መነኩሴው አጠገብ ቆሞ ተመለከቱት፤ አስተያየቱም መገረምና መ የተሞላበት ነበር፤ ወደ እርሱ ዞረው «አንተ! ለምን ነው ያሳትካቸው?» በ ሲጠይቁት «ኸረ አባ እንኳን ሳስታቸው እኔ ራሴ ያለ ዛሬ እንዲህ ዓይነት እን አጠባበስ ተመልክቼ አላውቅም» በማለት መለሰላቸው ይባላል።

ይህንን ያልኩት፤ አንዳንድ ጊዜ በራሳችን ጥፋትና ስህተት፤ በኃጢአት ወደ መፍትሔውም ንስሃ ሆኖ ሳለ፤ የተለያ የማምለጫ ምክንያቶችን በማቅረብ «ሰ አሳተኝ» ወይም «አስቶኝ ነው» ማለት የትም አያደርስንምና እንመለስ፤ ለ ፊልጌ ነው። ምንም እንኳን ሰይጣን የወሸት ሁሉ አባትና ክፉ ነፍስ ገዳይ ቢ እኛ መንደርደሪያ ካልሰጠነው በቀር በውስጣዊ ማንነታችን አንዳች የማ አቅም የለውም። ወሸት መዋሸትና በወሸት መኖር ደግሞ ለእርሱ በሕይወ እንዲፈነጭ ፈቃድ የመስጠት ያህል ነፃነትን ያሳናጽፈዋልና ስለዚህ በዚህ ጌታ ዐርነት እንዲያወጣን ተግተን መጸለይና ንስሃ ገብተን መመለስ ይገባናል።

በተጨማሪም እግዚአብሔር በወሸተኞችና በወሸት ላይ ያለው አቋም ምን ጠንካራ እንደሆነ ለመረዳት የዮሐንስ ራዕይ የመጨረሻ ሁለት ምዕራ መመልከት ብቻ በቂ ይሆንልናል። በነዚህ ክፍሎች በግልጽ እንደሚነበበው የ ኃጢአት በሰው ዓይን ገዝፈውና ተልቀው ከሚታዩ ትላልቅ ኃጢአቶች የተፈረጀ ከመሆኑም ሌላ፤ አድራጊዎቹ ወይም ወዳጆቹ ፍፃሜአቸው እጅግ ሊሆን እንደሚችል የሚያስጠነቅቅ ነው።

ነገር ግን ፈሪዎች፤ ሕመንዘርቶች፤ አስማተኞች፤ ጣፃት አምሳኪዎች፤ ውሸተኞች ሁሉ ፈንታቸው በዲንና በአሳት ባሕር ውስጥ መጣስ ይሆናል። ይህም ሁለተኛው ሞት ወደ ሕይወት ዛሬ ለመድረስ ሥልጣን እንዲኖራቸው በደጃቸዋም ወደ ከተ

፤ ለአንዳንድ ዓይነት ሰዎች ይህ ዓይነት ማዕረግ/ሰው/ የሚሰጠው ከሌላው ሰው በተለየ ክብር ዘመን በጾምና በፀሎት በአምላክ ፊት በመቅረብ ለዩ ብቃት እንዲተዋል ተብሎ ስለሚታመንባቸው ነው ሰዎች የበቃታቸው እንዴ መገለጫ ሰይጣንንም ሆነ ቅዱሳን መላእክትን በሥጋ ዓይኖቻቸው መቻላቸው ነው ይባላላቸዋል። «የበቁ» የሚለውን በትዕምርተ ጥቅስ ውስጥ ያኖርኩት ነገር ሙሉ ከመጽሐፍ ቅዱስ አሳብ ጋር ስለሚጋጭ ነው። ለማንኛውም ምላሴው ትልቅ ትምህርት የሚሰጥ ነው።

እንዲገቡ ሰብሳቸውን የሚያጥቡ ብፅላን ናቸው። ውሸዎች፤ አስማተኞች፤ ሲሰኛዎቻቸው ነፍስ ገዳዮችም፤ ጣፃትንም የሚያመሰክሩት ውሸተኞችም የሚወዱና የሚያደርጉ ሁሉ በወጪ ስሉ።/ሪዕ21:8/ ሪዕ.22:14-15:ሐ.መ.ት/

በመጨረሻው ዘመን፤ የሰዎች ባህርይ እጅግ የተበላሸ ገጽታ ሊኖረው እንደሚችል መጽሐፍ ቅዱስ በተደጋገሚ ያስገነዘበው እውነት ነው። ከእነዚህ መገለጫዎች መኻከል አንዱ ደግሞ የሰው ልጆች ከዳተኝነት ነው።/2ጢ.ጥ3:3/ እኛም ዕድሉን አግኝተን በየፍርድ ቤቱ ለጥቂት ሰዓት ብንቀመጥ ሰዎች ምን ያህል በክፉው እንደታሰሩ፤ በድፍረት ከሚዋሹት ውሸታቸውና ከዳተኝነታቸው ለመገንዘብ እንችላለን። ለነገሩ ጌታ ኢየሱስን ለማስያዝ፤ ለማስወንጀልና ለማስገደል የአይሁድ የሃይማኖት መሪዎች መሠረታቸው ውሸት አልነበረምን? ይህንን ሲያስደርጋቸውና ከእነርሱ ጎን ቆሞ ሲያግዛቸው የነበረው ደግሞ የወሸት አባት የተባለው ሰይጣን ነው።/ማር14:45:ማቴ28:12:5/ ይሁን እንጂ ምንም እንኳን የዚህ ዓለም ገዢ የሆነ ሰይጣን ወደ ጌታ ኢየሱስ ቢመጣም፤ ደግሞም መከራና ስቃይ ቢያደርስበትም በእርሱ ላይ አንዳች ሥልጣን እንዳልነበረው ጌታ ኢየሱስ ተናግሯል።/ዮሐ14:30/ እኛም ብንሆን ኑርአችን በእግዚአብሔር ቃል ላይ ሲመሠረትና በእውነት ስንመላለስ ሰይጣን ምንም ዓይነት ክፍተት በሕይወታችን ሊያገኝ አይችልም።

መሐላ እውነተኛነትን ለማረጋገጥ የሚደረግ ልማድ ወይም ሥርዓት ነው፤ ጌታ ደግሞ እውነተኛነታችሁን በመሐላ ሳይሆን በኑር አድርጉት አለን። «ብው በመሐላ እውነተኛነቱን እንዲያትም አሰፈላጊ የሆነው ውሸት አለመዋሸቱን ለማረጋገጥ ስለሆነ፤ እናንተ በእውነተኛነታችሁ ብቻ በመታወቅ ያለ መሐላ እውነተኛነታሁን አረጋግጡ» ሲል ለደቀ መዛሙርቱ አበክሮ አስተማረ።

በብሉይ ኪዳን መፅሐፍ ያስፈለገበት ሲላው ምክንያት ፤ ስስገዚአብሔር ወደም ሰሰው የገቡትን ቃዕ ወደም ስስት ስመደደም ስንደማረጋገጫ ስንዲሆን ነው። ይሁን እንጂ መሐላው፤ ሰውን ከማስገደድ ውጪ ቃሉን ለመጠበቅና ለማጽናት አንዳችም ኃይል ወይም ተጨማሪ ጉልበት ሊሰጥ አይችልም ነበር። እኔ እንደማስበው ጌታ ይህንን የጥንት ሥርዓትና ትምህርት የሸረበት ምክንያት አይሁዳውያኑ መሐላቸውን ካለ እግዚአብሔር ስም በማቅረብ ጥንታዊ ይዘቱን እንዳይለቅ ሲያሸምነውት ስለተመለከተ ነበር። በምንባቡ ላይ በግልጽ እንደሚታየው አንዴ በሰማይ፤ አንዴ በምድር፤ አንዴ በኢየሩሳሌም፤ ሌላ ጊዜ ደግሞ በራሳቸው በመማል ይመለከቱላቸዋል። ይህንንም የሚያደርጉት «መሐላህን በእግዚአብሔር ስም ካደረግኸው በቀር አይያዝም» ከሚለው ትምህርታቸው በመነሳት ነው። ይሁን እንጂ በኢየሩሳሌምም ማሉ፤ በሰማይ በምድር እንዲሁም በራሳቸው፤ እነርሱ ያላወቁት ነገር ያው ዞር ዞር በሰማይ አምላክ በእግዚአብሔር መማላቸውን ወይም በቃላቸው መታሠራቸውን ነበር።

ያዕቆብ፤ ደግሞ ወደ ፊት ስለምናስበውና ስለምናቅደው ዕቅድ ያለንን የልብ ዝንባሌና አሳብ ይፈትሻል፤ ይህም በራሳችን ጉልበትና ኃይል እንደምናደርገው ሁሉ ነገ ወይም ተነገ ወዲያ ይህንንና ያንን እናደርጋለን፤ ብለን የምናቅደውን ሁሉ የሚቃወም ነው። በመሠረቱ በያዕቆብ መልዕክት ውስጥ የሰው ልጅ ለነገሩ ብሉ

ክፍል ፩ ስታቲዩት

ጌታ ክፍውን አትቃወሙ ሲል ምን ማለቱ ነው? በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ሰይጣንና በዚህ ዓለም ያለ ማንኛውም ፍትሕ የሳይለው ነገር ሁሉ ክፉ ተብሎ ተጠቅሷል። ታዲያ “ሰው ክፉ ሲሠራ እያየን በቸልተንነት እንመልከት? ወይንስ ሰይጣን እንደ ልቡ ቢሆንና በሳምን ቢያደራስ ሳንቃወመው እንለው?” የሚል ጥያቄ በአንዳንዶቻችን ውስጥ ማጫኔ አይቀርም። በእርግጥ ጌታ ኢየሱስ በዚህ ክፍል የተናገረው ሰዎች በእናንተ ላይ ለሚያደርሱባችሁ ክፉ ነገር ብድር ለመመለስ በበቀለኝነት ስሜት ተነስታችሁ አንዳች አታድርጉ ነው። እንደ ክርስቲያን ሰው ሰዎች ክፉ ነገር ሲያደርሱብን መመለስ የሚገባን በመልካምና በበጎ ነገር ብቻ ነው። ይህም ደግሞ ክርስቲያኖች ከጌታ ዘንድ የተሰጣቸው የሕይወት መመሪያ ነው። ምንም እንኳን ይህ ዓለም ከልጅነታችን ጀምሮ ያስተማረን በቀለኛና ክፉ እንድንሆን ቢሆንም የጌታ ትምህርት ከዚህ ይለያል።

በጣም ልጅ ሳለሁ የነበረኩት ልጅ የሆነች የዕድሜ እኩያዬ፤ ሁላችንም እያለቀሰችን ወደ ቤት እገባ እንደነበር አስታውሳለሁ። ታዲያ አንድ ቀን አሁን በሕይወት የሌሉት አያቱ «አንተ ወንድ አይደለህ! በሴት እየተመታህ እያለቀሰህ እንዴት ትመጣለህ!» በማለት ገሰፁኝ። እኔም «ወንድ አይደለህ!» የሚለው ቃል በልቤ የቀረልኝ ይመስለኛል፤ ምክንያቱም ከዚያን ቀን ጀምሮ እያለቀሰች ወደ ቤቴ የምትገባው የነበረታችን ልጅ ሆና ተገኝቶና ነው። ሁላችንም ብንሆን በዚህ ዓይነት ባህልና አመለካከት ውስጥ ያደግን ከመሆናችን አንፃር ይህን የጌታ ትምህርት እውነት ለመቀበል ምን ያህል ከባድ እንደሚሆንብን ለመረዳት አስቸጋሪ አይደለም። ከዚህ በኋላ የተዘረዘሩት ምሳሌዎችና በውስጣቸው ያለው አሳብም የትምህርቱን ጥልቀት የበለጠ ያነሱታል።

ቀዳሚ ጉንጥህን በጥፈ ሰሚመታህ ሁለተኛውን ስድስት

ከሰው ጋር አብረን ስንኖር ብዙ ዓይነት አጋጣሚ ሊከሰት ይችላል። ስለዚህም ብዙ ጊዜ ሁላችንም መሆን የምንፈልገው በተቻለ መጠን ጥሩ ከሚባሉ ወይም ከሆኑ ሰዎች ጋር ነው። ጥሩ የሆኑ ሰዎች ምንነት ደግሞ በእኛ ሲተረጎም «ለእኛ ቅን የሚያስቡና በምንም ዓይነት መንገድ ቢሆን ሊገዱን የማይችሉ» ማለት ሊሆን ይችላል። ዳሩ ግን እግዚአብሔር ከእንደዚህ ዓይነት ሰዎች ጋር ብቻ እንድንሆን አልፈለገም። ጩው ለምድር፤ ብርሃንም ለዓለም መጠበቃቸው ምክንያቱ ልዩነትን ለማምጣት ነው።

በመቀበል ስስቸጋጌ ቢሆንብንም፤ የሰው ጥሩነት የሚታወቀው፤ ስርሱ ከፋ የሚላቸው ሰዎች መሻከሩ በቅርብ መገኘት ሲቸገሩ ብቻ ነው። እነዚያ ሰዎች ደግሞ እየነካከሩ ውስጡ የደበቀውንና የሸሸገውን ጥሩነት ሁሉ ይጠቀሙበታል። በእርግጥ ሰውየው ጥቂት ጥሩነት ብቻ ካለው ማለትም /ጥቂት ፍትር፤ ጥቂት ትዕግስት፤ ጥቂት ደግነት፤ ጥቂት በጎነት...ሊሆን ይችላል/ ቶሎ ተስፋ ቆርጦ አጸፋውን ለመመለስ ይገደዳል፤ የዚያኑ ያህል፤ እነዚህ ነገሮች በብዛት ካሉት የበለጠ ጥሩነቱ እየተገለጠ ለእነርሱ የክርስቶስን ሕይወትና የኑሮን ደረጃ በግልጽ ማሳየት ይጀምራል።

ብዙ ክርስቲያኖች ግን እንደዚህ አይደለንም፤ ብል ያጋነንኩት አይመስለኝም። የሚያሳዝነው ደግሞ አንዳንዶቻችን የምናምነው እንኳ ሳይቀር መሆን የሚገባንን ሳይሆን ይህ ዓለም ያስተማረንን መሆኑ ነው። ከዚህም የተነሳ ስንስት እንኳ መሳታችንን ስለማናውቅ ንስሃ ገብተን ለመመለስ መንገዱ ከእኛ በጣም ርቆ ነው ያለው። እስቲ የጌታን ቃል እንይ፤ «ሰንደ ሰው ቀኝ ገንጥህን በጥፈ ቢመታህ ገራውን አዘርስት» ማለት፤ አንድ ሰው በሆነ ነገር ሲጎዳህና ተመልሶም ሊጎዳህ እንደሚችል እያወቅህ እንኳ አትራቀው ይልቁኑ በቅርቡ ተገኝ፤ ደግሞም አትጥላው፤ ይልቁኑ በዚያ ፈንታ ውደደው ማለት ነው። በተጨማሪም አካላዊ ጥቃት ሲያደርሱብህም ሆነ ሥነ ልቦናዊ ጫና ሲፈጥርብህ ሁኔታውን ማየት የሚገባህ ከእግዚአብሔር ከብር አንፃር እንጂ ከአንተ አንፃር መሆን የለበትም ማለት ነው።

ይህ ማለት ግን አንድ ሰው ድንገት ተነስቶ ቀኝ ጉንጫችንን በጥፈ ቢመታህ ገራችንንም አዙረን “በል እንገዳህ ጠፍጥፈኝ” እንበል ማለት አይደለም። ቃሉ የሚለው በቀለኛነትን በማስወገድ፤ ብድርንም ባለመመለስ የክርስቶስን ትምህርትና ፍትር በተግባር እንግልጥ ነው። በሕጉ መሠረት አንድ አይሁዳዊ ይህ በደል ቢደርስበት የሚያደርግው ምንድን ነው? መልሱ በጥፈ ያቀምሰዋል። በዚህም ነገሩ ይበልጥ ይካረርና በቀላሉ ሊያልፍና ሊቆም የሚችለው ነገር ማለቂያ ወደሌለው ጠብ ውስጥ ሊገባ ይችላል። ዳሩ ግን ይህንን ያደረገበት አንድ ሮማዊ ሰው ከሆነ ምንም ለማድረግ ስለማይችል ወይም አቅሙ ስለማይፈቅድለት ያለው ዕድል ለበቀል የሚመቸውን ዘመን በተስፋ እየናፈቀ ቂሙን በውስጡ ቋጥሮ መጠበቅ ብቻ ነው። በወቅቱ እስራኤላውያን በሮማውያን ቅኝ ግዛት ስር የነበሩ ሲሆን የሮም መንግሥት ሕግ ደግሞ ሙሉ ለሙሉ ተፈጻሚነት ነበረው፤ ነገር ግን አብዛኛዎቹ የሮማውያን ሕግ ራሳቸውን በተጋነነ ሁኔታ ተጠቃሚ የሚያደርግና በሌሎች ቅኝ ተገዢዎቹ ላይ ያንኑ ያህል መከራን የሚያበዛ ነበር። ይህም ትምህርት መተርጎም የሚገባው ከዚህ አንፃር እንደሆነ ማስታወስ እወዳለሁ።

ወደ እኛም ዘመን ስንመጣ አንዳንድ ማድረግ እየቻልንና መብታችን እንደሆነ እያወቅን እንኳ ስለ ጌታ ስንል የምናልፈው ብዙ ነገር ሊኖር እንደሚገባ ያስገነዝበናል። ዳሩ ግን ዛሬ ይህ ባለመሆኑ ምክንያት ጠብና ጥላቻ፤ ቂምና በቀል ለብዙ ሰዎች ቅርብ ሆነው ይገኛሉ። አንዳንድ ታክስ ውስጥ ሰዎች፤ በአምስትና በአስር ሳንቲም ምክንያት ሕይወትን እንኳ ሊያሳልፍ ወደሚያስችል እብ ውስጥ ድንገት ገብተው ስናይ፤ «ምነው ያኛን አምስት ወይም አስር ሳንቲም እኔ ከፍቼ ይህንን ጠብ ባቆመው» ብለን ማሰባችን አይቀርም፤ ነገር ግን የሰዎች ፍላጎት ከሳንቲሚ ይልቅ የክብር ጉዳይ ስለሚሆን፤ ጸቡን እንዲህ በቀላሉ ማቆም የማይቻል ነው። የጌታ ደቀ መዛሙርት ግን አንዳንድ ቢጎዱም፤ እንኳ ራሳቸውን መስዋት በማድረግ መኖር እንደሚጠበቅባቸው ከዚህ ገለጣ ለመገንዘብ እንችላለን።

**እንዲከሰህ እጅ ጠባብህን እንዲወስድ ሰሚወድ
መገናኛሪያህንም ደግሞ ተወስኑ።**

በአይሁድ ሕግ አንድ ሰው ዕዳውን ለመክፈል ቢቸግረው በተበደረው ገንዘብ ፈንታ ከውስጥ የለበሰውን ልብስ አውልቆ ለባለ ዕዳ መስጠት ይጠበቅበት ነበር። ነገር ግን ሕጉ ከላይ የለበሰውን ልብስ እንዲሰጥ አያስገድደውም። ጌታ ግን ለሰውየው ሕጉ ከሚፈቅድለት በላይ እንኳ ለመስጠት አታፈግፍግ፤ ነው የሚለው። ይህንን ለማድረግ ደግሞ ራሱን ዝቅ ማረድግ ወይም ራሱን ማግረድ ይጠይቃል። የጌታ ትምህርትም ዋና ዓላማም የእርሱ ዳቀ መዛግብርት ፍጹም እነነታቸውን እንዲጥሱ ነው። በተጨማሪም ሰዎች የራሳቸው በሆነ ነገር እንኳ ክስ ቢመሠረትባቸው ያንን ለማስመለስ ወይም የራሳቸው ለማድረግ መከራከር ወይም ሙግት መግባት የለባቸውም የሚለውን አሳብም ለማስረዳት የተጠቀመበት ምሳሌ ነው። ይህንን ቃል ከሮማውያኑ ጋር ባላቸው ግንኙነት አንፃር የተመለከትነው እንደሆነ ያላቸው ብቸኛ አማራጭ ነገሩን በፀጋ ተቀብለው መፈጸም ብቻ ነበር፤ ምክንያቱም ቢከሱም ሆነ ቢከሱሉ የሚፈረደው በእነርሱ ላይ ስለነበረ ነው። ይህ ማለት ግን ስህን ባለው ዘመን ስግዳቱን በሰበሰቡ ሁኔታ የተዘረዘሩትን ገንዘብና ንብረት በማስመለስ ወደ ፍትህ ስላላት ዘንድ መሄድ ጋጠሟት ነው፤ ማለት ሳይሆን ይቸሳሉ፤ ነገር ግን የጌታ ፀጋ ቢበዛልን እንዲያ እንኳ ተበድለን ሳለ ነገሩን በምህረት ማለፍ ከቻልን ወይም ከልባችን ይቅር ብንል ደግሞም ጌታ የሚወደው የቱ እንደሆነ ፈትነን ብናውቅ በረከቱ በሰማይም በምድርም ብዙ እጥፍ እንደሚሆን ጥርጥር የለንም።

ታላቁ የእምነት አባት ይስሐቅ በገራሮ ሲኖር ሳለ እግዚአብሔር በሀብት እንደባረከው አይተው ፍልስጤማውያን እጅግ ቀነብት፤ እናም አብርሃም ገና በሕይወት ሳለ ቆፍሯቸው የነበሩትን የውኃ ጉድጓዶች ደፈነብት። እንደውም አቤሜሌክ፤ «ኃይለሀ ከእኛ እየበረታ ነውና ለቀህ ውጣ» አለው። በዚህም ምክንያት ያንን ቦታ ትቶ በሸለቆው ደግሞ ሰፈረ፤ አብርሃም ቆፍሯቸው፤ ፍልስጤማውያን ደፍነዋቸው የነበሩትን፤ ሌሎች ጉድጓዶች ደግሞ ቆፈረ፤ ውኃም አገኘ ነገር ግን ከፍልስጤማውያን እረኞች ጋር በዚህም ጠብ ተነሳ። ይስሐቅም ለጉድጓዱ «ዴሴቶ» ወይም «ጠብ» በማለት ስም ካወጣለት በኋላ ትቶት ዞር በማለት ሌላ ጉድጓድ ቆፈረ፤ ያም ሆኖ በዚህኛውም ምክንያት ሌላ ጠብ ተነሳ፤ እርሱም ለጉድጓዱ «ሰጥና» ወይም «ጥላቻ» በማለት ስም ሰጥቶት፤ እልፍ ብሎ ሌላ ጉድጓድ ደግሞ ቆፈረ፤ በዚህኛው ግን ጠብ አልተነሳም ነበርና «እነሆ እሁን እግዚአብሔር ሰፊ ቦታ ሰጠኝ፤ በምድር ላይም እንበዛለን» ቢል ያንን ቦታ «ፎፍቦት» ብሎ ሰየመው።/ዘፍ26:12-22/

ዛሬም ብዙዎቻችን «ፎፍቦት» የሚለውን ቃል በጣም እንወደዋለን። አንዳንዶቻችንም ለአንዳንድ ነገሮቻችን መጠሪያ ሳናደርግው አልቀረንም፤ ነገር ግን፤ ፎፍቦት መብትንና የራሱን ነገር ትት ስዕፍ ማለትን የሚጠይቅ ተግባር መጠኑን መሆኑን ማስተዋዕ ያስፈልጋል። ዓሜቅና ስጥና ወይም መብት ጥላቻ ከፎፍቦት ወይም ከመፈፋትና ከመብላት በፊት የሚቀርቡ ገዢ በረከት ሲሆኑ ይቸሳሉ። ነገር ግን ይህን አውነት ሌላው ቀርቶ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በሚገባ የተረዳነው አይመስለንም፤

ለምን ቢሉ፤ ከግለሰብ ጀምሮ እስከ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ድረስ አልታረቅ ባለ ቅራኔ ምክንያት፤ በቤተ ክርስቲያን ወደ ተናቀ ሽንገዎች እስከ መሄድ ያደረሰን ይህ ቃል ባይገባን ነው እንጂ ሌላ ምን ሊሆን ይችላል ብዬ ላሳብን?

«አንገዳህ እርስ በርሳችሁ ብትጣሉ ከክርስቲያን ማኅበረሰብ ወጪ በሆኑትና በተናቀት ሰዎች ፊት ቀርባችሁ እንዳት ትከሰሳችሁ? እንዲያውም ስኬትን ትገኙ እርስ በርሳችሁ መሟገት በራሱ ወርዶት ነው፤ ይዕቅቡ እናንተ ብትበደሉ አይቻልም?»/1ቆ6:4-7/

**ሣግንም ሰው ስንድ ምዕራፍ ትሂድ ዘንድ
ቢያስገድድህ ዘሰተኛውን ከእርሱ ጋር ሂድ**

በጥንት የሮማውያን ቅኝ ግዛቶች ሁሉ የሚሠራ አንድ ሕግ ነበር፤ ይኸውም አንድ ሮማዊ ወታደር፤ በቅኝ ግዛቱ ያለ ማንኛውንም ዜጋ ጠርቶ፤ የተሸከመውን ዕቃ አንድ ግይል ያህል ተሸክሞ እንዲወስድለት የማድረግ መብት ነበረው። ይህም ትዕዛዝ በእስራኤላውያኑም ሆነ በሌሎች ቅኝ ተገዢ ሕዝቦች በጣም የሚጠላ ሕግ ነበር። ነገር ግን ከጀርባ ያለውን ኃይል በመፍራት ብቻ አይሁዳውያኑ ለብዙ ዘመናት ያለ ፈቃዳቸው ይህንን ሕግ አሜን ብለው ሲገዙለት ኖረዋል። የኢየሱስ ትምህርት ደግሞ፤ ይህንን የሮማውያንን ሕግ ሳይቃረን እንደውም በደስታ ሊፈጽሙት የሚገባ ተግባር ሆኖ ነው ያቀረበው። ይህ ደግሞ አይሁዳውያኑ ጨርሶ የግጥማቸውና የማይቀበሉት ትምህርት ነው የሆነባቸው። በተለይ «ቀነናውያኑ»¹⁰ በፍጹም የሚስማሙበት ነገር አይደለም

በጌታ ትምህርት መሠረት ማንም ሰው በላይ ላይ ገዢ ሆኖ ሳለው የምድር ጌታው በደስታ ከሚገባው በላይ እንኳ ቢሆን ማገልገል እንዳለበት ያመለክታል፤ ትምህርቱ የክርስቲያን እረፍቱ የተመሠረተው በውስጠኛው ማንነቱ እንጂ በውጪኛው ምቹቱ መሆን እንደሌለበትም ያስገነዝባል። «ክርስቲያን መብቱና ጥቅሙ በሕግ፤ በጩታቸው በሚደፈርበት ጊዜ ስለዚህ ነገር በመከራከር ጊዜውን የሚፈጅ ሳይሆን ከግዴታው በላይ እንኳ ቢሆን በማድረግ ለሰዎች ደስታን የሚገልጽ መሆን ይጠበቅበታል።» የሚል ትርጉም ያለው ነው።

ከዚህ አንፃር ወደ ግል ሕይወታችን ስንመጣ መብታችን ስለሆነው ነገር ስንኳ ቢሆን ያን ያህል ስኬት ተከፋካይነት መሆን እንደሌለብን ያስተምረናል። ነገር ግን ብዙ ጊዜ በራሳችን በጣም አፍራሲሁ። በብዙ ቦታዎች የእኔነትና የመብት ጥያቄ ጨካኝነት ያስተጋባል። ትንሿን ነገር እንኳ ለመተው በጣም ነው የሚቸግረን፤ ሁልጊዜ ቅድሚያውን ወይም የአንበሳውን ድርሻ ለመውሰድ መጣጣራችንን ላየ ከዚህ ትምህርት አኳያ እንዴት ሊመዝን እንደሚችል ለመገመት አስቸጋሪ አይደለም።

ይህ ግለት ግን ጭቆናን አለመቀበልና ግፈኞችንም በሰላማዊ መንገድ መታገል ስህተት ነው ግለቱ አይደለም። የትምህርቱ ዓላማም በግል የራሱን ጥቅምና መብት ብቻ ማሳካት ስለሚገባ ስትከፈክ የሚል ነው እንጂ፤ በዚህ መልክ የቀረበ አይደለም።

¹⁰ እነዚህ በተለይ የሮማን መንግሥት በኃይል ለግስወገድ የሚታገሉ ናቸው።
¹¹ ተጥሎ ያለውን ክርስቲያን ከመንግሥት ሕግ አንገር እንዴት ማድረግ የሚለውን ርዕስ ይመለከታል።

ይሁን እንጂ ይህ ትምህርት ስለ መሠረታዊ መብቶችን ሳይቀር ስጥባቂ ተከራካሪ እንዳይሆን የሚያስፈልግ በክርስቲና ትምህርት ዘቅገዝ ሰነድስቲክ ስለመሆኑ የሚነገረውን ስሙነት በተገባዊ እንኖረው ዘንድ የሚጋብዝ ነው። በተጨማሪም ታግለን የማናሸንፋቸው የመብታችን ባላጋራዎች በሚገጥሙን ጊዜ ግዳጃችንን ያላንጻች ማጥራምረም እንድንፈጽመው የሚያበረታታ ነው።

ሰዎች አንድን ሌላ ሰው አስገድድው የሚያሠሩበት ምክንያት በዚያ ደስታ ለማግኘት ሽተው እስከሆነ ድረስ ክርስቲያን ለእነርሱ ደስታ መኖርን እንደ ታላቅ አገልግሎት ሊመለከተው ወይም ሊቆጥረው ይችላል።¹²

ጳውሎስም ቢሆን በጨቋኝ ጌቶቻቸው ስር ለሚማቅቁ የዚያን ዘመን ባሮች ያስተማረው፣ ለጌቶቻቸው በፍጹም ደስታ እንዲታዘዙና በዚህም እግዚአብሔርን እንዲያስብሩ እንጂ እንዲያመፁ ወይም ለነፃነታቸው እንዲታገሉ አልነበረም። ነገር ግን እነዚህ ሰዎች፣ እንታገልም ቢሉ የከፋ ነገርን በራሳቸው ላይ ከማምጣት በቀር የሚፈይድላቸው አንጻች ነገር እንደማይኖር ያውቁታል። ታዲያ ሰዎች በሕጋቸው አስገድድው ደስ የሚያሰኛቸውን በእኛ እንዲያደርጉ መጽሐፉ የሚፈቅድላቸው ከሆነ ስለእግዚአብሔር ክብርና ለሰዎች ሰላላን ፍቅር በፈቃዳችን ማድረግ ከሚገባን በላይ አልፈን ብናደርግ ቅር የሚለን ስለምንድነው?

ባሪያዎች ሆይ፣ ለክርስቶስ አንደምትታዘዙ በፍርሃትና በመንቀጥቀጥ በልባችሁ ቅንነት በሥጋ ገብታችሁ ለሆኑ ታዘዙ፣ የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንደሚያደርጉ አንድ ክርስቶስ ባሪያዎች እንጂ ሰሰው ደስ አንደምትሰኙ ስታይታ የምትገዙ አትሁኑ። ሰሰው ሳይሆን ሰጊታ አንደምትገዙ በትጋትና በበጎ ፈቃድ ተገዙ፣ ባሪያ ቢሆን ወይም ጨዋ ሰው፣ እያንዳንዱ የሚያደርገው መልካም ነገር ሁሉ ከጊታ በብድራት አንዲቀበለው ታወቃሳችሁና።/ሐፈ:6:5-8/

በሚለምንህ ስጥ፣ ከሕንተም ስመበደር በሚወደው ፈቀቀ ስትበሰ

አንዳንዶቻችን «ይህ ዓለም ምን ያህል ራስ ወዳድና ብልጣብጥ እንደሆነ ጌታ ያውቃል። ታዲያ ይህንን የመሰለ ትዕዛዝ ለደቀ መዛሙርቱ ሲሰጥ ምን ማለቱ ነው?» ብለን እናሰብ ይሆናል። ነገር ግን አንድ እውነት አለ፤ ይኸውም ስህን ስኛ ያሰን ነገሪ ሁሉ የእኛ ስለመሆኑ ነው። ስለቀድሞ ስኛ ራሳችን ምንም ስላንበረካለን፤ ነገር ግን ጌታ ሰጠን፤ ይህንን የሰጠንን ደግሞ ከሌሎች ጋር እንድንካፈል ይፈልጋል። ስንቶቻችን ነን ያለንን ከሌሎች ጋር ተካፍለን መኖርን በጌታ እንደተሰጠን አደራ በመቀጠር በዚህ መልካም ሥራ ለመብዛት የምንጓጓው?

ጌታ ኢየሱስ፣ ለሚለምንህ ስጥ፣ ከአንተም ይበደር ዘንድ ከሚወደው ፈቀቅ አትበል ሲል፣ እንደው በየመንገዱ መሥራት እየቻለ በስንፍናና በብልጠት እጁን ለሚዘረጋው ሁሉ ስጥ ማለቱ እንዳይደለ ግልጥ ነው። እንደውም በሌላ ሥፍራ ማንም ሊሠራ የማይወድ አይብላ ተብሎ ተጽፏል።/2ኛ+ሐ.3:10/ ነገር ግን በችግር ውስጥ ሆነው የእኛ ዕርዳታ ለሚያስፈልጋቸው ሰዎች ከንፈር ከመምጣጥ ባሻገር

¹² «ክርስቲያን ከመንግሥት ሕገ እንገር እንዲት መመላለስ እንደሚገባ» የሚለውን ርዕስ ይመለከታል።

ፈጥን ተግባራዊ ምላሽ እንድንሰጥ የሚያሳስብ ቃል ነው። ይሁን እንጂ ይህንን ስናደርግ እኛ ሞልቶልንና ተርፎልን ሳለ ብቻ ሳይሆን ይችላል፤ እንደውም ብዙ ጊዜ ይህ ሊሆን አይችልም። ነገር ግን የቃሉ መንፈስ እንደሚያስረዳው ራሳችንንም ቢሆን ጎድተንና ጨቁንን ለሌላው ግብረና መራራት ይገባናል። የዚህ ድርጊታችን መነሻ አሳብ ደግሞ ሊሆን የሚችለው «በዕንደራህን አንደራህን አድርገህ ወደድ» የሚለው ቃል ነው። ሰዎችን ስንደ ራሳችን ስድርገን መውደድ ስንጀምር ችግራቸው የእኛን ችግር ስለሆነ ስለሚታየን ስንገርግ ስንገርግ፤ ስለያ ግን ተራራን የሚገፋት ያህል ስለችጋሪ ስንደሚሆንብን ሳይታሰም የተፈታ ነው። ሰዎች ከእኛ አንጻች ነገር ሲለምኑንም ሆነ ለመበደር በሚሾበት ወቅትም ድርጊታቸውን እንደ ከባድ ሽኩም ሳንቆጥር በደስታ ማድረግ መቻላችን የክርስቲያንን ሕይወት ጣፋጭነትን ከምንለማመዳቸው መልካም አጋጣሚዎች መኻል አንዱ ነው። ምክንያቱም ከጌታ ሲየሱስ የተማሪነው የክርስቲያን ሕይወት ከራስ ደቂቅ ስለሌላች ደስታ መኖሪ ነው። መጽሐፉ እርሱ «በሰፀጋ ሲሆን ሰላሳናንተ ደህ ሆነ» እንደሚል ያስታውሳል። /2ኛቀር:9/

ክርስቲያን ከመንግሥት ሕገ ስንደር ስንዲት መመላለስ እንደሚገባው፤

እስከ 'አሁን' ያየናቸው ክፍሎች በአብዛኛው ማለት ይቻላል በወቅቱ ከነበረው የርም አስተዳደር ሕግ ጋር በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ሊታዩ የሚገባቸው መሆናቸው አልቀረም፤ ነገር ግን ከብዙዎች ጥያቄ አንፃር ነገሩን ከዚህ ዘመን የመንግሥት ሥርዓት አኳያ መመልከት ተገቢ ይመስለኛል። መቼም እንደ ብዙ መንፈሳዊ ነገሮች ሁሉ ይህም እውነት በቤተ ክርስቲያንና በቅዱሳን መኻከል አመነጋቢና አከራካሪ መሆኑ ይታወቃል፤ ሆኖም የውዝግቡ መነሻም ሆነ መድረሻ «የተኛው ስግዚአብሔርን የበሰጠ ያክብረዋል» ከሚለው ቀኝ ስላብ በመነሳት ስለከሆነ ደረሰ ማናቸውንም መኮነንና መንቀፍ የተገባ ስደደሰም የሚሳ የወፍ ስቋም ስለኝ።

በእኔ እምነት፣ ክርስቲያኖች ከመንግሥት ጋር ባላቸው ግንኙነትና ተሳትፎ መንግሥታዊው ሕግ እግዚአብሔርን ማምለኩን እስካልተጋፋቸው ድረስ በፍጹም ታማኝነት የመታዘዝ ሃላፊነት አለባቸው፤ በእርግጥ በአንዳንድ የመንግሥት አስገዳጅ ሕጎች ምክንያት በግላችን ምቹት ሳይሰማን ወይም ደስ ሳንሰኝ እንችላለን፤ ያም ሆኖ ግን ለምድር መንግሥታት መገዛት አለብን፤ ነገር ግን ለመንግሥት መገዛት ያለብን ራሱ ባወጣው ሕግ መሠረት ነው የሚል እምነት አልኝ፤ ለምሳሌ ዲሞክራሲያዊ መንግሥት ነኝ ብሎ አባገንን ቢሆን፤ ያንንም በሰው ለማስፈጸም ቢንቀሳቀስ ይህንን ድርጊቱን በግልጽ መቃወም ስህተት አለው ብዬ አሳስብም። ዳሩ ግን በግልጽ አባገንን እንደሆነ በሕጉ ቢደነግግና ሕዝብንም የሚጨቅኑ ሕጎችን ቢያወጣ ለእነዚያ ሕጎች መገዛት ይገባል፤ የሚል መረዳት ነው ያለኝ። ስለዚህ ክርስቲያኖች መንግሥትን መመዘን ያለባቸው እንደሚተዳደሩበት ሕግና እንደየዘመኑ ነው።

ለምሳሌ ይህን ትምህርት ጌታ ባስተማረበት ወቅት የነበረው የርም መንግሥትና ይህ መጽሐፍ ለአንባቢ ሲቀርብ በሥልጣን ላይ ያለው የኢትዮጵያ መንግሥት ፍጹም ልዩነት እንዳላቸው መካድ አይቻልም። ወደፊት ደግሞ ከዚህ የተሻለ ወይም የከፋ ሊመጣ ይችላል። ክርስቲያን ግን ስንደ ጌታ ቃዕና በመንግሥት ሕጽ ስንደተፈቀደበት መጠን ያህል መኖር ይኖርበታል ስንደ ከዚያ ማሰብ የበበተም። ብዙ ሰዎች ደህንን ካስመገነዝብ የተነሳ በተሰደዩ ድንጋጌ ያሉ ደመወዝ፤ ስንደንደሽ መንግሥታዊ ጉዳዮች ወደም ገበቲካን በረቁ ሲሉ ስንደንደሽ ደግሞ ከተፈቀደባቸው ዕክ በላይ በመሆኑ ሲሞክሩ ነጭ ስንደተው ስለከመዋጋት ሲደርሱ ስመታዘብ ችለዋል። መቼም እኔ እስከማውቀው ድረስ እስካሁን በምድር የተነሱ መንግሥታት ሁሉ የተለያዩ ሕጎችን በየጊዜው እያሻሻሉ ቢያወጡም «ካልተሰማማውህ በነፍጥም ጭምር ልታወርደኝ ትችላለህ» የሚል «ደግ ሕግ» ያለው ወይም የነበረው መንግሥት ገጥሞኝ አያውቅም፤ ወደ ፊትም የሚኖር አይመስለኝም።

ነገር ግን አሁን ያለው የኢትዮጵያን ወይም የአሜሪካንን መንግሥት ሕግ እንኳ ብንመለከት ለማንኛውም ሰው፤ የፈለገውንና የመሰለውን የመጻፍ፤ የማንበብና የመናገር መብትን የሚያጎናጽፍ ሆኖ ነው የሚታየው፤ በተጨማሪም ሁሉም ሰው በሕግ ፊት እኩል እንደሆነ ያውጃል። ስለዚህ አንድ ክርስቲያን መንግሥት ራሱ በተሰጠው መብቱ ተጠቅሞ መንግሥትንና ባለሥልጣናቱን ቢተኛና ቢነቅፍ ወይም አልፈልጋችሁም ብሎ በምርጫ ቢያወርዳቸው፤ በዚህ ድርጊቱ እንደ ኃጢአተኛና መንፈሳዊነት እንደሳደለው ወይም በማያገባው ነገር ጥልቅ እንዳለ ሰው ተደርጎ መታሰብ የለበትም። ይልቁንም በሰከነ መንፈስና በጸሎት በተቃኘ አስተሳሰብ ለምድራት የሚበጀውን ሰው በቦታው ለማስቀመጥ የሚያስችል ትልቅ ዕድል ነው እንጂ። ነገር ግን ሁሉም እኔን ግራ የሚያጋባኝ ብዙ ክርስቲያኖች ይህንን መልካም ዕድል ችለው ማለታቸው ብቻ ሳይሆን አጋጣሚውን በመጠቀም መሪዎቻቸውን ለመምረጥና ራሳቸውም ለመመረጥ የሚወስኑትን ክርስቲያን ወንድሞቻቸውን የሚቃወሙበትን ምክንያት ነው። እኔ፤ የወንጌል ስገዳገቡትንና በጌታ ፊት ያሰወን መዕከላዊ ነጭነትን የሚያረክብ ሆኖ ስለካደተኝ ድረስ ስንደማንኛውም ዘጋ በዚህ ሥርዓት ውስጥ ማሰብ ከፍተኛ ስለው ብዬ ስላስብኩ። በስርዓጥ ዕንጦንቀቅና ዕንፈራ የሚገባን ስለቅዋ በዚህ ስላብ ከመስጠጣችን የተነሳ በጌታ ካሰን ቅንነትና ንጽሕና ነጽሰን ስንደነገሩ ነው።

በሌላም በኩል አንዳንድ ጊዜ መንግሥታት ክርስቲያናዊ አምልኮና የወንጌል አገልግሎትን በተመለከተ ጨካኝ ወይም አሳሪ ሕግ ሲያወጡ ይታያሉ፤ በዚህ ጊዜ ክርስቲያኖች በፍጹም ትህትናና እግዚአብሔርን ከመፍራት ጋር ለመንግሥታቸው አልታዘዝም ማለት ይችላሉ። በዚህ ምክንያት ደግሞ ሕይወታቸውን እንኳ ሊያጡ ቢችሉም በደስታ ከመሰዋት በቀር አማራጭ የማምለጫ መንገድ ግን የላቸውም። ለአብነት ያህል ዳንኤልንና ከእርሱ ጋር የነበሩትን እነዚያን ወጣቶች ብንመለከት፤ ለእግዚአብሔር የነበራቸው ፍቅርና አክብሮት ለንጉሡ ከነበራቸው አክብሮት እጅግ የላቀ ሆኖ ቢገኝም እስከመጨረሻው ድረስ ለንጉሡ ያቸውን አክብሮት በትህትና ሲገልጹ ነው የታዩት። (ዳን:3 እና ዳን:6)

አንዳንድ ጊዜ የመንግሥት ባለሥልጣኖች ካወጡት ሕግ በተቃራኒ ሲያደርጉና ሲያጠፉ እንደበላላን ፀጋ መጠንና በጌታ ምሪት ከሆነ ደፍረን መገሰጽ እንችላለን።

መጥምቱ የሕንሰን በመጀመሪያ ለእስር በኋላም ለሞት ያበቃው ሄሮድስን «የወንጀምህን ሚስት ማግባት ሳንተ አስተፈቀደህም» በማለቱ ብቻ ነበር፤ (ማቴ14:1-12)

ከዚህ ጋር አብሮ የሚነሳ ሌላው ጥያቄ ክርስቲያኖች በመንግሥት የሥልጣን አካላት ውስጥ እስከምን ድረስ ተሳትፎ ማድረግ ይችላሉ? የሚል ነው። ለምሳሌ፤ የፓርላማ አባል፤ ሚኒስትር፤ ጸኝ፤ ፖሊስ፤ የመከላከያ ሠራዊት አባልና ይህንን በመሳሰለ ኃላፊነትን በሚጠይቅ ሥራ ውስጥ መግባት ይችላሉ? አይችሉም? የሚል ክርክር ብዙ ጊዜ ይደመጣል። ይህ ብቻ ሳይሆን «ከተውኑ ክርስቲያን በመንግሥት ሥርዓት ውስጥ በኃላፊነት ሊሠራ ይገባል ወይ?» የሚል ጥያቄ እንሰማለን።¹³

በቅርብ ጊዜ የእግዚአብሔርን ቃል በአንድ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ካገለገልኩን በኋላ፤ አንድ ወጣት አንዲት ብጣሽ ወረቀት ሰጥቶኝ ሄደ፤ እኔም ታክሲ ከገባሁ በኋላ ሳካት፤ ያ ወጣት ኳስ ተጫዋች እንደ ሆነ ወደፊትም በዚህ ሙያ መቀጠል እንደሚፈልግ ነገር ግን “ከእምነቴ ጋር ይጋጫል” ብሎ ብዙ ጊዜ እንደሚፈራ ተገነዝብኩ። እኔም በሌላ ጊዜ ሳገኘው ማንኛውም ሥራ በአግባቡ ካልተያዘ ለክርስትና ሕይወት ችግር መፍጠሩ እንደማይቀርና ዋናው ነገር ሥራችንን ሁልጊዜ ከእግዚአብሔር ቃል አንፃር እየመረመርን በጥንቃቄ ልንጓዝ እንደሚገባ ነገርኩት። በተጨማሪም፤ ሰው ነጋዴም ሆኖ፤ አስተማሪም ሆኖ ወይም ሐኪም በማሥተዋል ሥራውን መሥራት ካልቻለ ሥራው ሊያጠፋው እንደሚችልም ጨምሮ አስገነዝብኩት።

በብዙ ቦታዎች ክርስቲያኖች የዚህችን ሀገር ችግር ለመፍታት የሚችሉ መልዕክተኞች እንደሆኑ ሲነገር ይሰማል። ብዙ ክርስቲያኖችም ለዚህች ሀገር ለውጥ የሚመጣው በተቀቡ የእግዚአብሔር ሰዎች ብቻ እንደሆነ ያስባሉ። እኔም እራሴ በብዙ መድረኮች ይህንን ነገር መናገሬን አስታውሳለሁ። ነገር ግን ብዙዎች ዛሬም ድረስ “ፖለቲካና ኮረንቲ በሩቁ” እንዳሉ ናቸው። ታዲያ እነዚህን ነገሮች ግስግማት የሚቻለው አንዲት ነው? በእርግጥ የዚህች ዓለም ማንኛውም ዓይነት መዋቅር¹⁴ ለእውነተኛ ክርስቲያኖች ጨርሰው፤ የሚሰማማ አይደለም። አንዳንድ ጊዜ ነጋዴ የሆኑ ወዳጆቹን ስመለከትና ከዚህ ዓለም የኑር ሥርዓት የተነሳ በጽድቅ ለመኖር ያለባቸውን ምጥ ሳስተውል ነጋዴ መሆንን ለማንም አልመንኩም፤ ነገር ግን መልሼ አባሪ ትክክል እንዳልነበር እገነዘባለሁ። «እንግዲህ ከዚህ አንፃር ክርስቲያኖች በእነዚህ የሥልጣን አካላት ውስጥ ገብተው የኃላፊነትነት እርካብ ቢጨብጡ ምን ማድረግ ይኖርባቸዋል?» ብሎ መጠየቅ ተገቢ ነው፤ የሚል እምነት ቢኖረኝም፤ ነገሩ ሚዛናዊና ጽንፈኝነት ያልተጠናወተው እስካልሆነ ድረስ አደጋው የዚያኑ ያህል አስፈሪ ሆኖ ይታየዋል።

ማንኛውም ሀገር የራሱ ሕግ መንግሥት አለው። የእግዚአብሔር ቃል መጽሐፍ ቅዱስ/ ደግሞ ክርስቲያኖች መንግሥታት ለሚያወጡት ሕግ ተገዢ እንዲሆኑ አጥብቆ ይመክራል። በአንፃራዊ መልኩ ከሌላው ዘመን ጋር ሲነፃጸር በዚህ ዘመን፤

¹³ መጥምቱ ቢሆን በዚህ ዓለም እስከተገኘ ድረስ በፖለቲካው ሥርዓት ውስጥ ተተካኝ ተሳትፎ ሲኖረንም ባይኖረንም ከተጸዕናው ግን ግምስጥ እንደማይቻል ያጠናል።
¹⁴ System

በብዙ ሀገሮች ያለውና የተገለጠው መንግሥታዊ ሕግ ለእግዚአብሔር ልንሰጠው ከሚገባው አምልኮ ጋር ያን ያህል የሚጋጭ ነገር አይታይበትም፤ ለሰዚህም ቢያንስ ተገልጦ የሚታየው የሕጉ ክፍል ለክርስቲያን ያን ያህል አስጨናቂ አይደለም ለማለት ይቻላል። ይሁና ክርስቲያን ሁልጊዜም ቢሆን በንቃት ግስተዋል የሚገባው በሰጠር የሚሠራው የክፉው አሳብ ወይም ዓላማ ምን እንደሆነ ነው።

«ነፍስ ሁሉ በበላይ ሳትሆን በሰጠር የሚገባው ነፃነት በቀር ሥልጣን የሰጠና ያሉትም በሰጠር የሚገባው የተሾመ ናቸው። ለሰዚህ በሰጠር የሚገባው የክፍል ለክርስቲያን ሥርዓት ይቃወማል የሚቃወሙትን በረሳቸው ላይ ፍርድን ይቀበላሉ። ገዢዎች ሰነዱ አድራጊዎች አንዱ መሰከርም ለሚያደርጉ የሚያስፈራ አይደሉምና። በሰጠር የሚገባው አንዳትፈረ ትወዳለህ? መሰከርን አድርግ ከክርስቲያን ምሥጋና ይሆንልህ ለመሰከር ነገር ሰነዱን የክፍል ለክርስቲያን አገልጋይ ነውና።» (ዮሐ 13:1-4)

እውሉስ ከላይ የተጠቀሰውን መልዕክት በ57 ዓ.ም ገድሞ ከቆርንቶስ ሆኖ ለርም ክርስቲያኖች ሲጽፍ በርማውያን ባለሥልጣናት በእርሱና እንዲሁም በሌሎች የርም ክርስቲያኖች የደረሰውንና ሊደርስ ያለውን ግፍና መከራ ሳይረዳው ቀርቶ አይደለም። ነገር ግን ግንኙነትም ሰው ለባለ ሥልጣናት መገዛት አለበት። ለባለ ሥልጣናት ሥልጣንን የሚሰጥ ራሱ እግዚአብሔር ነው። አንድ ሰው የባለሥልጣንን ሥልጣን ቢጋፋ ወይም በእነርሱ ላይ ቢያምጽ ያመፀው ወይም የተቃወመው የእግዚአብሔርን ትዕዛዝ ነው። የባለ ሥልጣናትም አስፈሪነት ለመፀዋችና ለክፉዎች አንዷ መልካም ለሚያደርጉ አይደለም። አንዳንድ ጊዜ አስጨናቂ የሚመስል ሕግ እንኳ ቢያወጡ ለእግዚአብሔር ያለውን አምልኮ እስከልተጋብት ድረስ ክርስቲያን ሊተገብራቸውና ሊታዘዝቸው ይገባዋል። ጌታ «አንድ ሰው አንድ ምዕራፍ ትሃድሳት ዘንድ ቢያስገድድህ ሁለተኛውን መምርሰት» ያለውን ልብ ይሏል።

ምንም እንኳ አንዳንድ ጊዜ ባለ ሥልጣናት በክርስቲያኖች ላይ እጅግ የከበደ ቀንበር ቢጭኑም፤ ለእነርሱ ላለመታዘዝ ግን ይህ ምክንያት ሊሆን አይችልም። በሌላ አንፃር ስናየው ደግሞ ባለ ሥልጣናት ለመልካም ነገር ያገለገሉ ዘንድ ከእግዚአብሔር የተሰጡ የሕዝቡ አገልጋዮች ናቸው። ሰይፍም የሚታጠቁት በከንቱ ሳይሆን ከፋ አድራጊውን ለመበቀል የእግዚአብሔር አገልጋይ ስለሆኑ ነው። ክርስቲያን ግን ስለቁጣቸው ፍራጅ ብቻ ሳይሆን ስለ ገሊና ብሉ ሊገዛቸው ይገባዋል። ስለዚህ «ነገር ለሚገባው ገብርን ቀረጥ ለሚገባው ቀረጥን መፈራት ለሚገባው መፈራትን ከብር ለሚገባው ከብርን መስጠት ይገባል።» (ዮሐ 13:4-7)

ዳሩ ግን ብዙ ጊዜ ባለ ሥልጣናት ላወጡት ሕግና ለመንግሥታቸው ታግኞች አይደሉም። የዓላ ግማቱ ከእናቱ እንዲሉ አንዳንድ ጊዜ እንደውም ከላይ ጀምሮ እስከታች ድረስ በከፋ አስተሳሰብ ተጠፍረው ሕዝቡን ሲያገላሉና ሲበድሉ ይታያሉ። በብዙ ቦታዎች ችግሩ የሕጉ ሳይሆን ሕጉን ለማስፈጸም በቦታው የተሾሙት ሰዎች እንደሆነ በግልጽ ለማየት ይቻላል። ከዚህ የተነሳ በርካታ ሰዎች መንግሥታቸውን ሲያግርሩና አንዳንዶችም ሰይፍን አንስተው ቢያምፁ ይታያሉ። ክርስቲያኖች በዚህ ጊዜ ማስተዋል ያለብን ያ ሕግ በራሱ ጥሩ ሆኖ አፈፃፀም ላይ የተሰጠበትን ምክንያትን ነው። ያለ ጥርጥር እውነተኛ ሰዎች በዚያ ስፍራ ተገኝተው ቢሆን ኖሮ ይህ ግፍና በደል እንደማይደርስ መናገር እንችላለን።

ስለሆነም ስፍራው በአፋጣኝ በእውነተኛና ታግኝ እንዲሁም ትን የሕዝብ አገልጋዮች መያዝ አለበት ብለን እናስባለን። ችግሩ ግን እነዚያ ሰዎች የት ይገኛሉ? የሚል ነው። ለምሳሌ ያህል ይህን ጽሑፍ ጸሐፊው ሲጽፍ በኢትዮጵያ ውስጥ ያለው መንግሥት ደጋግሞ ስለ ታግኝነትና ያለ አግባብ መበልፀግ ወይም መስና ሲደሰኩር ለመስግት ችሏል። ነገር ግን ከጊዜ ወደጊዜ በየመሥሪያ ቤቱ የሚታየው እውነታ ከዚህ ፍጹም በተቃራኒ መሆኑ አስገራሚ ብቻ ሳይሆን አስደንጋጭ ነው። ይህንንም እውነት አንዳንድ ጊዜ ራሱ የፀረ መስና ኮሚሽን ሠርቶ በሚያቀርባቸው የግስታወቂያ ሥራዎችና ድራግዎች ላይ በግልጽ ለመታዘብ ይቻላል። በዚህም አንድ ነገር መገንዘብ ችያለሁ፤ ወይ መንግሥት የሚፈልገውን ዓይነት ታግኝ ሰዎች አላገኘም፤ አለያም የሚባለው ሁሉ ከእንገት በላይ ነው።

ቤተ ክርስቲያን ግን፤ ለዚህ ታላቅ አገራዊ አገልግሎት፤ ምዕምናቿን ግበረታታትና መደገፍ ያለባት ይመስለኛል፤ እኛም ብንሆን በሕግ እውጭው፤ በሕግ አስፈጻሚውና በሕግ ተርጓሚው የመንግሥት አካል ሁሉ አግኞች ጉልህ ስፍራ ሊኖራቸው እንዲችሉ በመቀስቀስና በማስተማር ከትን ጽኑ እስከ ትን የመዝገብ ቤት ሠራተኛ፤ ድረስ የምናይበትን ዘመን መናፈቅ አለብን፤ የዚያን ጊዜ ብቻ ፍትህ አተተን እናለቅስም፤ የዚያን ጊዜ ብቻ በሕዝብ ስም ጥቂቶች የሚበለጽጉባትና የሚከብሩባት ሀገር አትኖረንም። ይህ የእኔ ብቻ ሳይሆን የብዙዎች ህልም ነው ብዬ አምናለሁ።

ታዲያ ክርስቲያን፤ በእነዚህ ኃላፊነቶች ላይ ሲቀመጥ ከክርስትና የገል ሕይወቱ ባሻገር፤ የሀገርን ሕግ መንግሥት የማስፈጸም ታላቅ ታሪካዊ አደራ እንደተቀበለ ሊያውቅ ይገባል። ከዚህም ሌላ በሁሉ ነገር የጌታ ስም እንዳይነቀፍ ጠንቃቃና አስተዋይ መሆን ይኖርበታል። በሌላ በኩል ለሚወስናቸው ውሳኔዎች ሁሉ መሠረት ያደረገው በሥራ ላይ ያለውን የሀገሪቱን ሕግ እስከሆነ ድረስ በምንም ዓይነት መልኩ መላቀቅ ወይም የጥፋተኝነት ስሜት ሊያድርበት አይገባም። ለምሳሌ ጽኑ ሆኖ የተቀመጠ ሰው በሚጻጻበት ሽንገ የቀረበው ሰው በሕጉ መሠረት ያስከሰሰው ወንጀል የሞት ፍርድ የሚያስፈርድበት ሆኖ ቢያገኘውና ሞት ቢፈርድበት እርሱን ነፍስ ገዳይ አያሰኘውም። ምክንያቱም የፈረደበት ሕጉ ነውና። ዲግ ግን የእርሱ ኃላፊነትና በዚያ ቦታ የተቀመጠበት ምክንያት፤ በጥፋተኝነት በጥፋት ተጠባባሪ የሆነ ቅዱስ ሰውነት ብቻ ሳይሆን ከጥፋት ጸሐፊም ቅዱስ እንዲሆንበት እጥፈውና ከገዳት ለመታደግ ስንደሆን መርሳት የለበትም።

አንዳንድ ክርስቲያኖች ግን ከዚህ ዓለም ጋር ያላቸው ትስስር አለቅጥ የተጋነነ ነው። ከዚህ የተነሳ በመንግሥት የሥልጣን ክልል ውስጥ አጋጣሚውን አግኝተው በሚቀመጡበት ጊዜ ለክርስቶስ የሚገባውን ክብርና ሕይወት ለመግለጥ ተነሳሽነት አይታየባቸውም። ከዚያ ይልቅ ለራሳቸው ጥቅም ሲኖሩና የእግዚአብሔር ቃል የሚያዘውን ችላ ሲሉ ይታያሉ። በዚህም የእግዚአብሔር ስም በከንቱ እንዲነሳ ምክንያት ይሆናሉ። ለምሳሌ በቅርቡ በተጓዝቡበት አንድ የገጠር ከተማ ውስጥ ያሉ የመንግሥት ባለሥልጣናት በአብዛኛው «ክርስቲያን ተብለው የሚጠሩ» ቢሆንም ሕይወታቸው ግን እጅግ በጣም የሚያሳፍር ሆኖ ነው ያገኘሁት።

ጊዜ በግል እንደሚኖረው ሰው ጠላት ሊያፈራ የሚችለው ለራሱና ለእኔነቱ ካለው ጥልቅ ስሜትና መሻት የተነሳ ነው። ራሳችንን ለመከላከልና እኔና የእኔ የምንለውን ነገር ላለማስደፈር በምናደርገው አካላዊና ነፍሳዊ ግብፍ የዚያንን ጊዜ ጠላት እናፈራለን። ስንዚህበሁ ደግሞ ዕዲን ወደ ምድር የሳከበት ዋና ምክንያት፣ ስለሃይዘብ የሚገኘውን ሕይወት ለመስጠት ብቻ ሳይሆን፣ ስኞን ገደቡ ዕዲን በስኞ ሕይወት ለማድረግ የሚጠቅም መሆኑን መዘንጋት የሰጠበት የዘላለም ስሜት ነው።

«በሕይወትም ያሉት ሰብ አነርሱ ለሞተውና ለተነሳው አንዲ ወደ ፊት ለራሳቸው እንዳይኖሩ ስለ ሁሉ ሞተ»/2ቀ5:15/ «ሞታችኋልና፣ ሕይወታችሁም በእግዚአብሔር ከክርስቶስ ጋር ተሰውሯልና፣ ሕይወታችሁ የሆነ ክርስቶስ በሚገባበት ጊዜ፣ በዚያን ጊዜ፣ እናንተ ደግሞ ከክርስቶስ ጋር በከብር ትገለጣላችሁ»/ቀሳ3:4/

ይሁን እንጂ አንዳንድ ጊዜ ሰዎች በተለያዩ መንገድ ሊጣሉን ወይም ጠላት ሊሆኑን ይችላሉ። ነገር ግን እኛ ሁልጊዜ ለእነርሱ ወዳጆች ሆነን መቅረብ ይኖርብናል። በተለይም የክርስቶስ አገልጋይና ተከታይ ሆነን ራሳችንን በመፈረጃችን ምክንያት ያለብንውን ብዙ ጠላት በዙሪያችን ማፍራታችን አልቀረም፤ ይህም ስለ እኛ በቃሉ አስቀድሞ የተጻፈ ነው። ሌላ ቀርቶ ለሰው ዋነኛ ጠላቶቹ ቤተሰቦቹ ሊሆኑ እንደሚችሉ ይታወቃል። ጌታ ኢየሱስ ያን ሁሉ መከራ የተቀበለውና የተሰቃየው ለማንም ጠላት ስለ ነበር ሳይሆን ትምህርቱ ብዙዎችን ጠላት አድርጎ ስላስነሳበት ነው። በእርግጥ በቀጣዩ በግላጼ የተናገራቸው ወቅቶች ነበሩ፤ ወደ ቤተ መቅደስ ገብቶ፣ በቤተ መቅደስ ውስጥ የነበሩ የእርግብ ሻውችንና የገንዘብ ለዋጮችን ገበታቸውን ገለባብጧል፤ በዚያ ያሉትን አለቀፋትና እንስሳትንም ፈትቶ ለቋቋሞታል። ይህም የጽኑ ቁጣው መገለጫ ሆኖ ታይቷል። /ማ21:12-13/ ዳሩ ግን ይህንን ሁሉ ሲያደርግ ለሕዝቡ ብርቱ የሆነ ፍቅር ነበረው። ደግሞም የተቆጣው የላከውን የአብን ቁጣ እንጂ፣ የራሱ መብት ስለተነሳ አይደለም።

ለክርስቲያን ጠላቱ ማን? በመጀመሪያ ደረጃ ሰላው በዚህ ምድር ጠላት ስዳጣን ነው። እርሱ የእግዚአብሔር ሥራ በዚህ ምድር በሰው በኩል እንዳይሰሩና እንዳይበዛ ሌት ተቀን ይፍጨረጨራል። ከዚህ የተነሳ በሰው ውስጥ ያለውን የመብት ጥያቄ እየቀሰቀሰ፣ ሰው፣ ከሰው ጋር ተስማምቶ እንዳይኖርና አንዱ በአንዱ ላይ በከፋት እንዲነሳሳ ያደርጋል። የሚያሳዝነው ብዙ ጊዜ ስለ ስዳጣን ስኞሬቱን ስንጂ ስዳጣን በመካከላችን ሲወራ ስለሚወቃችን ነው። ነገር ግን ሰይጣን ከመጀመሪያ ጀምሮ ወደ ሰው የሚመጣው ለሰው ቅንና በጎ አላቢ መስሎ በመቅረብ ነው። ስለሆነም ይህንን መስራት ስላቱን ለመደዳት ወደ እግዚአብሔር በጥቅር መቅረብ ያስፈልጋል።

በሌላም በኩል የሰው ሲሳው ጠላት የራሱ የሰውነት ምኞትና ምኞቱ ነው፤ የሰው ምኞት ሰውን ወደ አላስፈላጊ ቦታ ይመራዋል ዓይኖቹን ከድኖ ያንቀዝቅዝዋል የተመነውን እስኪያገኘውም ድረስ ያባክነዋል። በዚህም ምክንያት ከራሱ ምኞት በስተቀር ለማንም የማያስብና የማይጠነቀቅ ይሆናል። ለሌላው ገድ የማይሰጠውም ሆኖ ይታያል። በዚህም ደጋግሞ የእግዚአብሔርን ሕግ ይቃወማል። «ከራስ በላይ ነኝ» በማለት ጥልቅ የሆነ ራስ ወዳድነቱን ይመሰክራል። እንዲሁም ምኞቱ እርሱ ሌላው ጠላቱ ሆኖ እርሱን ወደ እግዚአብሔር ምኞት እንዳይደርስ

ያደናቅፈዋል። ለራሱ ምኞት ሲል ሌላውን ረገጠ፣ ተረማምዶና ገድሎም ቢሆን ካለበው ለመድረስ ይጣደፋል። ስለዚህም ሰው ሁል ጊዜ እነዚህን ሁለት ነገሮች ከሁሉ ቅድሚያ መስጠትን ይፈልጋል።

ጌታ ኢየሱስ ጠላቶቻችሁን ውደዱ ሲል ሰይጣንን እንዲሁም የራሳችሁን ምኞታችሁንና ምኞታችሁን ግለቱ ነው? ይህም ፈጽሞ ሊሆን አይችልም። እንዲሁም ካሰብን «ሰይጣንና ክርስቶስን ለማስታረቅ ብዙ ይከታታል»¹⁶ ተብሎ አስቂኝ አፈ ታሪክ እንደሚነገርላት ወይዘሮ በአጥል እምነት መከተላችን አይደለም? ዳሩ ግን የጌታ ትምህርት እንደሚያስረዳው፣ ሰይጣን ተጠቅሞባቸው አለያም ሰራተኛው ምኞትና ምኞት ያለቅጥ ተሳታፊው ከመስጠታቸው የተነሳ በስኞ ሳይ ትዳት ሲያደርሱብን የሚመጡትን ወይም ጠላት የሆነንን ሰዎች ሁሉ ስንወደድ ማለት ነው።

የሰው ጠላት ተብሎ በዚህ ክፍል የተጠቀሰው ምን ዓይነት ሰው ሊሆን እንደሚችል መጽሐፉ ሲገልጽ፣ በመጀመሪያ፣ የሚጠላን ወይም ስለ ስኞ ቀና ስለተሳሰበ የሰጠው ሁሉ ጠላት ተደርጎ ተቆጥሯል። በመቀጠልም የሚገኘውን ስርዐት ጠላታችን ስንደሆን ተገቢዉ። በሦስተኛ ደረጃም፣ የሚያሳዝን ስርዐት ጠላታችን ነው ተዘጋጅ። በጌታ ትምህርት ዕውቀት መሠረት ደግሞ ክርስቲያን ለሚጠላው ሰው እንኳ መልካም ማድረግ መቻል አለበት። ስለ እርሱ ቀና አስተሳሰብ ለሌለው ሁሉ ቀና አስተሳሰብ ሊኖረው ይገባል፤ የሚረገገውን መመረቅ ለሚያስድደውም መጽሐይ ይኖርበታል። እንዲያውም ለሌላ ክፍል ላይ «ጠላትህ ግን፣ ቢራብ አብሳው፣ ቢጠማም፣ አጠጣው ይህንን በማድረግ በራሱ ላይ የአሰት ፍም ትከምራለህና» ይላል።/ዮሀ12:20/ ይህ የእሳት ፍም ደግሞ በመልካም ሥራ የታጀበ ፍቅር ነው።

በዚህ ትምህርት ብቻ ሳይሆን፣ በሌሎች የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት ሁሉ «ወዳጅ» የሚለው ቃል አስደናቂ ትርጉም ሲሰጠው እንመለከታለን። ወዳጅ ማለት የቅርብ ጎረቤታችን ወይም ዘመዳችን አለያም ለእኛ ግድ የሚለውና ስለ እኛ የሚያስብ ብቻ ሳይሆን፣ ማንኛውም ከእኛ ቀጥሎ ያለ ሰው ሁሉ ማለት ነው። ጌታ ኢየሱስ ስለ ደጉ ሳምራዊ ባስተማረበት ወቅት «በስንጀሪዩ ማነው?» ብሎ ለጠየቀው ሰው፣ የሰጠውን መልስ መመልከት ይህንን የበለጠ ግልጽ ያደርጋልናል።/ሉቃ10:29-37/ ይህ ዓይነቱ አተረጓጎም ከአይሁዳውያኑ ዘርንና ሃይማኖትን ብቻ ማዕከል ካደረገው የወዳጅነት ትርጉም ፍጹም የተለየ እንደሆነ አከራካሪ አይደለም። ይሁን እንጂ የጌታ ልጆች የመሆናችን አንዱ መገለጫ ከዚህ ባለፈ ሁኔታ ጠላቶቻችንን መውደድ ስንችል ብቻ ነው። ብዙ ጊዜ ሰዎች «እኔ ጥሩ ሰው ነኝ፣ ካልደረሱብኝ ግንም ላይ አልደርስም» በማለት ሲናገሩ ይደመጣሉ፤ ይህ ማለት ደግሞ ከደረሱብን መቼም ቢሆን መድረሳችን እንደማይቀር የሚያመለክት አባባል ነው። በመሠረቱ ወዳጅን መጥሳት የሰዳጣን ነው፣ ወዳጅን መውደድም የሰው ነው፤ ጠላትን መውደድ ግን እግዚአብሔሩ የሆነ ፍቅር ነው። ጌታ ኢየሱስ የእርሱ ደቀ መዛሙርት እንዲያድጉ የሚፈልገው ወደ እንደዚህ ዓይነት የፍቅር ጥግ ነው። ይህም ወዳጅን ብቻ ሳይሆን ጠላትን የሚወድ፣ ደጎች የሆኑንን ብቻ ሳይሆን በከፉ የተነሱብንን የሚመርት ነው።

¹⁶ ገደል ክርስቶስ ስምራ

ተመልከቱ እርሱ ለከፋዎችና ለጻድቃን ፀሐይዋን እኩል ያወጣል፤ ዝናብንም እኩል ያዘንባል፤ ፈጽሞም ልዩነት አያደርግም። ከክርስቲያኖች ሁሉ የሚጠበቀው የማፍቀር ልብ ይህ ሊሆን ይገባል። እርግጥ ነው በተፈጠረአዊ ባህርያትን ውስጥ ስላለ የሚወደንን ለመውደድ አንቸገርም ይሆናል፤ የጌታ አሳብ ግን ከዚህም የላቀ ነው። የሚወዱንን ብቻ መውደዳችን በእርሱ ዘንድ ከቀም ነገር የሚገባ ሆኖ አልተገኘም። ከዚህ ትምህርት በኋላ ጌታ ራሱን ለጠላቶቹ በዚያን ያህል መስዋትነት ፍቅሩን ማሳየቱ ብቻ የዓላማውንና የትምህርቱን ጥንካሬ ይገልጻል።

በዚህ የጌታ ፍቅር እጅግ የተገረመው ጳውሎስ ለሮም ክርስቲያኖች ሲጽፍ «ስለ ጻድቅ የሚመጣ በጥንቅ ይገኛል፤ ስለ ቸር ሰው እንኳ ሲሞት እንኳ የሚደፍር ምናልባት ይገኝ ይሆናል። ነገር ግን ገና ጋጠሐተኞች ሳሰን ክርስቶስ ስለ እኛ ሞቷልና እንዲህከጠራ ስለኛ ያለውን የራሱን ፍቅር ያስረዳናል። ጠላቶች ሳሰን ከእንዲህከጠራ ጋር ከታረቁን፤ ይልቅኩም ከታረቁን በኋላ በሕይወቱ እንደናሰን።» (ሮሜ5:10-11/ በማለት ገልጾታል።

ጌታ ወገንና ዘር ሳንለይ የሰውን ልጅ ሁሉ እኩል እንድንወድ ይፈልጋል። በተለይም ጠላቶቻችንን አጥብቀን ልንወዳቸው ይገባናል። መውደዳችንን ለመግለጥ ደግሞ ሁኔታዎች ምቹ ባይሆኑ እንኳ ስለ እነርሱ በመግለጽ ወይም በመጸለይ ፍቅራችንን በእግዚአብሔር ፊት መግለጥ እንችላለን። በተጨማሪም አጋጣሚውን ባገኘን ጊዜ በእነርሱ ላይ መልካም እንጂ ክፉ ባለማድረግ ይህንን ፍቅር ለማሳየት ዕድሉን እንጠቀምበት። ለምሳሌ ዳዊት፤ ያሳድደው የነበረውን ሳኦል ሲገድለው በሚችልበት ምቹ ስፍራ ላይ በተደጋጋሚ ቢያገኘውም እርሱ ግን በጠላቱ ላይ እጅን ለማንሳት አልፈለገም። በዚህም እጅግ የተገረመው ሳኦል «እኔ ከፈ በመሰበከሁህ ፋንታ በገ መሰበሰባኝና አንተ ከእኔ ይልቅ ጻድቅ ነህ፤ እንዲህከጠራ በእድህ አሳወጥ ሰጥኝ ሳለ አስገደድኸኝምና ሰእኔ መልካም እንዳደርከልኝ አንተ ዛሬ አሳዩኸኝ። ጠላቷን አግኝቶ በመልካም መንገድ ሸኝቶ የሚሰደ ማን ነው?» (1ኛሳሙ24:17-19/ በማለት የልብ አድናቆቱን ገልጦለታል። ከሁለቱ ሰዎች ታሪክ አንፃር ዳዊት ለሳኦል መልካም የሚያደርግበት ምንም ምክንያት አልነበረውም። ነገር ግን ጠላቱ ለነበረው ሰው መልካም ነገር አድርጎለታል። ልክ እንደዚሁ ክርስቲያን ምክንያት ፈልጎ ብቻ ሳይሆን የጌታ ፍቅርና ትዕዛዝ ግድ ብሎት ለጠላቶቹ መልካም የማድረግ ኃላፊነት አለበት።

ጌታ ኢየሱስ፤ «መልካም ሰሚያደርግላችሁ ብቻ መልካም ብታደርጉ ምን ዋጋ አሳችሁ?» በማለት ይጠይቃል። እኛም ቆም ብለን ይህንን ጥያቄ መመለስ መቻል አለብን። ምክንያቱም ቀራጮችም ይህንን ያደርጉታልና ነው። በአይሁድ ማኅበረሰብ ቀራጮች የሚላቸው የሮም መንግሥት የሾማቸው ግብር ሰብሳቢዎችን ነበር። እነዚህ ሰዎች ከሕዝቡ ከመጠን በላይ የሆነ ግብር በመሰብሰብ ትርፍን ለራሳቸው ያስቀሩ ስለነበርና ግብሩንም የሚሰበሰቡት ለሮማውያኑ በመሆኑ በአይሁድ ዘንድ የተገለሉና የተጠሉ ነበሩ። ብዙ ጊዜም የሚታዩት እንደ ኃጢአተኛ ምሳሌ ተደርገው ነው። ስለዚህም በብዙው ሰው ዘንድ የሚወደዱ አልነበሩም። ሮማውያኑም ቢሆኑ ስለሚሰበሰቡላቸው ትርፍ እንጂ በእነርሱ ግድ አልነበራቸውም እንደውም ይንቋቸው ነበር። እነርሱ ግን ከሚያገበሰብሱት ትርፍ የተነሳ ሰው ቢጠላቸውም ያን ያህል የሚያስጨንቃቸው አይመስልም፤ ይሁን እንጂ

እነዚህም ሰዎች ቢሆኑ እንኳ ጥቂት ወዳጆች አያጡምና አንድ ማንኛውም ሰው ወዳጆቻቸውን የመውደድ አትሙ ነበራቸው። ጌታ፤ በአይሁድ ማኅበረሰብ እንደ ኃጢአተኛ በሚቆጠሩ ሰዎች ምሳሌነት፤ ሊመጣ ያለው የክርስቲያኑ ማኅበረሰብ እንዲት ባለ በላቀ የሥነ ምግባር ማንነት መገለጥ እንዳለበት አስተማረ። ይህም የቀረውን የአይሁድ ማኅበረሰብ የቱጋ እንዳለ የሚጠቀምና “እስከፊ ባሕርይ አላቸው” ብለው ከሚያስቧቸው ቀራጮች በምንም ያልተሻሉ መሆናቸውን በግልጽ የሚያሳይ ትምህርት ነበር።

በመቀጠልም ጌታ፤ «ወንድሞቻችሁን ብቻ እጅ በትነሱ ምን በፊጤ አሳችሁ? አስዛብስ ያንኑ ያደርጉ የስምን?» በማለት ይጠይቃል። አስዛብ የሚለው ቃል ሕዝቦች የሚል ትርጉም ያለው ቢሆንም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አምላክ የለሽ፤ ሥርዓት የለሽ ሕዝብ ሁሉ በዚህ ስም ተጠርቷል። እስራኤላውያን ደግሞ የቃል ኪዳን ሕዝቦች መሆናቸውን እንደ ምክንያት በመውሰድ ከእነርሱ ዘር ውጪ የሆነውን ሕዝብ ሁሉ በጣም ይንቁና ለሰላምታ እንኳ ይጠየቁ ነበር። በዚህም የተነሳ እጅ የሚነሱትና ከልባቸው አክብሮትን የሚሰጡት «ወንድሞቼ» ብለው ለሚያስቧቸው ለአይሁድ ብቻ ነበር። ጌታ ግን «ይህ ምንም የሚያስደንቅ መንፈሳዊነት አይደለም» ቢል ከንደቸዋል። ምክንያቱ ደግሞ እነዚያም አስዛብ የተባሉ ሰዎች ያንኑ ያህል የሕይወት ደረጃ ላይ ይገኙ ስለ ነበር ነው። ጌታ ከእርሱ ተከታዮች የሚሻው ከዚህ የላቀ አክብሮትንና ፍቅርን ነው።

ዛሬም ድረስ በየቤተ ክርስቲያኑ እንኳ ሳይቀር በተደጋጋሚ ይህን ዓይነት ልዩነት ሲደረግ እንታዘባለን፤ አንዳንድ ጊዜ በተለይ ለእኛ እምነት ተከታይ ነው ብለን ለምናሰበው ሰው፤ የተለየ ፍቅርንና አክብሮትን ሰንሰጥ፤ ለተቀረው ዓለም ግን ያን ያህል ደንታ ያለን አንመስልም። ከዚህም ሌላ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የተለየ አክብሮትና ፍቅር በልዩ ሁኔታ የሚሰጣቸው ጥቂት ሰዎች መኖራቸው አልቀረም። ይህም ብዙ ጊዜ ውጫዊውን የሰው ማንነት ሚዛን ላይ በማስቀመጥ መተግበሩ እጅግ አሳፋሪ ነው። የአንዳንዶች ፍቅርም ቢሆን ተመጥኖ የሚለቀቀው ከዚያኛው ወገን ከሚገኘው ምላሽ አንፃር ሲሆን ይታያል። ለምሳሌ አንዳንዴ ሰዎች፤ በለቅሶ፤ በሰርግ፤ በሐዘን ወይም በሌላ ምክንያት ለሰው ውለታ ለመዋል የሚጣደፉት፤ ፍቅር ግድ ብሏቸው ሳይሆን፤ ብድራቸውን ለመክፈል አስበው መሆኑን ሳስብ ያሳፍረኛል። እንደ እውነቱ ከሆነ መልካም ለማድረግ መጣደፍ የነበረብን ውለታ ወይም ብድር ለማቆየት ወይም ለመክፈል መሆን አልነበረበትም። ዳሩ ግን ያለ መታደል ሆኖ እኛ እንደዛ አስብነው እንጂ፤ እግዚአብሔር ዝናሙን ፀሀይዋን ለሁሉ በእኩል እንደሚያዘንብና እንደሚያወጣ የእኛም ፍቅርና አክብሮት ለሁሉ ሊዘንብና ሊወጣ እንደሚገባ የጌታ ትምህርት ግድ ይለናል።

ከብዙ ዓመታት በፊት ስለ አንዲት ወይዘሮ አስደናቂ የሆነ ታሪክ ስምቼ እንደ ነበር አስታውሳለሁ። ወይዘሮዋ ከዚያ በፊት በነበረው የመንግሥት ሥርዓት ልጇን አጥታለች። ከሁሉም አሳዛኝና አስከፊው ነገር ልጇን የገደለበት ሁኔታ ሲሆን ያም እንኳን ለእናት ለሰሚውም እጅግ የሚዘገን ነበር። ይሁን እንጂ ይህም አልበቃ ብሎ ለብዙ ዓመታት ገዘደና እርሟን እንኳ ለማውጣት ሳትችል ታፍና

እንድትኖር ተደረገች። አንድ ወቅት ግን ይህንን ክቡር የደገንንት አሳብ ያለበትን መጽሐፍ ቅዱስን አዘውትራ በማንበቧ ሕይወቷ ተለወጠ። ከብዙ ዓመት በኋላ ልጇን የገደለባት የመንግሥት ሥርዓት ተቀይሮ በሌላ ተተካይ ያም ልጇን በራሷ ላይ በአስቃቂ ሁኔታ የገደለባት ሰው ያሁሉ ትዕቢቱ እንደ ጉም ከላይ በኖ በወገኗ ተጣለ። ነገር ግን ይህኛ ወይዘሮ «ነቸ! የእጁን አገኘ!» ብላ ደስ በመሰኘት ፈንታ ከልቧ አዘነችለት። አንድ ቀንም ወደ ታሠረበት ወገኗ ቤት በመሄድ፣ እርሷን የለወጣትን መጽሐፍ ቅዱስ በስጦታ ልታበረክትለት ወሰነች። ደግሞም አደረገችው። በዚያ አጋጣሚም ዓይኗን ማየት አፍሮ ለነበረው ሰው በፍጹም ፍቅርና አክብሮት እንዲህ አለችው። «ልጄን እንደገደልሁብኝ አረጋውም፣ ሐዘኔንና እርሜን እንዳላወጣም ከልክለሁ በስቃይ እንዳስጨነኸኝም እንዲሁ አልዘነጋሁም። ይሁን እንጂ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ያለውን እውነት ስረዳኝ አንተን ይቅር እንድልህ ብቻ ሳይሆን ከልቤ ልወድህና ላክብርህ ቻልኩ። አንተም በዚህ ውስጥ ያለውን እውነት ተቀብለህ ስትኖርበት ማየት የዘለዓለም ናፍቆቴ ነው»

ይህኛ ወይዘሮ በእርግጥ ጌታ ኢየሱስን «ጠላትቻችሁን ወደዱ፣ ለመጠላቸውም መሰከም አደርገኝ» የሚለው ቃል በሚገባ ገብቷታል ለማለት ያስደፍራል። ምክንያቱም የፍቅሯና የደግነቷ አድማስ ስፋት የወዳጆቿን ብቻ ሳይሆን የጠላቶቿን ከልል ሁሉ አካላልና ነው። እኛም ጌታ በወሰነልን የሕይወት ደረጃ መገኘታችንን ልክ እንደዚህች ሴት ማሳየት ይጠበቅብናል።

እርግጥ ነው በተፈጥሮአዊ ማንነታችን ጠላቶቻችንን ለመውደድ አቅም እንደሌለን እናውቃለን ነገር ግን በክርስቶስ ዳግመኛ የተፈጠረው አዲሱ ሰው ይህንን ለማድረግ በራሱ በፈጣሪው ተወስኖበታል፤ መጽሐፉ «የፈጠረውንም ምሳሌ እንዲመስሉ እውቀትን ለማግኘት የሚታደሰውን አዲሱን ሰው ለበሳችሁታል።» ይላል። ክርስቶስ ጠላቶቹን ወዳል፤ እርሱን መምሰል ማለት ደግሞ ጠላትን እንኳ መውደድ ነው። ይህም በእርሱ መልክ አምላል ዳግመኛ ለተወለደው ሰው እጅግ ቀላሉ ነገር ነው።

፪ኛው ክፍል 5:48

እንገዲህ የሰማዩ አበታችሁ ፍጹም እንደሆነ፣ እናንተም ፍጹማን ሁኑ።

ጌታ ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ የተለየ ትምህርት እንዳስተማረ እውን ነው። እነዚህ ትምህርቶች ደግሞ የእርሱን ደቀ መዛሙርት ከሌሎች ሃይማኖት ተከታዮችም ሆነ የተለያዩ አመለካከት ካላቸው ሰዎች የሚለዩ ናቸው። ደቀ መዛሙርቱ ደግሞ ትምህርቶቹን ሰምተው ብቻ አድንቀው እንዲሄዱ አልፈለገም። ስለዚህ በትምህርቱ እኩሌታ የጽድቃቸውን ልክ ከሰማይ አምላክ ፍጹምና ጋር በማወዳደር አስቀምጦታል። በእርግጥ በዚህ አባባሉ ከባድነት የተነሳ ምናልባትም ተስፋ ቆርጠን ወደኋላ እንድንመለስ ሳይዳዳን ሁሉ አይቀርም። ነገር ግን እርሱ ሁል ጊዜ ትክክል ነውና ጊዜ ሰጥቶ በትህትና ምን ማለት እንደፈለገ በመንፈስ እንዲያስረዳን ልንለምነው ይገባል።

ፍጹምና የሚለውን አሳብና ቃል ከዚህ በፊት ባየናቸው ክፍሎችና¹⁷ ከተራራው ትምህርት አንፃር መመልከት እንደሚገባን ለማስታወስ እወዳለሁ። ዙወጊዜም ቢሆን ሕይወታችንን በመዘን የሚገባን እኛ ስነ ሕይወትን በቻልነው መጠንና ሕክ ሳይሆን ጌታ እንደሆነ በወሰነው የሕይወትና የኑሮ ደረጃ መጠን መሆን ይገባል።

የጌታን ቃል በዚህ ውስን የአእምሮአችን ዕውቀት ብቻ ለመረዳት መሞከር ሁኔታውን ከባድና ውስብስብ ያደርግብናል። አንድ ወቅት ለምሳሌ ደቀ መዛሙርቱ ሁሉ ጌታን በምድር በባህር ይፈልጉት ነበር፤ ነገር ግን ጌታን ባገኙት ጊዜ «የመጣችሁት ትናንት ስለበላችሁት አንደራ ነው አንጂ ተዐምራት ሰላዎችሁና በእኔ ሰላመናችሁ አይደለም። ስለዚህ ዛሬ ትበሉ ዘንድ የምሰጣችሁ ሥጋዬን ነው፤» አላቸው፤ ሰዎቹም ይህንን ሲሰሙ እጅግ ተሰናክለው «ይህ ሰው እንዴት ሥጋዬን ብሉ ይለናል? እኛ እንኳን የሰው ሥጋ ልንበላ፣ ከእንሰሳ እንኳ መርጠን የምንመገብ ሰዎች ነን» ብለው አንገራገሩ። ጌታም ደቀ መዛሙርቱን «ይህ አንዱት ያሰናከላችኋል? አንገዲህ የሰው ሰጅ ወደ ነበረበት ሲወጣ ብታዩ አንዱት ይሆናል? ሕይወትን የሚሰጥ መንፈስ ነው ሥጋም ምንም አይጠቅምም እኔ የነገርኳችሁ ቃል መንፈስ ነው ሕይወትም ነው።» (ዮሐ6:25-71) አላቸው፤ ይሁን እንጂ ብዙዎች ወደ ኋላ ተመለሱ።

በዚሁ ትይዩ የፍጹምና ትርጉምና ምንነት ለሥጋዊ አእምሮአችን እጅግ ከባድ ቢሆንበት የሚያስደንቅ ነገር አይደለም። ነገር ግን ከወውደ ምንባቡ በጠቅላላ እንደምንረዳው፣ ጌታ ኢየሱስ በዚህ ክፍል ስለ ብጽዕና ወይም ስለ ባርኮትና ትልቅ የደስታ ምክንያቶች ስለ ጨውና ብርሃን እንዲሁም ስለ ሕግ ያለን አተረጓጎምና የአዲስ ኪዳን መሠረታዊ የሕግ አሳብ ብዙ ነገር ተናግሯል። በእነዚያ ትምህርቶች ውስጥ ደግሞ ከእርሱ ደቀ መዛሙርት የሚጠበቀውን ሕይወት በሚገባ አሳይቷል። ስለዚህም ፍጹምና የሚለው ቃል ጌታ ኢየሱስ በደቀ መዛሙርቱ ሕይወት ውስጥ ሊያየው ከሚፈልገው የሕይወት ደረጃ አንፃር ሊተረጎም የሚገባው ነው። ይህ ስለተሰጠበት ደግሞ ከቀረው ዓለም ሰዎች ስለተሰጠበት ጋር ተቃራኒና የተለየ መሆን ብቻ ሳይሆን ስንዚህኩህና ወደ መሆኑም የሚያጠጋጋን መንገድ ነው። ይህ ምን ማለት ነው? እግዚአብሔርን መምሰል እንዴት ይቻላል?

እግዚአብሔር በምድር ላይ በመጀመሪያ የፈጠረው አዳም የሚባልን ሰው እንደነበር ሁላችን እናውቃለን። ይህ ሰው የተፈጠረበት ዋና ዓላማ ደግሞ የእግዚአብሔርን መልክና ምስል በምድር እንዲያሳይ ነበር። ነገር ግን ይህ መመሳሰል በአፍንጫው፣ በዓይኑ ወይም በሌላ አካላዊ ቅርጽ የሆነ መመሳሰል ነው የሚል ለምነት የላችን፤ በእኔ ስምነት ስንዚህኩህና በምድር ላይ የሰጠው በሥራው በስጋዜና በህይወቱ ስፍራን የሚመስሉ ፍጡር ነበር። አዳም ግን ይህን ማድረግ ሳይችልና የእግዚአብሔር ዓላማ ሳያስፈጽም ቀረ፤ ከብዙ ሺ ዓመታትም በኋላም እግዚአብሔር ተቀዳሚና ተከታይ የሌለውን ልጁን በአጭር ቀመት በጠባብ ደረት ወሰኖ ወደ ምድር በመላክ ከብጽዕነት ድንግል ማርያም እንዲወለድ አደረገ፤ እርሱም በሰው ምሳሌ ሆኖ፣ የሰውን ሥጋ ለብሶ፣ እግዚአብሔር ጥንት በአዳም ያሰበውን መልኩን በምድር ገልጦ አሳየን፤ ከዚያ በኋላም በእርሱ የሚያምኑ ሁሉ

¹⁷ የግብፅ ወንጌል ምዕራፍ ፭ ትምህርቶች ማለት ነው

ቁርጥ የእርሱን መልክ እንዲመስሉ ወሰነ። “አስቀድሞ ያወቃቸውን የዕዲን መስክ እንዲመስሉ አስቀድሞ ደግሞ ወስኗልና”/ሮጌ 8:29/

የብዙዎቹ አይሁድ ናፍቆት እንደ ጸሐፍት ሕጉን ከዳር እስከ ዳር ማንብነብ፣ እንደ ፈላጊው ያን ሃይማኖታዊ ኑሮን መኖር ነበር። ጌታ ግን የእነዚህ ሃይማኖተኛ ቡድኖች ሕይወት ከውስጥ ምን እንደሚመስል ያውቅ ነበርና ለሕዝቡ እጅግ አዘነለት። እርሱም በቃልና በሥራ፣ በሰውና በእግዚአብሔር ፊት ጀምሮ ሁሉን ያለ ስህተትና ነቀፊታ እየፈጸመ እውነትን በቃልና በሕይወት አሳየን።/ሉቃ 24:19/ ስለዚህም ነው፤ በመጨረሻ ለሕይወት ብቸኛ ምሳሌ ወደሚሆን የቤተ ክርስቲያን ራሱ እንድናድግ የፈለገው። ይህም ሕይወት ለብዙዎች እርቆ የሰቀለ መስሎ ቢታይም እንኳ ሃላማቸውና ግባቸው ወደዚያ ለመድረስ ለሆኑ ሰዎች ግን በፀጋው ሁሉ እንደሚቻል የተረጋገጠ ነው። ደግሞም ለማናችንም ቢሆን ከክርስቶስ በስተቀር ማንም ፍጹም ምሳሌ ሊሆን አይችልም። ኃጢአት ሳይገኝበት እንከን ሳይኖርበት የእግዚአብሔርን መልክ በምድር በፍጹምና የገለጠ እርሱ ብቻ ነው። እነዚህ ትምህርቶች በቃል ብቻ ሳይሆን በተግባርም በእርሱ ሕይወት ውስጥ ታይተዋል። ስፍቃዪነትን፣ ባለ ብዙ ምህረት መሆኑን፣ ታጋሽነትን፣ ጠላትን መውደዱን ወ.ዘ.ተ... በቃል ከነገሩን ደቂቅ በተገባዊ ያየነው ስጅን ይበላጃል።

ነገር ግን ጌታ የእቅማችንን ውሳኔነትና በዚህ ዓለም ያለው የሰይጣን ፈተና ከባድነትን ስለሚያውቅ ያለ ኃይል እንድንሆን አልተወጋም። እኛ እርሱን መምሰል እንችል ዘንድ ዘወትር የሚያግዝንና የሚረዳንን ፀጋውንና መንፈሱን በሙላት ሰጥቶናል። ወይም በሌላ አገላለጽ ፀጋና መንፈሱ፣ መለወጥ የማይቻለውን የእኛን ባህርይ ለውጦ እንደ አዲስ ፍጥረት ከጥንት ጀምሮ መሆን ያልቻልነውን እንድንሆን የሚረዳን ነው። በዘመናት ሁሉ እግዚአብሔር በዚህ ሕይወት ውስጥ በፍጹምና ያሳለፋቸውን ሰዎች ታሪክ ስናጠና የተገኘው ያክል ጥረት ቢያደርጉ በጭረሽ በባህሪያቸው ሊለወጡ የማይችሉ እንደነበሩ እንረዳለን። ነገር ግን ለጌታ ፀጋና መንፈሱ ራሳቸውን በሰጡ ጊዜ በቀላሉ ተለውጠዋል። ይሁን እንጂ አሁንም ቢሆን ከብዙ ሰዎች የሚሰማው ጥያቄ፣ እንዴት ፍጹማን ልንሆን እንችላለን? የሚል ነው።

ጌታ ዕለት ዕለት ቃሉን በሕይወታችን እንድንለማመደው ይፈልጋል፤ ወደ ቃሉ በይበልጥ እየቀረብን ስንሄድ ቃሉ በእኛ ውስጥ ጉልበት ማግኘት ይጀምራል። ነገር ግን ለቃሉ ጊዜ ካልሰጠን አለያም ቃሉን ከሌላ የራሳችን ነገር ወይም አስተሳሰብ ጋር ካዳበልነው፣ ስለለወጥ እናውቅ እንደሆነ እንጂ ለውጥን ለማወቅ እንቸገራለን። ሌላው ነገር ደግሞ የክርስቲያን ለውጥ፣ የሆነ ወቅት ላይ ድንገት የሚከሰት ዱብዕዳ አድርገን የመመልከት አዝማሚያን ከውስጣችን ማስወገድ መቻል አለብን። ወደ ፍጹምና ለመድረስ ብዙ ውጣ ውረዳችና ስንጸገደም መውደቅና መነሳት ይኖራል። ስለዚህ ትዕግብተኞች ዕንሆን ያስፈጃሉ። ዛሬ መሆን ያልቻልነውን ነገር ነገ ልንሆን እንደምንችል በማሰብ በጌታ መንፈስ ተደጋፊዎች ልንሆን ይገባል። በእርግጥ ሰይጣን ይህንን አጋጣሚ በመጠቀም ተስፋ ሊያስቆርጠን መሞከሩ አይቀርም። ነገር ግን ፀንተን መቃወምና ዘወትር ስለዚህ ጉዳይ የጌታን ፊት መፈለግ አለብን።

እንዳንድ ሰዎች «ፀጋው ነው እንጂ አፈ አልቻልም» ብለው እጃቸውን ዘርግተው ለሥጋ፣ ለሰይጣንና ለዓለም ቶሎ ይማረካሉ። ነገር ግን መጽሐፍ ቅዱስ የሚለው «ወደ ፀጋው ዙፋን በአምስት አንቀረብ ነው።»/ሰጠ፡16/ ይህም ትጋታችንን ያሳያል። ፍጹምና በፀጋውና በመንፈሱ እንዲሁም በቅዱስ ቃሉ ብቻ የሚገኝ መንፈሳዊ የሕይወት ሥርዓት ቢሆንም፣ አማኞች ግን ለዚያ ራሳቸውን በሙላት ሊሰጡ ይገባቸዋል።

በምን በምን ፍጹማን መሆን እንደሚጠበቅብን በዚህ መጽሐፍ ጥናት ላይ በተደጋጋሚ ያየነው ጉዳይ ቢሆንም ደግሞን በአጭሩ ለማየት እንሞክራለን።¹⁸

፩ኛ፤ ጌታ በ፪ቀ፤ ፪፻፵፯ ዓ.ም. ያፈጸመውን ሕይወት። ሁላችን እንደምናውቀው የዚህ ዓለም ሰዎች ፍቅር በአብዛኛው ማለት ይቻላል አድልዎ የበዛበትና ለጥቂቶች ብቻ የሚሆን ነው። ጌታ በደቀ መዛሙርቱ ሊያይ የሚፈልገው የፍቅር መጠንና ልብ ግን ከዚህ እጅግ የሰፊ እንዲሆን ነው። በቅርቡ ያሉትንና በሩቅ ያሉትን፣ ወዳጅና ጠላትን ሁሉ የሚወድ ፍቅር የጌታ ፍቅር ብቻ ነው። መጽሐፍ ሰው በጥሩ ሰዎች መካከል አፍቃሪ ለመሆን ብዙም እንደማይቸገር የታወቀ ነው። ነገር ግን የሰው ትክክለኛ አፍቃሪነት የሚመዘነው በሚጠሉት ሰዎች መካከል ሲገኝ ነው። ምክንያቱም የክርስቶስ ትምህርት ጠላቶቻችንን ጭምር እንድንወድ ያዛልና።

፪ኛ፤ ጌታ ከስኛ ፍጹምናን የፈለገው በቀድሞኛን ነው፤ በአንድ ስፍራ ላይ “እነ ቅዱስ ነገና እናንተም ቅዱሳን ሁኑ”/ዘላቂ19:2/ ተብሎ ተጽፏል። ቅድስና ማለት፣ እግዚአብሔር ለሰው ልጆች በወሰነው የሕይወት መጠን ልቆ መገኘት ነው። ይህም የዚህ ዓለም ሰዎች ከሚያስቡት፣ ከሚያደርጉትና ከሚናገሩት ፍጹም የተለየ ነገር ሊኖረን ይገባል ማለት ነው። አንድ ሰው ሲናገር “እንዳንድ በዓለም የተወቀጠ በርበሬ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ገብቶ ያስነጥሳል” አለ፤ ነገሩ እጅግ ሲበዛ እውነትነት አለው፤ የበለጠ ራሳችንና ሌሎችን ስንመለከት ደግሞ ይህ ነገር ምን ያህል ትክክል እንደሆነ እንረዳለን።

እስራኤላውያንን ጌታ በዚያ ሁሉ ሕግና ሥርዓት፣ ከሌሎች ሕዝቦች እንዲለዩ የፈለገው የእርሱ ቅድስና ወይም ልዩነት በሚገባ እንዲያሳዩ ስለፈለገ ነበር። ዛሬም ቢሆን ይህ የክርስቲያኑ ማንበረሰብ በሁሉ ነገር ከዚህ ዓለም ሰዎች የተለየ መሆን መቻል አለበት። መቀደስ ማለት መለየት ማለት እንደሆነ ልብ እንበል፤ ስንጸገደ ሰዎች ዕክ ስንደ ብዙዬ ኪዳን ሥርዓት ሁሉ በውጭው ማንነታቸው ብቻ የተገኘ ተኩረት ሲያደርጉ ይታያሉ። የዚያን ያህል ለውጥቸው ቅዱስና ተኩረት ሲጠጡ ስይታዩም፤ ነገር ግን ዳህ ዓዳነቱ ቅዱስና ስኬት ስንገለብጠው በብዙዬ ኪዳን ሰዎች ተጠቅሞት የነበረው ነው።

በመሠረቱ ጩው በምንም ዓይነት ዕቃ ቢቀመጥ ጩው ያው ጩው ነው። እንዳንድ ሰዎች ቤት ኩሾና ውስጥ ጩው በማሰር ተቀምጦ ልትገኝ ትችላለች፤ በትላልቅ ሆቴሎች ውስጥ ደግሞ በግሩና በተዋቡ ብርጭቆዎች ውስጥ በጥራት ተቀምጦ ተመልክቻለሁ። ይሁን እንጂ ለጩውነቷ ልዩነት የላትም። ጩው በታ ብትቀይርም ያው ጩው ነች። በጉልት ገበያ ሚዳ ላይ በጣላ የምትሠራውም

¹⁸ Life Application Bible N.I.V version page1964

ሆነች፤ በትላቅ የገበያ አዳራሽ በጥሩ ማሸጊያ ታሸጋ የምትሸጠው ጫው ማዕጋ አንድ ዓይነት ነው። የዋጋ ልዩነት የሚኖረው ለማሸጊያዋና ለሌሎች ተጓዳኝ ምክንያቶች ለወጣት ወጪ እንጂ ለማዕጋው ተፈጥሮዊ አድጋታል። ስሞ የክርስቲያን ወይንት ከፍጥረት ስንጂ በወጪ ከታዘበበት ማንነት ሲሆን ስደታዋ። ሰው ምናልባት ውጫችንን በማየት ብቻ እከሌ እንዲህ ነው፤ እከሌም እንዲያ ነው ሊል ይችላል ይሆናል። እግዚአብሔር ግን የወሰጥ ማንነታችንን በአንክሮ ይመለከታል።

የዋጋ ጌታ በባህርያችን ፍጹም ስንደንገ፤ ይፈታል። ክርስቲያን በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ምክንያት ባህርይው ፍጹም ተለውጧል ማለት ይቻላል፤ የባህርይ ለውጡን ያመጣው ግን ፍጥረቱ ስለ ተለወጠ ነው። ከዚህ በፊት እንደ ተገለጸው የሰው ባሕርይ ፍጥረቱ ካልተለወጠ በቀር የማይለወጥ ነገር ነው። የዚህ ዓለም ሰዎች ብዙ ጊዜ ስለ ባህርይ ለውጥ ሲናገሩ ይሰማል ነገር ግን ባህርያቸው ሲለወጥ አይታይም። ይህንንም ካለመረዳት የተነሳ ስለዚህ ነገር ደጋግመው መናገራቸውን ቀጥለዋል። የሚያሳዝነው ግን ብዙ ሰዎች ወደ ቤተ ክርስቲያን ከመጡ በኋላ ተለውጠው አለመታየታቸው ነው። እንደውም አንዳንድ ሰዎች ሲስቱ መሳታቸውን እንኳ አያውቁም።

ዛሬም ድረስ ለሰድብ ሰድብ፤ ለጥላቻ ጥላቻን፤ ለከርፊያ፤ ከርፊያን፤ ለግልምጫ ግልምጫን፤ ከዚያም ሲያልፍ ለዱላ ዱላን እስከ መለሰን ድረስ መለወጥ የሚለው ጽንሰ አሳብ የገባን እስከ ምን ድረስ ነው? ብለን መጠየቅ የለብንም ትላላችሁ? ሌላው ቀርቶ ቀላል የማይባል ቁጥር ያላቸው ሰዎች፤ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ብዙ ዓመት ከሰነበቱ በኋላ ዘረኛ የሆነ አስተሳሰባቸውን አለመቀየራቸውና ዘወትር አጥንት ቆጣሪ ሆነው መገኘታቸው፤ ለዚህም ልዩ ትኩረት መስጠታቸው በእርግጥ በባህርይ አለመለወጥን ያመለክታል ማለት ይቻላል። ብዙዎች በቀለሞችና ቂመኞች የመሆናችን ምስጢር ምን ይሆን? «በቀል የክፍ ነው» የሚለው ቃል አልተረዳነው ይሆን ወይንስ ከአኛ ጋር ባለመዋሃዱ ነው ያልጠቀመን? እኛና መጽሐፍ ቅዱስ የሚለው እውነት ይህንን ያህል ተራርቀን የምንጓዘው እስከ መቼ ነው? ቃሉንስ ለምኞታችን መልካም መስሎ ቢታየን መልክ እጅ የመጠምዘዝ ያህል አስጨንቀን ስንተረጎም ምንም ጸፀት ወይም የገሊና ወቀሰ የማይሰማንና ለራሳችን ልዩ ይቅርታና ምህረትን በማድረግ እየተጸናናን የምንኖረው እስከየትኛው ቀንና ወር ይሆን? ብለን መጠየቅ የለብን አሁን ነው ብዬ አምናለሁ።

በባህርይ ለውጥ ያልታጀበ የክርስትና ሕይወት ፍጹምና የሳደለውና በጌታ ኢየሱስ ዘንድ ተቀባይነት የሌለው ነው። ፊላችንን ስጅግ መጥፎ ከሆኑ ሰዎች ጋር ስያስከነን የበሰጥን መስሎን ብንመዘግዝ ይህ የትም የሚያደርስን ልዩነትም። ሁሳጊዜ ፍጹምና ማየት ያስብን በባህርያችን ጌታ ከጠበቀሰን ወከ ስንገባ ሲሆን ይገባል። እርሱም ስለእኛ መከራ የተቀበለው ዱካውን ተከትለን በምሳሌነቱ እንድንኖር ነው። አስተውሉ፤ ክርስቶስ ምንም ዓይነት ኃጢአት አሳደረገም በአንደበቱም ሐሰት አልተገኘበትም። ሲሰድቡት ግን መልሶ አልተሳደሰም፤ ሲያስቃዩትም ትክክለኛና ጻድቅ ፈራጅ ለሆነው አምላክ ውሳኔውን ተወ እንጂ በፍጹም አልዛተም /1ኛኢተ2121-23/ ስለዚህ በባህርይ ለውጥ ክርስቶስን ወደ መምሰል እንደግ ማለት፤ የሰማዩ አባታችን ከእኛ ወደሚሻው ፍጹምና ማደግ ማለት ነው።

የዋጋ ስኬት የፍጹምና መገለጫ ነው። ሰው በክርስትና በጌታ ቤት ሲኖር በአንድ ቀን አስፈላጊ የሚባለው ለውጥ ላይ ሳይደርስ ይችላል፤ ይሁን እንጂ በመንፈሳዊ ሕይወት ውስጥ መብሰል የራሱ የሆነ ትልቅ አስተዋፅኦ አለው። ለብሰለት ደግሞ ቆይታና ዕድሜ ወሳኝ ነገሮች ናቸው። ብስለት የሰበበት የሰዶሜ ብዛት በክርስትና ሕይወት በውጥ ምንም ፍጹም የሰበሰበ። ነገር ግን ከሰዶሜ ጋር ተመጣጣኝ የሆነ ልዩነት ወደ ብስለት ያደርሳል። በእርግጥ ይህ ማለት ቆይታ ብቻውን ወደ ብስለት ያደርሳል ማለት አይደለም። በተገቢው ስፍራ በተገቢው ሰዓት መገኘት ዕድሜን በአግባቡ ለመጠቀምና ለማደግ ወሳኝ ነገሮች ናቸው። አንዳንድ ሰዎች ብዙ ዘመን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ኖረው ነገር ግን የሰዶሜአቸውን ያህል ያሳደጉት ይህንን ማድረግ ስላልቻሉ ነው። ምናልባትም እነዚህ ሰዎች ለሰዶሜን አመቺ የሆነ አካባቢ ባለመኖራቸው ለዚህ አሳዛኝ ለሆነ አጋጣሚ ተጋልጠው ሊሆን ቢችሉም ከማንም ይልቅ መልካም አሳዳጊ በሆነው ጌታ ፊት ዕለት ዕለት እስከተረብን ድረስ እርሱ በሚገባ እንደሚያሳድግ መገንዘብ አለብን።

የበሰለ ነገር ለላቀ የሕይወት ሥነ ምግባር ምሳሌ የሚሆን የማንነት መፍለቂያ ይሆናል። ልጅ ብዙ ሊያጠፋና ሊስት ይችላል። ብዙ ማስተዋል ስለሌለው የሚያደርገው ሁሉ ላይ ሳይን ነው። ብዙ ጊዜ ስሜታዊነት ወይም ግብታዊነት ጎልቶ ሊታይበትና ቶሎ መዋቅና መቀዝቀዝም የሕይወቱ አንድ ክፍል ሊሆኑ እንደሚችሉ ይጠበቃል። ነገር ግን ሁሉ ጊዜ ልጅ እንደተሆነ አይኖርም፤ ብስለትም ከሰዶሜ ነው ወደ ስዋዊነት የሚያደርስ የሰዶሜና የቆይታ መወሰን ነው። ሰዶሜና ቆይታ ደግሞ የሚወፈዱት ብስለት ፍጹምና በሰው ውስጥ ይፈጽማል።

ማጠቃለያ

ጌታ ኢየሱስ በእርሱ ለሚያምኑ ሰዎች በተራራው ላይ ባስተማረው ትምህርት ላቅ ያለ የሕይወትና የሥነ ምግባር ደረጃ መጠበቅ የዚህ መጽሐፍ ዋነኛ ዓላማ ነው። በተለይ በምዕራፍ አምስት ላይ ላስተማረው ትምህርት መደምደሚያ እንዲሆን የወደደው የፍጹምና አሳብ ከሰው ችሎታና አቅም በላይ እንደሆነ ማንም ይገነዘበዋል። ይሁን እንጂ እርሱ ለዚህ የሚያበቃውን ፀጋ የሰጠበት መጠን ማወቅ ለአማኝ ሁሉ እጅግ የሚያበረታታና ልብን የሚያምቅ ነው።

በጥቅሉ ሲታይ ፍጹምና ማለት ምንም እንኳን የማይገኝበት፤ ጉድለትም ተፈላጊ የታጣበት ማንነት ማለት ሳይሆን፤ በስህተትና በጉድለት ላይ ቶሎ በመንቃት በፍጥነት ስህተትንና ጉድለትን ማረም፤ ማለት ነው። መንፈሳዊውን እድፍና ቆሻሻን ለማስወገድ ደግሞ ንስሃ የሚባለውን መለኮታዊ ሳሙና እንጠቀማለን።

ዳሩ ግን ፍጹምና በምኞትና ተስፋ በማድረግ ብቻ የሚገኝ ነገር አይደለም። ፍጹምና ዕለት ዕለት በጌታ ቃልና በመንፈሱ ፊት ራስን በማስገዛት የሚገኝ የእግዚአብሔር ስጦታ ነው። ይህም ደግሞ ሰው የተፈጥሮ መልኩንም ሆነ አለባበሱን በመስተዋት እንደሚመለከት ልክ እንደዚያ ይመስላል። ሰው የተፈጥሮ ፊቱን ወይም አካሉን በመስተዋት የሚመለከትበት ምክንያት ጉድፍ ወይም እንኳ ሳይኖርበት በሰው ፊት በፍጹምና መመላለስ ስለሚፈልግ አይደለም? ዕድሉን

አገኝተን ሌላ ሰው በመስተዋት ማንነቱን ሲመለከት አሸልቀን ብንመለከት ያሁሉ ጥረቱና ልፋቱ ሊያስገርመን፤ ከዚያም ሊያልፍ እጅግ ሊያስቀን ይችላል። ልክ እንደዚሁ ሰው ውስጣዊ ማንነቱን ቁልጭ አድርጎ የሚያሳየውን የመንፈሱና የቃሉን መስተዋት ዘወትር ሊሻው ወይም አጥብቆ ሊፈልገው ይገባል። የመስታወት ጥፋት ምንም ሳይዋሸና ሳያጋንን ነገሮችን በእውነት ማሳየቱ እንደሆነ ዕሉ የእግዚአብሔር ቃልና መንፈስም የሰውን ሁሉን ተናግሮ መርምሮ እውነቱን ያሳያል። እንግዲህ ከእኛ የሚጠበቅብንንና ከሰማይ አባታችን ጋር በንጽጽር የተረበውን ፍጹምናን በመፈጸም በአርቡ ፊት ፍጹም ሆነን ለመገኘት እንችላለን። ዘንድ ዘወትር በእግዚአብሔር መለኮታዊ መስተዋት ራሳችንን እንመልከት። የተራራው ትምህርት ከእነዚህ መስተዋቶች መካከል አንዱ ስለሆነ የሕይወት ደረጃችን ምን ያህል እንደ ሆነ እናይበት ዘንድ እንዲረዳን በዚህ መልክ ቀርቧል።

የጥሞና ጊዜ ጥያቄዎች

1. ሕግ ለእስራኤላውያን በተለይ የተሰጠበት ምክንያት ምንድነው?
2. ከጻፎችና ከፈሪሳውያን የላቀው ጽድቅ ምን ዓይነት ነው?
3. ጌታ እንደገና የከለላቸው ወይም ማብራሪያ የሰጠባቸው ስድስቱ የብሉይ ኪዳን ሐጎች ከአዲስ ኪዳን ትምህርት አንፃር እንዴት ተረዳሃቸው?
4. እንደ ጌታ ትምህርት ክርስቲያኖች ከመንግሥት ሕግ አንፃር እንዴት መመላለስ ይገባቸዋል ትላለህ?
5. ከዚህ ትምህርት በተለይ ለልብህ የተረፈህን ነገር ለጓደኞችህ አካፍላቸው።

የማቴዎስ ወንጌል ምዕራፍ ፮

ከፍብ ፭፡ የደቀ መዝሙር ሃይማኖታዊ ሥርዓትና የአምባሳ ስፈዳዎች፤ ከፍ:1-6:18

መግቢያ ሥራ በሰው ፊት፤

ሰዎች አንዲያዋሳችሁ፤ መልካም ሥራችሁን በፈታቸው ከማድረግ ተጠንቀቁ፤ አንዲህ ካደረጋችሁ ከሰማዩ አባታችሁ ዋጋ አታገኙም/ማቴ6:1 አ.መ.ት/

በዚህ በምዕራፍ ፮ ቁጥር ፩ ላይ የተጠቀሰው አሳብ በምዕራፍ ፮ እና በምዕራፍ ፯ ለተዘረዘሩት ትምህርቶች እንደ መንደርደሪያ በመሆን ያገለግላል። ከዚህ በፊት እንዳየነው ጌታ ኢየሱስ በምዕራፍ ፭ ላይ ጽድቅን ከሰው ጭርይ ጋር ቀጥተኛ ግንኙነት ካላቸው ነገሮች አንፃር አስተምሯል። በምዕራፍ ፮ እና ፯ ላይ ደግሞ የደቀ መዛሙርት ጽድቅ፣ ከአምልኮና ከአገልግሎት/6:1-18/፤ ከዚህ ዓለም ሀብትና ቁሳዊ ነገሮች ጋር ባለ ግንኙነት/6:18-34/፤ እንዲሁም ከሌሎች ሰዎች ጋር ከሚኖር ተግባራት አንፃር/7:1-20/ ምን መሆን እንደሚገባው ያሳያል።

በጌታ ሲያሰኝ መንግሥት፤ እውነተኛ የደቀ መዝሙር መገሰጫዎች በደቀ መዝሙርት ሕይወት ውስጥ በገፅጥ መንገዳቸው መቻላቸውን ያሳያል። ለሌሊትም የቀጥሮ አንድ አሳብ በአጭር ቃል በግብዝነት ወይም በሰው ለመታየት ብላችሁ ምንም ዓይነት ሃይማኖታዊ ተግባር አትፈጽሙ፤ የሚል መልዕክት የያዘ ነው። ይህን የምናደርግ ከሆነ ደግሞ ምናልባት በምድር ዋጋችንን ልናገኝና ሊያስደስተን ይችላል ይሆናል እንጂ በሰማይ ግን ምንም ዋጋ አናገኝም። ምክንያቱም ሰው ዋጋውን መውሰድ የሚችለው ከአንዱ ብቻ ስለሆነ ነው። በምድር ሥርዓት እንኳ አንድ ሰው ደመወዙን በደመወዝ መክፈያ ሰነድ ላይ ፈርሞ መውሰድ የሚችለው አንድ ጊዜ ብቻ ነው።

በእርግጥ በምዕራፍ ፭ ማጠቃለያ ላይ «ፍጹም ሁን» የሚል ጥብቅ ማሳበቢያ አለ፤ ነገር ግን በምዕራፍ ፮ የመጀመሪያ ቁጥር ላይ ፍጹምናችን በሰው ፊት እንዳይሆን ያስጠነቅቃል። በምዕራፍ ፭፥፲፮ ላይ «መልካሙን ሥራችሁን አይተው የሰማዩ